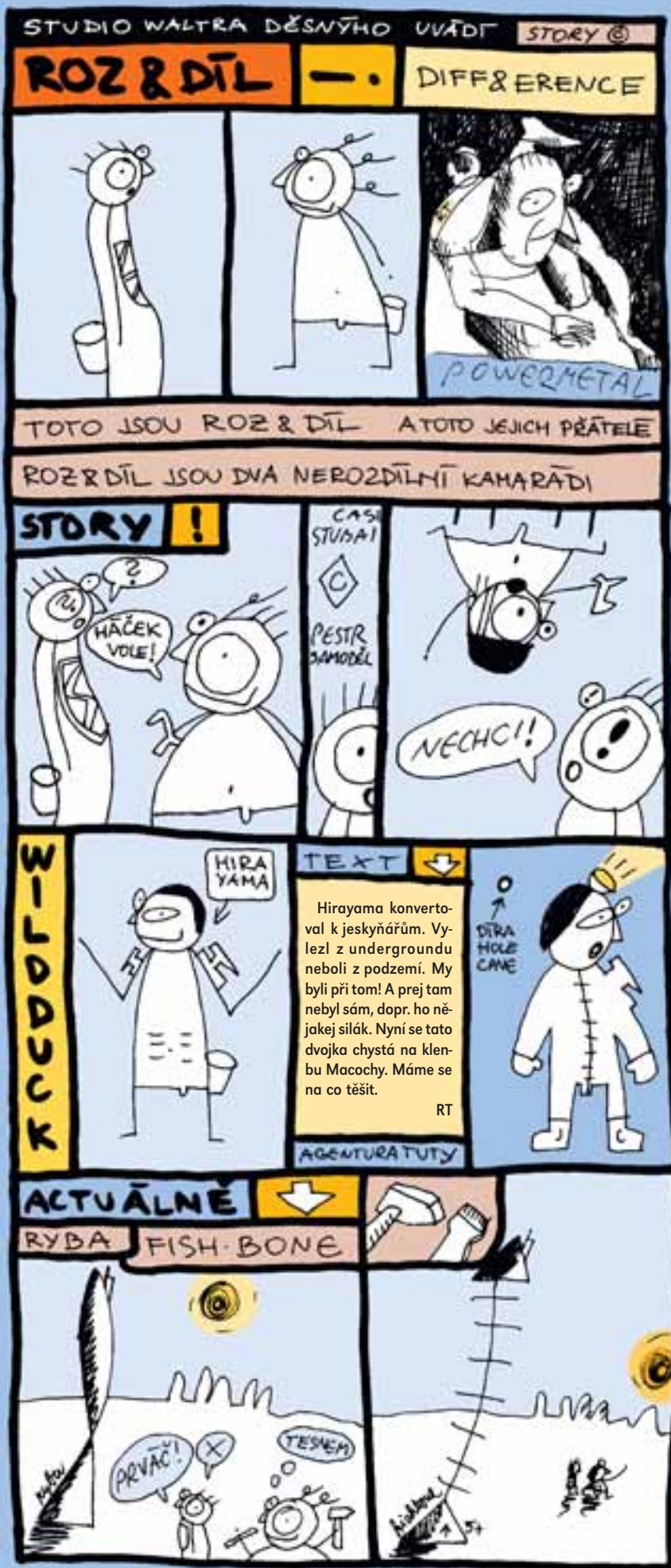

contents obsah

Editorial	Úvodník Filip Šilhan	2
Diff & Erence	Roz & Díl Vojtěch Dvořák	2
Mé prsty! Brothers Alex and Thomas Huber in the walls of El Capitano. Description of their first ascent.	Mé prsty! Alex Huber	4
Mt. Blanc Ski alp Libor Merta's describes some crazy ski-jumps.	Mont Blanc 2000 Ski alp Libor (Borek) Merta	14
Můj milý deničku Vojta Dvořák and Radek Linerth visited Nepal on last October. Successfully.	Milý deničku,... R. Lienerth, V. Dvořák, J. Doudlebský	17
Na skok na jih Dolomite – still popular climbing area. Vilem Pavelka shows us how to do it.	Na skok na jih Vilém Pavelka	22
Madagaskarové blues Climbing in Madagaskar? About climbing in big walls on this tropical island.	Madagaskarské háčkové blues Alexander Buzinkay	23
	ČHS Z. Teplý	27
	Jak a s čím? Vladimír Procházka	28
	Mix J. Škop, J. Růžička, V. Procházka, S. Heczko	29
Kýbl From our readers.	Kýbl Houmles, Mára	30
	Knihy V. Procházka, J. Růžička	31
Sítoviny News from internet.	Sítoviny	32
Galerie Inform section, Bauernpredigstuhl (Wilder Keiser).	Galerie Jiří Novák	36
Zimní Odysea 2000 Cima Grande, Nord Wand, Superdiretissima in winter – there are no more words to describe it.	Zimní odysea 2000 Ladla, Zákorys, Tílkyč	38
Expedice Himalaya '99 What do you think, can handicapped children climb? Sure, and when the meadow under a rock is changed into Base Camp of an Himalaya expedition, there is a lot of fun with this.	Expedice Himalaya '99 Ivana a Saša	40
Anaconda Rosta Tomanec describes his new project in Višňové (Slovak).	Anaconda Rosta Tomanec	43
Malé ale Milé Actual informations from High Tatra mountains.	Malé ale milé Tomáš Roubal	44
Houmles He likes to climb solo. His friens call him "Homeless".	Houmles Jiří Růžička	46
Petr Solanský, mladý pardál "Who is this talented boy?" asked Lin Hill in Massone. Portret of 16 years old young star of czech climbing scene.	Petr Solanský, mladý pardál Rosta Tomanec	48
	Ceúze - skalní trůn bohů Rosta Tomanec	50
	Sezona 2000	53
A jdi... Let's go...	A jdi... Rosta Tomanec	54
Závody Competitions.	Závody P. Solanský, R. Tomanec, J. Kašpar, J. Růžička, J. Maršík, J. Kouřimský	55
	Hovory z Montany Jiří Růžička	60

Filip Šilhan

„Aldin se špičkou levé nohy postavil na okluzovaný krystal a snažil se vyšponovat jak jen to šlo. Přesto mu k decentní liště scházelo dobrých deset čísel. To bylo ovšem nepřijemné. Tušil – Ne! S téměř stoprocentní jistotou věděl, že friend, který měl sedm metrů pod nohama, není z těch tutových. Aldin zkusil poslední možnost. Nalepil pravou nohu na tření a levou se snažil napasovat vysoko pod sebe na ostrý výstupek. Už už sahal po liště, když vtom ho zradila pravačka. Ozvalo se duté GHRRRHH a na obrazovce naskočil červený nápis: GAME OVER. Aldin si sundal trojrozměrné brýle, stáhl virtuální rukavice a hřbetem ruky si otřel zpcené čelo.“

Otevřel si plechovku kokakoly, ovšemže ‚lajtky‘. Nicméně, neudržel se a z lednice vyndal ještě dva žlutkové věnečky. Sladké uklidňuje. To bylo přesně to, co Aldin potřeboval. Tahle nejnovější verze hry EXTRÉMNÍ HOROLEZECTVÍ dokázala pěkně pocuchat nervy, zkarblovat adrenalin a rozbouřit emoce..“

Tak takhle by mohl vypadat kratičký úryvek z lezecké literatury science fiction. Jak daleko je tahle fikce od reality? Je fakt že v lezení žádní vizionáři Verneové či utopističtí Orwelové nejsou. Zatím. Snad proto, že je těžké si představit lezení jiné a jinde než venku v přírodě. Dobře, a v tělocvičnách tedy ještě. Lezce doposud vždycky zajímal více příští týden než příští století, neřkuli příští tisíciletí.

Bude lezitelno či nelezitelno? Půjde to či nepůjde, a když ne tak proč? Málo tréninku anebo naopak moc? Špatný „tajmink“ anebo nevhodná strava? Zamakat na vytrvalosti nebo na maximálce? Atakdále, atakdále. Malé osobní utrpení lezcovo. Jak se zdá, i v příštím tisíciletí se poleze nejspíš vzhůru, hlavou a rukama napřed. Držet se bude chytů a na stupy se bude stoupat. Dolů se i nadále bude scházet, slaňovat či „bejsdzampovat“. A ovšem, padat.

Na žule, na pískovci, na vápně stejně jako na plastbetonu. Půjde to i nepůjde. S tréninkem budeme končit abychom zase začínali. Suché konstatování GAME OVER zůstane i nadále černým humorem pozůstalých. To v případě, když se obzvláště nezadaří, když to takříkajíc „nevyjde“. Ano! I v příštím tisíciletí bude lezení sportem, ve kterém je určitý krok nevratný. Omyl, selhání, chyba, každopádně průser. S přáním aby takových fatálních kopanců bylo nikoli v tomto tisíciletí ani století, ale v tomto roce a v této sezóně co nejméně.

*„Do pr...e!“ Obvykle nenadávám, ale v mé situaci
snad ani nic jiného dělat nejde. Visím na napnutém
laně, pouze čtyři metry nad zemí, tři metry pod
čtvrtým nýtem cesty „Powerplay 8c“ ve Frankenjuře,
neschopen myslet na nějaká jiná slova.*

MÉ PRSTY!

Domů jsem ze své poslední expedice přijel teprve před dvěma týdny, tedy neodpočatý a slabý. Po třech pokusech v cestě mne naprosto opustila síla a čtvrtý pokus ten den neměl pochopitelně žádný význam. Zpropadeně, naprosto bez šance! Proč mám problémy se smířit se skuteč-

slný pohyb a lano se omotává kolem prstů, napíná se... . Jemně škubnutí. Kolem stovky kil utahuje smyčku a mačká mé prsty k smrti. Ohromen visím na laně. Co se stalo? Jak se to mohlo stát? Mé prsty!!

O dva týdny později

Zlámané kosti, vícenásobné poškození kloubních pouzder, porušené šlachy. Mé prsty jsou „na šmelc“. Čeká mě dlouhá rekonvalescence, ale to je skutečnost, se kterou jsem se již smířil. Jediné, co mě ještě zajímá, je jestli budu nebo nebudu schopen znovu lézt těžké cesty. Přes slova Dr. Hochholzera, specialisty na chirurgii prstů, vyvstaly pochyby. Výsledky ošetřování celého těla jsou předpověditelné, ale uzdravování prstů?

Ve srovnání s tím je operace šlach, kterou před časem podstoupil Thomas, úplná pohoda. Byl rovněž operován odborníkem a má velkou šanci na úspěšnou léčbu. Neznamená to konec s jeho lezením.

O pět měsíců později

Nejhorší je za mnou a já se začínám učit lézt. Je to obtížnější než kdykoliv předtím, tak špatně jsem nelezl snad deset let.

3.den dopoledne
„je posekáno“.

ností a přijmout fakt, že mne opustila všechna síla? Měl bych vědět, že bezprostředně po expedici nebudu schopen lézt na nejobtížnější úrovni. Začít s lezením po tříměsíční přestávce není jen tak. Hra vysávající sílu – něco mezi frustrací a motivací.

„Proklatě, nemohu teď dělat ani ty nejjednodušší kroky!“ Neodpočatý zkouším dál lézt. Znovu a znovu padám. Dovádí mě to k šílenství.

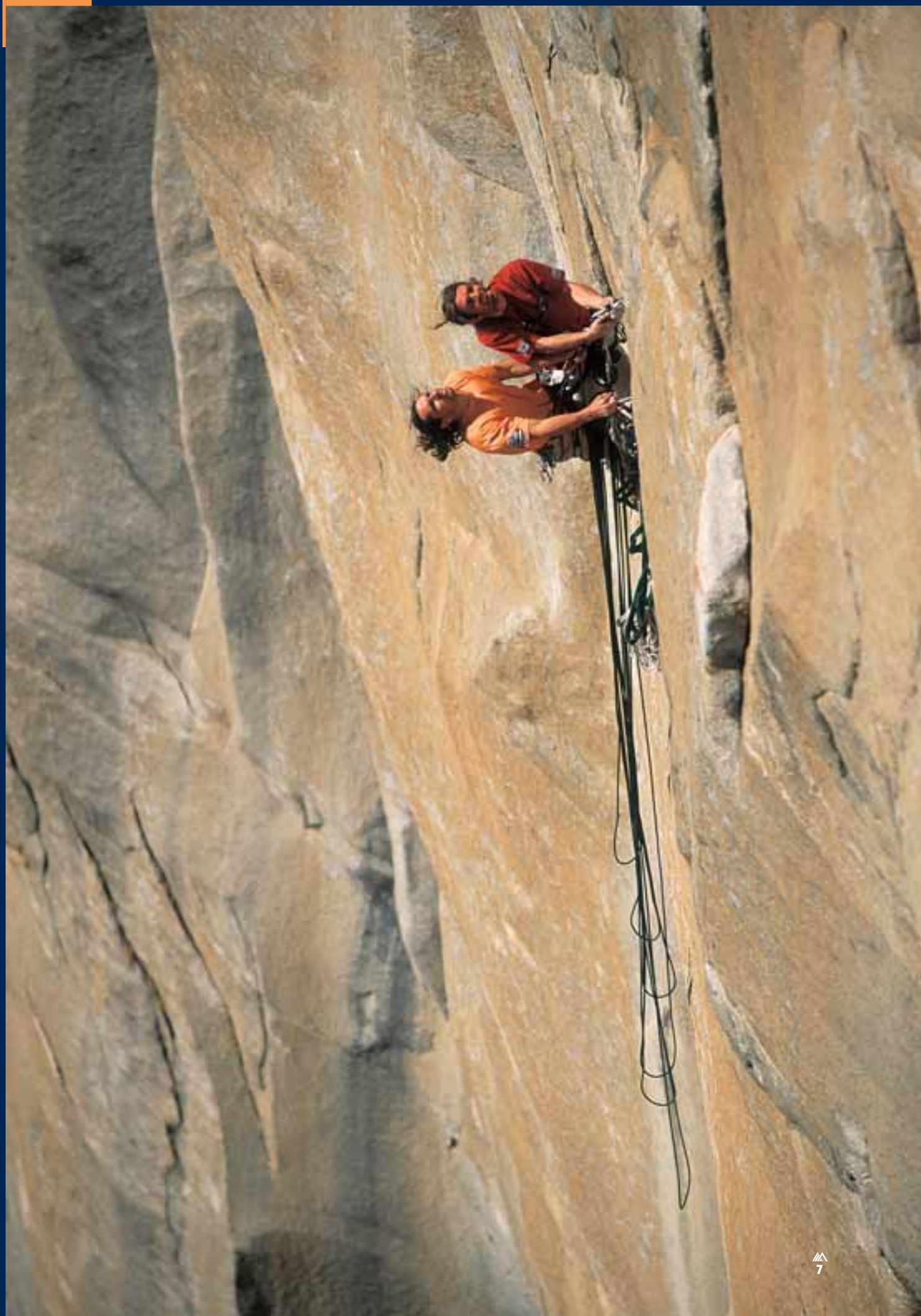
Místo abych se smířil se skutečností, že na to nemám, se nechci vzdát. Další pokus, další pád. Naplněn sebelítostí vidím jak mě pronásleduje smůla – neúspěšná výprava, rozchod s přítelkyní, nedostatek motivace k lezení. Jsem úplně bez sebe. Naprostý vztek mne oslepuje, dělám nesmys-

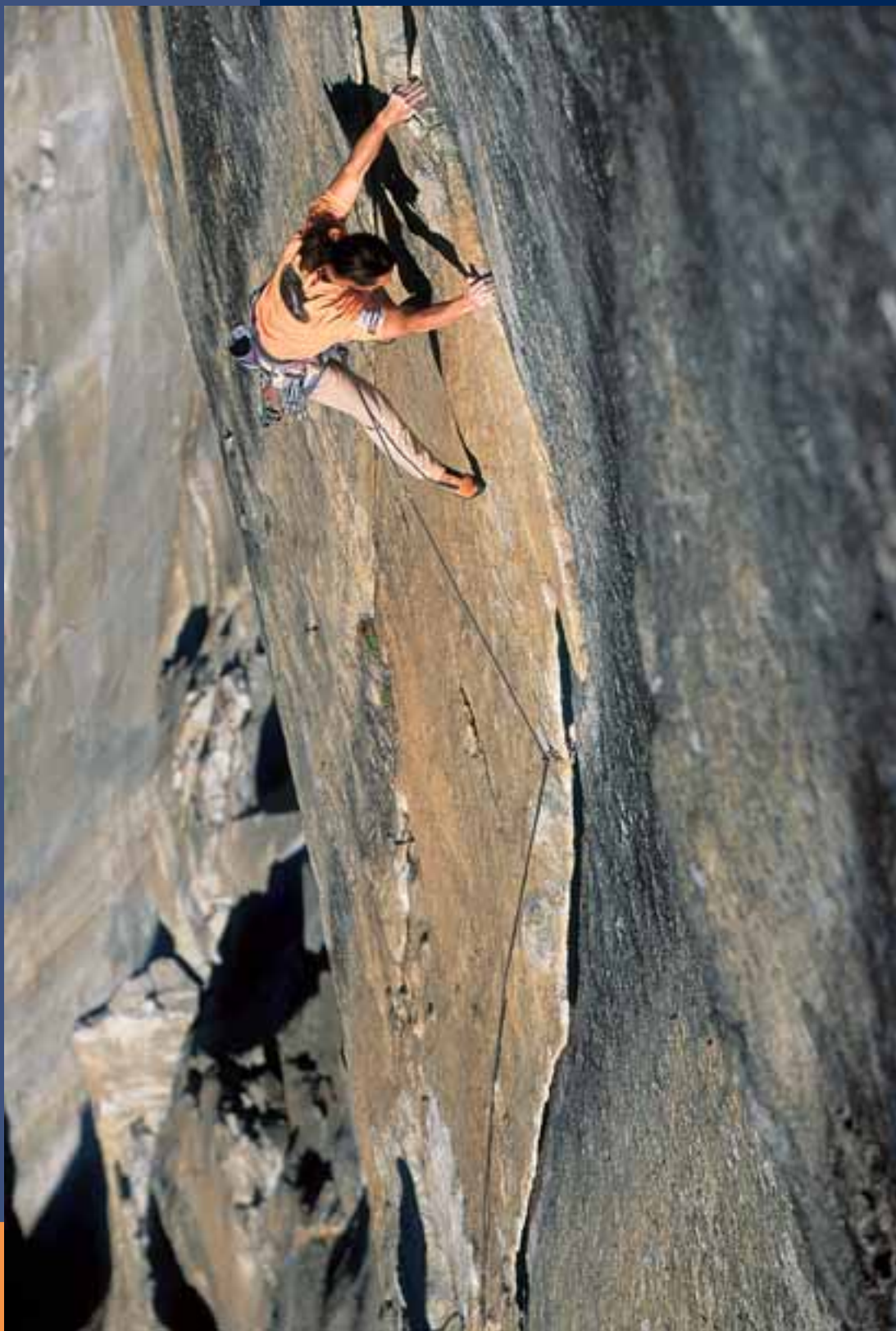
Nevzdávej se. Nestarej se o komentáře jako: „Stárne!“ – neposlouchej lidi. Víš, že to můžeš lézt lépe. Lépe než nyní a lépe než oni kdy budou schopni to zvládnout.

Na začátku je nejrozumnější lézt v ledu. Vráť tě to do lezení bez velkého namáhání prstů.

Je to paráda. Po jednom perném dni se cítím mnohem lépe a brzy jsem schopen vylézt nejtěžší mixy v Thunklammu. Pouze hodinu po prvním výstupu Roberta Jasperse opakují „Dreamcatcher M9“ a v následujících dnech pokračuji. Přidávám dva prvovýstupy stejného stupně obtížnosti: Raptor a Buena Vista. Jsem zpět v lezení. Ještě ne na staré výkonnosti, ale mám motivaci.

Jsem znovu lezcem.

Po šesti měsících

Ještě před tím, než skončí zima, chci vylézt něco nového. Je to už skoro rok a půl od mého posledního velkého výkonu. Jsem odhodlaný posunout hranice toho, co dovedu, teď a v nejbližší době. Trpím nedostatkem adrenalinu.

Tre Cime, konkrétně velká střecha na Cimě Ovest, jsou už nějakou chvíli mým cílem. Čekal jsem jenom až přijde ta správná chvíle. Lá mavý dolomit. Špatné jištění. Krutá zima. Absolutně sám. To je překrásné!

Jsem stále poháněn, pořád potřebuji tuto bitvu se vším, co k tomu patří. Udělal jsem prvový-

stup Bellavista, první extrémní výstup po dlouhé době a došlo mi, že musím pokračovat ve vytyčené cestě.

Po roce

Plánuji další výlet do Yosemite. Přátelé se mě často ptají: Proč znovu a znovu do Údolí? Říkám, že na naší planetě není jiná pro lezení tak fascinující stěna. El Capitan je jako Velký třesk. Na žádné jiné skále nenajdete 1000 metrů tak kvalitní žuly. To je důvod, proč je El Capitan všude na světě tak populární. Nose, Salathe a Nord American Wall – všechny tyto cesty nejsou pou-

ze známé, ve své době byly i nejtěžšími výstupy.

V devadesátých letech se El Capitan dostal opět do pozornosti předních světových lezců. Právě v době, kdy se zdálo, že zde již není nic k objevování.

Nezapomenutelným pro lezecký svět se stal sólový výstup Lynn Hill na Nose. Výkon, jenž byl zemětřesením nejen pro ženy, ale pro všechny z nás. Její komentář: „Jde to, hoši!“ Přímo, obtížně, ale bezvadně.

Provokujícím, ale kouzelným způsobem ukázala, že zlomila nadvládu mužů v lezení a nechala je za sebou. Objevila El Capitan z jiného úhlu a ostatní viděli, že je zde stále co lézt.

Lurking Fear, Salathé, Nose, El Nino. Volné varianty na North American Wall a Freerider, nej-

Ne tak pro Thomase, muže, který se rychle uzdravuje.

Tři týdny v sádře? Nesmysl! Dva dny po nehodě první rehabilitace!

Žádné lezení půl roku? Nesmysl! O tři týdny později leze znovu 8a!

Zrušení amerických plánů? Nesmysl! Poté co dokončí rehabilitaci, přijede začátkem září do Valley. Připraven k lezení na El Capu jako nikdy předtím.

Zpět do Campu 4

„A co budeš dělat, než přiletí Thomas?“

„Cokoliv, ale lézt!“

20. září jdu na to. Sám. Tak jako během svého prvního průstupu Bellavistou jsem doprovázen Soloistem, jistítkem nahrazujícím partnera v le-

jasnější průstup v těchto gigantických stěnách! Poslední, ale ne nejmenší, Muir Wall – ohromujících tisíc metrů volného lezení s pouze necelými dvěma metry přeleznými technicky, stále čekající na první čistý výstup.

14. září 2000

Je to potřetí, co jsem ve stěnách El Capa. Je zde co dělat, tak neváhám ani chvíli a jdu do toho!

Přijíždím do Camp 4. „Hey dude, how 're y' doin'? Nice to see you! Where is Thomas?“

Hm! Kde je Thomas?

O měsíc dříve

Thomas padá – špatný stup. Důsledky pak jsou něčím, co byste mohli nazvat noční můrou pro někoho, kdo plánuje výlet do Yosemite. Salto mortale, dopad na skalnatý terén rameny napřed, trhavá bolest v rameni, loket je vyhozený. Všechny sny o lezení jsou pryč!

zení. Po týdnu objevování různých možností a zkoumání stěn El Capitana z různých úhlů dalekohledem jsem našel svůj projekt – Heart Route, napravo od Salathé.

Během volného přeletu Salathé v roce 1995 jsem prozkoumal vzezření skály nalevo i napravo od cesty. Měl jsem na mysli pouze to, kde je nevhodnější terén pro další případnou cestu. Freerider nebyl jediný výsledek mých výzkumů. Stále jsem si pamatoval lehké místo, asi 20 m nad El Capitan Spire, kde se dalo utéct doprava.

Začal jsem na El Capitan Spire a traverzoval nahoru a dolů nejméně sto metrů až k Heart Route. Překvapilo mne, že to není lezecky příliš obtížné! Pouze krátký úsek v obtížnosti 5.12! Na vlastní Heart Route zůstávají obtížné pasáže pouze ve třech délkách. Na stěně příznivého sklonu s chyty v pevné žule měním A3 na 5.10.

Rainy Day Woman Crack. Je obtížné říct, proč si Chuck Kroger a Scott Davis vybrali během své-

Tančíme na našem hřišti,
na El Capitanu...

Doleva! Stěna vlevo se jeví schůdná. Malé chytý, odštěpy a trhliny. A tak lezu zbrusu novou délkou.

Navrátil jsem se zpět od volného k technickému lezení. Technické lezení je zdoluhavý proces, ale šetří sílu – a té je stále ještě na zbývajících 400 metrů potřeba hodně. Po patnáctimetrovém traverzu vlevo osazuji první nýt. Chytů ubylo, a tak zůstává jedinou užitečnou pomůckou skyhook. Jsem rád, že „jenom“ chystám cestu k volnému přelezu. Jinak bych byl nucen pokračovat vzhůru bez toho, že bych byl jištěn pevným nýtem.

Čtyři metry nad nýtem jsem našel vlasovou trhlinu, dobrou tak pro žiletku. A tři podobné trhliny na dalším metru. Cesta nahoru vypadá hladká a bez chytů. Těžko říct, kam bude cesta logic-

ky pokračovat, zvláště když visíte v technických pomůckách. Přímou vzhůru a potom traverzovat doleva? Přejít místo šikmo? Nebo snad napřed traverzovat doleva?

Zatím nemám žádný nápad. V každém případě zde bude nutný nýt pro zajištění. Poté, co jej umístím, si všimnu, že metr nade mnou pokračuje linie na první pohled skrytých chytů vedoucí doleva. Dobré pro hákování, perfektní pro volné přelezení. Bude to fantastická délka!

Následujícího odpoledne, po dalších třech délkách – včetně Chickenwing Chimney, délky mačkájící ruce – dolézám na Tower to the People, překrásný hrot, horní to konec prostřední třetiny stěny. Zde začíná soustava příkrých jednoduchých komínů v převislé žule, vedoucích na vrcholové plató El Capitana.

Bašta, přímo určená pro volné lezení!

Další cesta je jasná. Heart Route sleduje nejlehčí linii, a tak se držím v původní cestě.

Pomaloučku ale jistě se propracovávám na Golden Desert. Spára se postupně stále zužuje. Nejprve se do ní vejde Camelot velikosti 1, pak se zužuje na TCU a nakonec i ty jsou velké. Ale nejdůležitější je, že spára je pořád dost široká na prsty a proto lezitelná!

Štand na vrcholku Golden Desertu znamená začátek traverzu A5, jenž vede 50 metrů vpravo přes převislou žulu. Kdybych nevěděl o stěži viditelném zlomu ve stěně nade mnou, považoval bych už teď cestu za volně nelezitelnou. Viděno odspodu je cesta dál velice exponovaná, vede po stěně bez chytů, přímo nikam.

Ohromné, vyrážející dech, inspirující!

Po několika metrech jsem uprostřed oceánu zlaté žuly. Jsem ztracen nikde, v bezedné žulové monotónnosti. Extrémní expozice. Ani jediný chyt, na němž by spočinulo oko bez možnosti se zastavit a promýšlet další postup.

Moje oči se pomalu otáčejí k začátku Nose, sledují Heart a převislý Shield a nakonec se zaměří na skobu metr vpravo. Je to nůž z nějakého dřívějšího výstupu. Kolik výstupů tahle cesta vůbec viděla? Čtyři nebo pět? Určitě ne mnoho, protože v celé cestě nejsou žádné jiné zbytky jištění.

Dále vpravo trhlina mizí do ztracena, je na dvou metrech přerušena. Jak pokračovat? To je problém spíše na technické lezení – po mé pravici už vidím fixovaný copperhead. Znamená snad konec volného lezení? Po krátkém prozkoumání cesty nacházím několik neznatelných lišt. Půl metru pode mnou, po celou délku přerušení. Poslední otázka této velké skládky je vyřešena.

Po A5-Traverse vede velká položená rampa z takzvaného Fat City přímo na vrchol. Ačkoliv jsou délky stále hodnoceny A2 a A3, sklon rampy je méně příkrý a lezení už nebude tak těžké.

Od začátku rampy začínají spáry, které rozdělují celou převislou stěnu nade mnou. Divoké a zjevně panenské!

Tenká spára Fat City je perfektní k lezení, ale v 70. letech, kdy ještě nebyly vynalezeny frendy, musela být děsivá.

Dnes, třicet let poté, nabízí spára nejlepší příležitost jak vylézt ze stěny: strmě, exponovaně a náročně. Žádné pochyby o tom, kam jít. Volně jsem přešel většinu z nich a nechávám Razor Blade a Golden Eagle ve dvou hodinách za sebou.

24. září 2000. Golden Gate – Nová cesta na El Cap je vylezena!

„Zlatá brána“, klíčové místo

Na začátku října konečně přijel Thomas do Valley. Je s podivem, že jeho pád mu nezpůsobil nijaký vážný problém a brzy pracujeme na Golden Gate. Pouze v několika dnech jsme Thomas a já volně přešli všechny délky, takže jsme byli připraveni na čistý výstup. Víme, co to vyžaduje. Oba musíme vylézt volně všechny délky na jeden záťah.

Cesta má 41 délek, jednu 5.13b, dvě 5.13a a pět 5.12. Jistě není obtížnější než Salathé. Bláznivé, že? Ještě před několika lety považovali lidé Nose a Salathé za jediné volně lezitelné cesty.

El Cap Spire a Tower to the People jsou výborná místa na bivaky. Proto plánujeme vylézt cestu ve třech dnech a s trochou štěstí jí můžeme „dát“ za dva dny.

V pátek 13. září začínáme s naším plánem vylézt Golden Gate volně. Thomas a já tancujeme v prvních délkách Salathé. Kolikrát už jsme vlastně lezli tyto metry? Nevím, ale cestu známe velice dobře a nic nás nezaskočí, prostě pohoda. Konečně se dostáváme k vrcholu Ear. Monster nás očekává.

Monster? Je to ten nejprotivnější druh spáry – příliš úzký na to, aby se do něj člověk vešel a příliš široký na to, aby se do něj dala účinně vmáchnout nějaká část těla. Následující pohyby jsou zvláštní. Abnormálně strnulé, mimořádně naštvávající a polykající hodně času. Je to horor. Centimetr po centimetru se soukáš nahoru směrem k místu, kde tušíš možnost vydechnutí. Je to skutečná bitva a je to právě taková konfrontace s dobrodružstvím, jakou hledáme v tomto vertikálním světě.

Druhý den začíná zvolna. Lezeme sedm celkem průměrných délek k Rainy Day Woman Cracku. Přichází délka, která jej oblézá. Ale není výstupu bez malé katastrofy.

Dynamicky těžce hrábneš pravou rukou na bočák. Levá ruka drží tenkou škrabku na spoďák, pravou nohu dávám na vyšší stup.

Křup! Škrabka se láme a já ji následuji na její cestě dolů. Ztraceně! Musím to zkusit znovu!

Musíme se vrátit na poslední štand a lézt znovu. Slaňujeme. Znovu nastupuji, znovu extrémně náročné dynamo do bočáku na pravou ruku – a znovu křup! Velký chyt se láme. Kámen padá, já padám. Vztekám se do morku kostí!

Chyt stále existuje. Teď to vypadá méně povzbudivě, ale vidím, že kus chytu zůstal na místě, bočák je teď menší. Dobrá, to by neměl být problém! Jdu zpět na štand. Jsem příliš nažhaven na to, abych odpočíval, tak znovu vyrážím. Stále nabuzen z předchozího pokusu, ale s trochou strachu – nemáme jinou možnost jak přelézt tuhle délku – ve třech minutách vybíhám nahoru. Časně odpoledne jsme dosáhli Toweru.

Máme hodně času. Dost na to, abychom dolezli stěnu ještě dnes. Máme chuť to zkusit. Ale jsme příliš unaveni na to, abychom dnes dokončili výstup. Sestavujeme lůžka a dopraváme si zasloužený odpočinek. Po třech hodinách odpočinku znovu ožíváme. Krátce před západem sluníčka Thomas a já překonáváme další překážku na cestě k vrcholu, druhou délku 5.13 – Golden Desert.

Třetí den

Zbývá už jen jedna těžká délka – „A5-Tra-verse“, čistě vytrvalostní lezení. S obtížností 5.13b je to nejtěžší délka celé cesty, ale protože je spíše silová než nepřijemná, záleží jen na naší sebedůvěře a síle. Po relaxační noci v lehátkách ji brzy necháváme za sebou a v deset hodin dopoledne sedíme na začátku Headwallu. Oba si vychutnáváme ten pocit, že jsme zde. 900 metrů pod námi, 150 metrů před námi. Nad našimi hlavami pouze středně obtížné lezení, nádherně exponované v převislé žule – jeden z největších zážitků v horolezcově životě.

Víme, že obtíže jsou za námi a napětí z nás postupně opadá. Bitva je dobojována, máme před sebou jen jednoduchou hru. Tancujeme na našem hřišti, na El Capitanu.

Text: Alex Huber
Foto: Peter Mathis

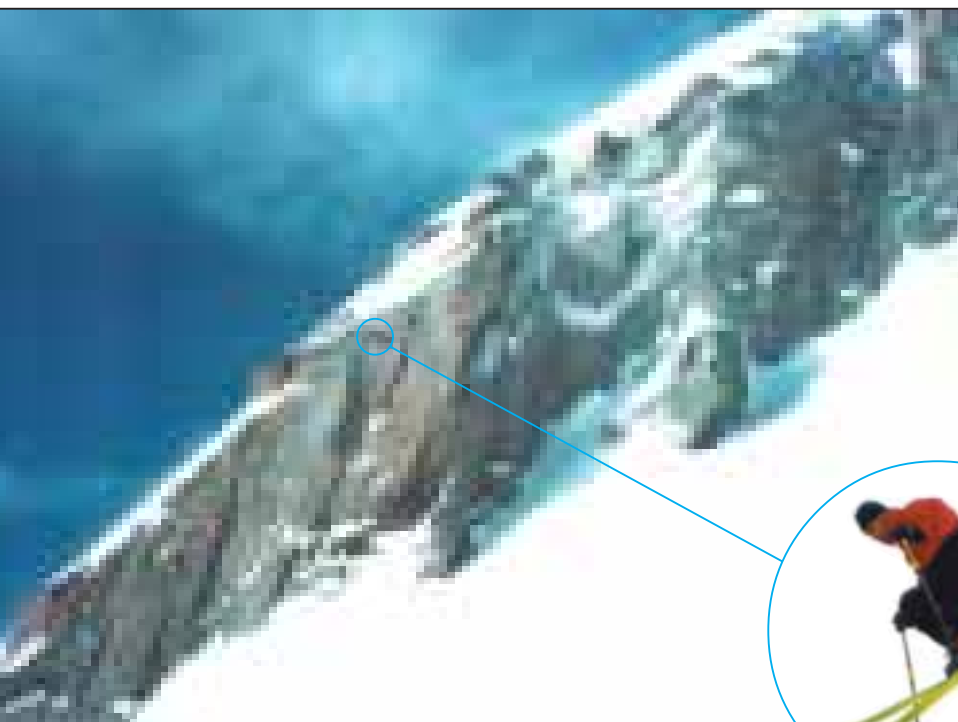

MONT BLANC

2000

Ski alp

O Mont Blancu se toho už napsalo, až mám skoro pocit, že tam už i všichni byli. Tak jsme tam jeli taky.

Březen v plné slunné kráse, ve městě už sličné lyžařky a jiné slečny nahore bez (bund), takže studium vývoje počasí u domu horských vůdců bylo vážně narušeno. Druhý den už i nás ta fronta na Midi sežrala a fičeli jsme k Blancu blíže. Na nějaké pořádné rozhlížení nebylo počasí, a tak jsme raději pásy nechali odpočívat v batohu a sjeli si pověstné Vallée Blanche – 20 km údolí až ke stanici Montenvers, kde naskočíte na vláček, nebo pokud je dost sněhu, fičíte až dolů do Chamonix. Ve Vallée Blanche se vyřadí asi každý a každý si tam najde tu svou stopu. Od extrémního lyžování až ke klasickému sjezdu po vyznačené trase. Ovšem i ta skrývá typické podblankovské libůstky v podobě skrytých trhlin v ledovci. Cepři z celé Evropy navlečení do sedáků s cinkajícími karabinami a zbraněmi na kletrech už stylem jízdy a hrůzou v očích nutně způsobují úsměv. Poučení vědí na co ten vercajk mají, ale ve většině případů by ho neuměli použít. Poslušně sjíždějí po vyježděné stopě za dobře zaplaceným profiprůvodcem. Mají zážitek na celý život za cca 350 F. Nejhorší je, že když si obléknete sedák, z nám známých důvodů, tak dole před stanicí jej zavčas schováváte, abyste nezapadli do kolektivu. Jenže přes skelety lyžáků to hergot nejde a jste tam s nimi za ....(nešikovný horník na čtyři).

Nechci to v žádném případě podceňovat, nebo snižovat, zvláště poté, kdy jednu paní po pádu do trhliny v ledovci, přestože byla dobře vidět, odvážel vrtulník s šestinásobnou zlomeninou pánve.

Nás ovšem značená trasa zajímala pramálo a už jsme projížděli a okukovali ještě nepokreslené žlebíky, které bychom podepsali, protože při vši úctě ke krásám našich hor – takové v Beskydech nemáme. Partička z Třince zase stěny a skalky pro možné sjezdy (z mého pohledu sebevražedné skoky, při kterých by frajeři z Nuselského mostu bledli závistí. Asi stárnu, ale zatím žiju). Jednu takovou si brzo našli. Nejdříve si „hópli“ z půlky stěnky, (přidělili jsme jim výstižnou přezdívku Gumídci) a pak si to Robín Kalleta stříhnuv rovnou celé. Posuďte sami z fotografie. Na videu a pod. jsem už toho viděl hodně, a asi i z větších výšek, ale vidět to „on live“ bylo fantastické. Skočil naprosto chladnokrevně a zkušeně, z dvaadvacetimetrové skály, dopadl asi 2 m od ledovcové trhliny, ohnul lyži a závěrečné defilé svahem ubrzdl kotrmelcem.

„Trošku mě překvapil vítr, který mě poodnesl od plánovaného místa dopadu, po něm mi pak ještě vypnula lyže a už jsem to neustál. Ty odepnané Salomony X–streme finančně bolí, ale euforie z letu stála za to.“

Pokud si chcete udělat reálnou představu a zažít tyhle pocity v praxi, vylezte na sedmipatrový panelák a mrkněte se dolů. Když vás nezastaví absence morálu, nebo nejistý žaludek, zapněte se do lyží a hópnete dólu. Věřím, že pak bude mít váš žaludek ty správné pocity. Žaludky francouz-

ských horských vůdců se zřejmě rovněž náležitě sevěly a uznalé pochvalné kývání hlavami toho byly přesvědčivým důkazem. Neměli ovšem mnoho času ke komentářům, neboť museli sbírat vy-padlé oči z důlků svěřených a šokovaných skioveček.

Ševče, drž se svého kopyta. Přijeli jsme vylézt a sjet Blanc. S pozdravem „zlomte vaz“ jsme nechali akrobatickou část týmu holdovat svým zálibám a první ranní lanovkou druhého dne vyrazili k cíli. U prvního lana, které jede na Midi, se cítíte ve své kůži. Konečně partička, co ví na co ten vercajk má. Převážně horolezci a skialpinisti. V sedm ráno, pokud je dobré počasí, je tam docela těsno, samozřejmě že všichni chtějí být brzo

pod nástupem, takže se vyplatí si přivstat a vy-zvednout u pokladny rezerváční žeton na první kabinu, který je celkem důkladně kontrolován a zaručuje odjezd právě tou první v osm hodin nebo druhou atd.

Předpovídané dobré počasí na dva dny nám musí bohatě stačit. Luďka stále zlobí nevléčené koleno a Chosse se už těší zpátky do garáže (noční diskotéka v Chamonix, kde balil zástupkyně něžného pohlaví na předvedené salto vpřed – podotýkám že ve skeletech).

Náš plán byl výstup na lyžích od severovýchodu, přes Mt. Blanc du Tacul, kudy byla v mapě značená skialpinistická trasa. Lyže obouváme hned pod východem z lanovky na Midi a zmrzlým strmým, ale tvrdým svahem fičíme do údolí Vallée Blanche, kolem chaty Cosmiques pod du Tacul. Pod stěnou lepíme pásy a zdravíme se s dvojicí Frantíků, kteří jdou zatím stejným směrem. Hned v úvodu nás překvapila strmost stěny, první třetina celkem šla až pod první velký práh, vytvořený ledovcovým odtrhem. Brzo jsme pochopili, že vzhledem k podmínkám a zmrzlému firnu (místy spíš ledu) to bude více o lezení než ski túře. Lyže šly na

batoh. Podcenili jsme výbavu, chtěli jsme být lehcí a rychlí. S jedním cepínem není jistota v ledu největší. Ledové prahy jsme lezli se dvěma a vzájemně si je půjčovali. Na jednom z nich jsem píchl hůlkou do sněhu a za kolečkem tmavá díra. Stáli jsme na pěkně hluboké trhlíně. Není to nejlepší pocit nazout lyže a pomalu ji přejít. Byla široká asi půl metru a dlouhá tak dvacet. Zjišťovat dobrovolně, jak byla hluboká, jsem neměl chuť ani v nejmenším a v tom nedobrovolném zjišťování mi naštěstí zabránil andělíček strážníček. Mnozí z těch, kteří v oblasti tohoto nejvyššího alpského masivu spí už navěky, odpočívají právě v takových ledových hrobech. Klid mají zaručený, většinou už je nikdo nikdy nenašel. Tak mě napadlo, čím asi ty své strážníčky našťvali.

Neměl jsem chuť testovat hranice toho mého a když nás došli Frantíci, pustili jsme je dopředu a prokousávali se dál v jejich pomyslné stopě, která se na zledovatělém svahu dala pouze tušit. Hodinová rádoby aklimatizace ze včerejšího dne asi nebyla taky to pravé ořechové, a tak jsme místy funěli jak svině, když jdou z bukvic. Ale byli jsme na vrcholu Mt. Blanc du Tacul 4.248 m celkem v dobrém čase i s Luďkovým odcházejícím kolennem a sondovali co dál. Už při pohledu do Severního úbočí předvrcholu Mt. Maudit nám bylo jasné, že máme po lyžovačce. Frantíci to okomentovali suše „many ice“ a otočili to dolů. Vylézt by se to asi dalo, dolů slézt muselo, protože na lyžích by to možná dali jen Gumídcí, ale se záložním padákem! Pohled na druhou stranu pod Vallotku do „Bosoňáku“ byl to samé v bledě modrém. Počasí prostě super, ale na lezení. Sluníčko to vylí-zalo do dokonalé ledové krásy. Takže příště, Bobánci.

Luďa to prášil dolů jak zajíc i s nateklým kolennem. Po skoku z jednoho ledovcového prahu mu vypla lyže a měl po fialkách. No, nějak jsme to dokulhali dolů a Vallée Blanche se zařatými zuby dojeli. Šaman masér Zdeněček si ho vzal večer do parády a další dny pan nemocný předváděl ve snowboardácké U rampě, co se v mládí naučil. Gumídcí přiložili také svá polínka do ohně, takže i o salta nebyla nouze. Robinova 540 na vedlejším můstku byl bonbónek na dortu. (Vrtulník – obrat o 540 stupňů kolem vertikální osy, s odjezdem dozadu po dopadu).

Pokud máte chuť si tudy sjet Blanc a budete mít více štěstí na sněh, je to celkem logická a v mapě vyznačená skialpinistická trasa. Ideální je vyjet nějakou odpolední, nebo poslední lanovkou na Midi. Cena za výjezd z března 2000 byla 120 F. Přespat v Cosmiques (chata pod Midi – cenu nevím, ale určitě by se tam místo pro spacák našlo) a vyrazit brzo ráno. I aklimatizace bude určitě lepší a přidá na rychlosti, která nebude k zahoezení. Lano, mačky, sedák samozřejmostí, už kvůli trhlínám. Kladivo a trocha matroše pak taky nebudou na škodu. Ideální je v dolní stanici vláčku pří-jíždivšího z Montelier (spod Vallée Blanche) v Chamonix odchytit nějakého kolegu skialpinistu a vy-tahat z něj co se dá o sněhových podmínkách.

Pozn.: Neptejte se těch co mají na sobě sedák a vypadají těžce in!

U domu horských vůdců se zase dozvíte vše o počasí pro nejbližší dny. Bylo až zarážející, jak jim to vycházelo celkem na hodiny. S úctou jsme smekali. Pokud předvíдали, že se druhého dne začne v poledne zatahovat, mohli jste vsadit boty, že ve dvanáct balíte brýle proti slunci a vytahujete

bundu. Doma když balím padák, nažhaven rozhlasovou meteorolací v rádiu, pak vytočím meteorku na Lysé a kamarád mi s úsměvem sděluje „tak si zase v klidu sbal křídla, hochu“. Pánové čeští rosníčkáři – běžte trochu do sebe a jeďte na školení za kolegy do Chamonix.

Jinak už jsem se (náležitě poučen) nevsázel. Prohrál jsem večer v Herckách a musel jsem na skialpech oběhnout kruháč před místní diskotékou po suchém asfaltu. Ty Chossého lyže byly stejně nalomené, ale to nikdo z udivených turistů zřejmě netušil. Spíše dumali, že s mou hlavou to asi není nejlepší. Ale pobavil jsem.

Borek a Merta

Některé doporučené sjezdy a mimosjezdovkové vychutnávky:

■ Z Les Grandes Montes do Mer de Glace a Monteverv.

Dvě stě metrů od horní stanice lanovky nepřehlédnete na sjezdovce síť a zábrany pro lyžaře v místě, kde se naskýtá fascinující pohled do Mer de Glace. Horní hrdlo žlabu je poměrně strmé (tak 50 – 55 stupňů), 4 m široké, ale bohužel vydřené slaňujícími lyžaři na dvoumetrový koridor. Dále se pak rozevírá do širokého svahu. Většina lidí úvod slaňuje, jiní jej nekompromisně odskáčou (Luďa), ostatní to vzdají na startu. Sjezdík dále je úžasný, až na orientaci v dojezdové moréně, do které v tomto ročním období už vydatně pražilo slunce. Takže špatné najetí stopy může mít za následek nedobrovolný závěrečný sjezdík v blátosněhošterku, kde s vámi závodí pěkně velké šutry!

Krásné volné sjezdy jsou i pod kabínovou lanovkou z Lognanu do Argentiere, zpestřené dvěma prahy a strmými roklemi.

■ Brevent

Z horní stanice kabínové lanovky se táhne napravo hřeben, až k dalšímu vrcholu Col du Brevent, s několika nádhernými žlaby, směrem ke sjezdovkám. Pokud je dostatek sněhu, nejlépe čerstvého, pak sjezd z horní stanice až do Chamonix musí rozhodně patřit k těm, na které budete vzpomínat, pokud ho zrovna nesjedete s lavinou.

Další poznámky:

■ skialpinistické trasy jsou v mapě značeny bledě modře

■ aktuální sněhové podmínky oblasti jsou na www.beau-mont.com

■ aktuální počasí na webu, pro oblast Mt. Blancu je na www.chamonix.com (bohužel jen ve francouzštině).

Milý deníčku...

28.10. – 11. 30 hod

„Totální bomba, fantastickéj led, to snad ani není možné!“
Právě jsme dolezli na hřeben normálky a na vrchol zůstává jen něco přes dvě stě výškových metrů.

28.10. – 13. 00 hod

„Se na to, ... Tuhle dřinu nemám zapotřebí. Ta kaše, co v ní ani nedrží cepíny, co to, boha jehlo, je!?!“

„Zlatý Qualido! Já chci vyhrátek, prosluněnej liquorol a ne tenhle humus, u kterýho se ani nedá pořádně dechnat. Tuhle přeci nemám zapotřebí. Boho jehlo

- Za co!!!“

V podvrcholovém míru toho mám plné zuby. Tělo nepřivyklo šestitisícové výšce už nechce jít výš.

28.10. – 13. 10 hod

„.....“

Radost? Uspokojení? Vítězství? Dokora?

Co je to vlastně vrchol? Naplnění cesty, smysl našeho počínání? Třešinka na dortu?

Co je pro nás vlastně vůbec tenhle špičatej dort zač?

Ta směs pocitů a myšlenek se nedá popsat, snad jen fotky vrcholového panoramatu ji mohou zdánlivě navodit. A to je dobře.

Asi jsme schizofrenici, jinak to není možné.

O dletěli jsme z Frankfurtu 17. 10. 2000 s proslulou společností Biman, směr Asie, Nepál, Himálaj. Himálaj, nejvyšší vrcholy světa a my si to míříme rovnou do oblasti „bohyně matky Země“, do národního parku Sagarmatha. Peter Hillary nazval Himálaj Střechou světa a my chceme nakouknout pod nejvyšší hřebenáče téhle střechy. Prostě takoví malí výškoví pracovníci.

Naše malá sestava vykristalizovala velmi rychle. Jirka Novák vymyslel a navrhl kopce, Vojta a já jsme pro tuto myšlenku nadchli Honzu s Romanem a bylo to.

Jak primitivní! Ale jak účinné!

V Káthmándú rozšiřujeme naši sestavu o Santu, našeho kuchtička a především kamaráda. Nákup jídla a přebalení obvykle něžných zavazadel a najednou jsme v Lukle, v Solo Khumbu, zemi Šerpů. Po předloňské zkušenosti se už místním zvykům zcela poddávám. Jiný svět je snad jediné, čím se zdejší poklidný chaos dá charakterizovat. Jen škoda té strašné spousty turistů a hlavně „Amíků“.

Konečně opouštíme hlavní trekové údolí a přes sedlo Moro La 4.350 m přecházíme

kdž nosiči řeknou, že tato louka je BC, nemáme důvod jim nevěřit.

Až ráno je nám dopřána vyhlídka na okolní vrcholky, na jezero Tsho Og a hlavně na náš kopec. Kongde Ri Lho 6.187 m. Sice jen na krátkou chvíli, než zase přijdou mraky, ale i ta kratinká chvíle mi stačila, abych věděl, že tento „base“ je ze všech mých základních táborů nejnádhernější.

Naše řady jsou lehce prořídle drobnými, nicméně běžnými obtížemi, a tak na první obhlídku vyrazím sám. Další den je špatně už jen Vojtovi, co víc – je mu pořád hůř.

Honza se mnou hledá nějakou rozumnou výstupovou linii a nakonec úspěšně nalézáme na počáteční hřeben JZ pilíře, který vede jako zlatošedá nit do JZ stěny a ledovou ostruhou až na J hřeben. Bez obtíží vystupujeme až do 5.300 m, a pak scházíme zpět do BC. Vojta se rozhoduje sestoupit do nižší části údolí a my tak máme možnost poprvé pořádně ocenit výšlačky Motorola, díky kterým jsme s ním neustále v kontaktu.

Budík zapípal svůj už tolikrát prokletý projev ve čtyři hodiny. Pokus o snídani je příšerným masochismem, ale čeká nás dlouhý den. Vrchol chceme vylézt úplně nalehko, za jeden den nahoru a zase zpět do BC. Vyrazíme ve třech – Roman, Honza a já.

Už od začátku se ukazuje, kdo má nejlepší kondičku, a tak přenecháváme Honzovi vedení. Lehké skalní partie takřka vodorovného hřebene nás přivádějí pod první ledové stupně. Podmínky jsou naprosto ideální a počasí nemůže být lepší.

Přes ostrůvky skal dolézáme pod hlavu pilíře. Postavené lezení v perfektní žule, maximálně tak za V-. Vybalení lan a odjištění dvou délek nás stojí sice trochu času, ale zatím ho máme dost. Od hřebene normálky nás dělí pouze něco kolem čtyř set metrů ledového terénu. Lana opět mizí v batozích, sólo je to přece jen nejrychlejší a hlavně každý může jít svým tempem.

Na hřeben dolézá poslední Roman a je vidět, že mu není zrovna nejlíp. Nakonec se raději rozhoduje pro sestup po normálce a Honza se mnou pokračuje po normálce nahoru.

Krátce po jedné dolézám k Honzovi na vrchol. Skoro si můžu sáhnout na Everest, táhle je Cho Oyu a ten fantastický břit je západní pilíř na Makalu. Ama Dablam jako by byl nižší než my. Tak tohle je Střecha světa a nám bylo dovoleno nahlédnout do jejího okapu.

Vojta už je zpátky v BC a evidentně má na rozhled z vrcholu přinejmenším stejnou chuť jako my včera. Nakonec se spolu s Romanem, kterému vršek utekl jen o malý kousek, rozhodují pro pokus o západní stěnu, ale o tom snad víc od Vojty samotného.

Kongde ri Lho 6.187 m. „Everestdys smoking marijuana.“
V- na hlavě pilíře. Honza Doudlebský, foto: Zoltan

do Lumding Valley. Teď na podzim už opuštěné pastviny s chatrnými letními přibytky jsou neskutečným kontrastem průmyslu vedlejšího údolí. Východem pozlacené stěny Khatangu a Karyolungu vítají poslední trekový den a my konečně rozložíme náš základní tábor.

Odpolední oblačnost a sněžení nám omezilo rozhled jen na nejbližší okolí, a tak

Milý
deničku,...

*Kongde Ri Lho 6.187 m. „Everfodys smoking marijuana“.
sedmdesátkové ledy ve spodní partii pláče*

Konečně vršek, všechno špatné je pro tento okamžik zapomenuto

Tenkrát na západě, resp. v západní stěně Kongde Ri

Na úvod trocha z mého deníku:

Středa 25.10.

Do BC 4.900 m, nádherné místo.

Paráda. V noci vždy jasno. Přes den se to zatahuje a odpoledne většinou úplná deka. Po příchodu do BC je strašná zima a sněží. Jsem v pohodě. *Ještě zatím*. Noc už je horší.

Čtvrtek 26.10. *Tvůrčí krize*. Je mi zle!

Pátek 27.10.

Je mi zle! *To už jsem se rozepsal*. Nic nejím. Víc než 52 hodin bez jídla a pití. Vrhnu i čaj. V noci zimnice.

Sobota 28.10.

Sestupuji do údolí, tzn. do 3.800 m. Doplazím se pod šutr a spím zase na lačno. Děsné sny.

Neděle 29.10.

8:00 relace s Jirkou i s klukama. Šli do toho naostro. Ležím pod šutrem a čekám, až se mi udělá líp. Doufám, že nevylezu zpátky do BC a tam se zase pobleju. Příští rok nikam nejedu. Někam jen tak si popolízat.

10:14 – kluci jsou ve stěně skoro o 2 kiláky vejš a já se tady hrabu v sobě nebo co. Taky teď máme každé tak trochu jiný starosti. Tak abych se začal hrabat nahoru do BC. Během tohoto hladovění mě fakt zachránil ten narozeninovej dortík pro Tebe (*přítelkyni těsně před odletem*). To vám byla dietka. Dokonce i bez čajičku.

Zde se můj deníček odmlčuje a já musím začít „za sebe“. Tak jsem se vám doplazil do BC a tam mi ruplo v kouli. Nadrženej jako

stepní hydrant jsem se rozhodl nastoupit pozítří do stěny. Nechal jsem si den na vykrmení a aklimatizaci. Nástup pod stěnu našel Roman.

31.10. 2:00 vyběhnout se. Natlačit ovsáky. Vzpomenout si na bomby a benzin v Ghatu, jak je jim tam, o 2000 m níž, fajn. Vzít termosky. Nabalit trojúhelníček sýra a dvě čapky. A tři karabiny, ať je doma o čem diskutovat. Roman je trochu ospalej, a tak si po cestě pochrupává. Jsme na místě. Roman usedá obkročmo na šutr. Hotovo. Je štand. Začínám lézt na devítce. Dnes jsou přece v módě lehké expedice.

S carbosnacky v pažích drtím první délky, až rampouchy velký jako prasata létají od cepínů. Nicméně zdoláváme první délky, které hodnotíme za M5 90°. Klasifikaci nechávám spíše na Romanovi. Bylo to fakt do kopce. Stěna se začíná ohřívát, a tak zalézáme pod převis. Pak jsme udělali průser s relací. S vědomím, že je všechno OK, si hovíme v díře až do 22:00. Naznali jsme, že stěna i my jsme dostatečně vychlazení a vyrazili jsme. První délka z bivaku byl vodopád se zbytky ledu na jednu zkrutku a čoka. Pak stále to stejné celou noc. Vytáhnout délku, udělat štand, dobrat a pořádek dokola. Je ráno. Blíží se vrchol. Dolézáme na hřeben. A já si fakt myslel, že to hrouíme přímo na vršek. No nic. Relace, pohled na Everest, rozbor „shituace“ a hurá traverzovat západní stěnu. Začalo to být vážný. Meleme nesmysly a pleteme nobama. Ale Roman mele víc. Ema má mísu. Nemůžte mi přijít na jméno, hublá něco o trvalém poškození mozku, o knedlíku v držce, svý holce atd. Bojujeme přes boule západní stěnou, na konci už na to kašlu a lezeme kontinuálně. Jenom Roman o tom neví. Dosahujeme jižního hřebene. Pít. Na vrchol už není pomýšlení. Z vrcholu na dno. Spustil jsem Romana přes výšvih a sám slézám. Po cestě vaříme šťávu. Jen knedlík zůstává. Honza s Radkem nám šli naproti a výrazně nám odlehčili naše batohy. V BC nás Jírka uvítal mezi živými. Bolela mě navalená záda (pozn. následek úrazu 5 dní před odletem). Vzal jsem si patáky a umírám. Pak už jen opar, fyzická slabost a sociální jistoty.

Takže suma sumárum dva živí horolezci a jedna Krásná dívka, čili RAMRI KATY M5 90°.

Vojta Dvořák

Milý deníčku...

Konečně jsme všichni zdraví a v pořádku dole. Santu necháváme s nosiči na cestě a za jeden den scházím z BC až do Ghatu, kde se začínáme vyspravovat rádnými porcemi dalbatu a hlavně je tu pivo!

Každá idyla má, bohužel, jen velmi krátké trvání, a tak máme zase batohy na zádech a směřujeme pod náš hlavní cíl, přes Namche bazar do Thame, pod severní stě-

nu Kongde Ri. Pod stěnu, do které vepsali historii takoví velikáni jako Lowe, nebo Pro-fit.

Když v Namche opouštíme trasu treku pod Everest, začínáme konečně zase trochu volně dýchat. Nějak mi z těch bližších, anebo téměř bližších Japonců a Američanů začínalo být taky trochu blbě. No nic, to ta výška.

V Thame volíme za hlavní stan hned první lodžii a děláme velmi dobře. Servis jako od maminky a výhled do stěny. Zkrátka bez chybičky. Dalekohledem prohlížíme stěnu prostředního vrcholu Shar 6.086 m. V této stěně by neměla být žádná cesta. Nakonec vybíráme dvě potenciální linie, které se asi sto metrů pod výlezem na hřeben spojují.

„Já chci na Brnčálku!“ Kežmarák u nosu, nástup dvacet minut, tohle je humus. Vypěčený nosič nám shodil náklad v půli cesty a nazdar. Jestli ho dole potkám, je synem smrti. Asi o tři sta výškových metrů níž, než

Tak zazvonil konec a s himálajským dobrodružstvím je zvonec. Tedy ne definitivně, ale pro letošek, vlastně když tohle čtete, tak loňskej rok. Asi jsem vás trochu zmátl, takže pro vysvětlení dodám, že člověk je tvor nepoučitelný. Prostě jsme jen schizofrenici.

Malá skrytá reklama:

Na podzim roku 2001 se připravují dvě akce. Jednou bude akce CKV-Tour, která připravuje zájezd na trekové kopce Mera Peak 6.421m, Imja Tse 6.189 m a Kongde Ri Lho 6.187 m. Jestli se skuteční činnost na všech

Ráno po zjištění že existujeme, po katastrofálním nástupu, nasměrujeme svoje kroky k nástupu do severní stěny Kongde Shar. Naštěstí to není daleko, a tak za dvě tři hodiny vychutnáváme první délky supergáblíku oslintaného ledem.

Hned v první délce jsem klínil zbraně a osazoval friendly (3) až jiskry lítaly. Shodli jsme se na M6. Dál pokračoval systém žlabů vylitých ledem. Ten nás po dvou délkách vyplivl do sněhového koryta vedoucího k obojku medvěda. To byl takovej skalní útvar, přes který jsme lezli, to abyste věděli, že jsme se nezbláznili.

Tu jsme spatřili smyčci, asi tu někdo

zdrhal. Bagrovali jsme současně korytem přes pětaosmdesátistupňovej výšvih až k obojku. Dosti se sypal a pružil. Do setmění jsme ještě vytáhli 4 – 5 dýlek k bivaku, přičemž si Roman vychutnal závěrečný skalní traverz za houstnoucího šera. O zábavu jsme se starali kopáním plošiny v šedesátistupňovém svahu. Noc v jednom spacáku, co nešel zapnout (asi jsme moc tlustí), byla plná poezie a láskyplných objetí. Z bivaku se vystracháme kolem sedmé.

Kvůli špatnému ledu uhýbáme a zprava přelézáme skalní bariéru. Traverz nalevo nás dovedl až pod šedou stěnkou se super ledem kolem 85° stupňů. Lezeme

Jak je pak také společenským zvykem, je vhodné poděkovat všem, kdo nám naši zápravu v Nepálu pomohli uskutečnit: TRIOP – za celoroční podporu naší přípravy PESTR – výborné rámové mačky Phantom a zatloukáci plíšky a hmoždinky (skoby a nýty) DOLDY – sáčky, do kterých se všechno vleze a na záda sednou jako ulité (PUMORI 55) Lanex Bolatice – 9mm lana Eiger Kontaktel Pardubice – vynikající vysílačky Motorola, které nám zajistily bezchybné spojení.

současně, chvílemi si užíváme i 85° prašanových orgií se závěrečným skalním výšvihem, kterým vede kolmá spára na hřeben. Tady odkládáme matroš, valíme na vrchol. Bohužel se ukázala 100 metrů pod ním ještě spousta skalek a bivakovat se nám už nechce. Po celkem zajímavém sestupu hřebínkem podél starých fixů absolvujeme 16 slanění s čelovkama na ledovec. Kolem 3. hodiny ráno sebou omdlíme do kosůvky. Asi sto metrů od našeho druhého spacáku.

Sestup s omrzlyma nohama a pochroumaným kolenem je tou pověstnou třešničkou na dortu.

Honza Doudlebský

byl plán, chystáme přespání. Počasí je stabilní, stěna vypadá dobře, zdá se, že nás nic nemůže zastavit.

Ráno na nástupu je všechno jinak. Po každých pěti krocích funím jak na vrchu Everestu bez aklimatizace a místo ledu je v koutě sníh. Dneska mě to sice mrzí, ale asi to bylo lepší otočit. Prostě jsme srágoři, ale lepší živěji posera...

Kluci měli na podmínky ve svém směru lepší štěstí, zdraví, kondici ideál – tak si přečtete, co vlastně spáchali.

kopcích nebo se dohodne jeden, závisí pouze na vašem zájmu.

Kontakt: V-TOUR. Druhá akce se uskuteční pod záštitou ČHS a HO Loko Brno. Bude se jednat o výstupy v severních stěnách Kusun Kanguru 6.369 m, Kongde Ri 6.187 m nebo některého z dalších trekových vrcholů v oblasti Khumbu. Nebo se nám zadaří zaplatit povolení k prvovýstupu západní stěnou Thamserku 6.808 m. To vše je otázkou.

kontakt: ZOBAN.CL

Text a foto: Zoban, Vojta a Honza

HUDY sport, TOP CLIMBER Czech, Fotex Brno, FreeSport Brno, Kouba, Wattgraphic.

Za finanční podporu pak děkujeme ČHS. Za organizační a psychickou podporu pak především Jirkovi Novákovi, který náš pokus o samostatné vedení podniku ulehčil a dal nám možnost naučit se mnoha organizačním věcem.

RESUMÉ:

Účastníci:

Vojtěch Dvořák, Jan Doudlebský, Roman Kašpárek, Jiří Novák (konsultant), Radek Lienerth (vedoucí).

Oblast:

Lumding Himal, skupina Kongde Ri.

Výstupy:

► Kongde Ri Lho (6.187 m), prvovýstup JZ pilířem, „Everybody's smoking marihuana V-“, 70°, 1.500 metrů, dále n.c. na vrchol. J. Doudlebský, R. Lienerth, R. Kašpárek, 27.10.2000.

► Kongde Ri Lho (6.187 m), prvovýstup západní stěnou, „Ramrikati M5+/90°“, 1.000 m, na jižní hřeben (n.c).

V. Dvořák, R. Kašpárek, 29. – 30.10.2000.

► Kongde Ri Shar (6.093 m), 1.opakování „Extra blues sky M6/85°“, 1.000 m, na SV hřeben.

J. Doudlebský, R. Kašpárek, 7. – 8.11.2000.

Nebezpečí nečká jen ve stěně, i takový let do Lukly je dobrodružství a co teprve přistání...

**Mejcup se nám vydařil a večírek
v Kaverně jakbysmet. Přes bouldry**

jsme se dostali až do hor. Ono asi když má

člověk vypito, tak se tolik nebojí

a všechno vyleze. Skoro. A že ten

morál vydrží! Skoro půl roku!

Na skok na jih

A tak se u závory v Missurině ocitla „skoroelitní“ skupina lezců (horolezců vlastně) z Brna. Bylo sice „skorodobře“, ale s vědomím, že před dvěma roky bylo touto dobou zhruba o 20°C víc a po mráčku ani „ň“, jsme se nechali zlákat skalkami v údolí. To se jevílo jako pozitivní vychytávka, hlavně po prorocství místních arrampicatorů, že bude špatěnka počásí.

Bylo. Druhý den byl na obloze plech a nám nezbylo než celý den projít a propít – což také nebylo k zahoezení. Něco po půlnoci už hájáme nad Lavaredem.

„Ráno moudřejší večera“, se říká, že? No, po půl desáté začínáme na pohodu stoupat ve Švýcarské cestě. Coby technický typ na to mám svůj názor. Stoupa je však psycholog amatér a obratně mně vysvětluje, že když je zima a jsme ve stínu, nebudeme mít žízeň a tudíž nás nebude tížit voda, kterou nemáme. Díky tomu poletíme nahoru ostošest.

Druhá délka, 8+ RP. To se však nekoná a spolezlec se dere „alles frei“ na štand. Kosa je jak sviňa, ale lezeme dál. Od čtvrtého štandu to začíná být „strapiobantní“ – to znamená dach nebo, chcete (mě)-li šestka Norek. Expozice je velice úchvatná, lezení s báglem „na druhým“ jakbysmet. V kolmém o nic nejde, ale když nemáte kam opřít nohy, jeřda, najednou zjistíte, že ty miliony shybů a sklápovaček se vám sakramentsky šiknou. Devátá délka vás vyvede z klenby a hned je vám líp. Nabídně se vám solidní police a hned začnete pojídat oplatečky a hasit žízeň. Však taky táhnete dvoulitrovku brče, plechový Radky a termosku s kaříčkem. Nebo se taky začnete dávat a nadávat...

„A hele, v Cassinovi někdo leze.“

Ještě mrkneme do Švýcarsny, která pokračuje doleva a hned tušíme, proč pan Albert zahrnul do Cassina – roccia se zdá být velice friabile.

Dva italské borce dolezeme pod velkým koutem. Ač neovládám žádný světový jazyk, správně

tuším, že jsou celkem „na kašu“. Stoupa je tu coby zadupal a hned pindá. Chlubíme se abalaky, co nám půjčil Viktor. Borci na ně zírají jak Indiáni na zrcátka a pokoušejí se ohnout lanko toho největšího, který je tuhý jak bota. Zjišťujeme, že v EU se používají trojitě camy od Campu. Koubovy friendly působí seriózněji, ovšem některé od Stoupy jsou hodně odvážné. Prý camalot je camalot.

Naše mrkotání občas přeruší úlomky čehosi lesklého vymetající kout. Po chvíli lezení proletí kolem docela slušná salva. Mrkneme nahoru a v zapadajícím slunci se dvě stě metrů nad námi leskne spousta nemalých rampouchů.

Dvě délky pod polici bereme Taloše do háku a dupeme ve sněhu. Móc pěkný! Mauro s Luigim tu prý už byli, takže sestup je v pohodě. Pak Luigi, který už skoro nemohl, začíná pobíhat a vymýšlet zkratky. Hrůza, po které ve dvě v noci ztrácíme nejen fantazii, ale i směr.

Biváček je super. Na koleno si cpu doslova wind stoprující igeliták, z čehož má Stoupa obrovskou srandu. Blbec!

V noci nemožný terén seběhneme a už se cpe-me masískem, vyjíme pekárnu, vysajeme sud vína a ve finále vyměníme nějaký matroš. Od té doby jsou asi české abalaky v museu Campu. Nebo ve výzkumáku?

Spokojeni šomtáme ke stanům, které jsme před čtyřadvaceti hodinami opustili. Nikde nikdo.

Michal s Robertem včera nastoupili do Comichu, takže jsme čekali uvítání, teplý čaj a smích nad naším rychlolezením. Po hodce doklapali a zjistili jsme, že jsme na tom byli s bivakem i ledem stejně. Jó, Cimy v létě, to je pohodička!

Zhodnocení „Švýcarsny“: hodně už napsal Víta Prášil. Vstávat o půl čtvrté se mi zdá kapánek brzy, ale je to lepší než nastoupit v devět. Moc lidí se vám v cestě motat nebude – na rozdíl od třeba Co-

michu. Dá se jít bez vody, ale brzy vás to bude víc než zlobit. Tak.

Třetí výprava z Doubravy je tak trochu objevitelská. Namlsaní obrázky jedeme „onsajtovat“ nějakou cestu ve stěně Roda di Vall, po tyrolácku Rotwand. Jihozápadní orientace, malá nadmořská výška – už se vidíme v dírkatém a hodovatým vápně. Tůdle!

Krajinka kolem je vychytaná jako z pohlednice. Cesta Hasse – Brandler nás překvapila. Právda, roccia je placcová a strapiobantní, ale i friabilní. Hop a Stoupa po nás neustále házejí šutry, takže s Viktorem zjišťujeme, že nemusíme. Dolů jede i Host. Rorejsi jsou proti tomuto monolitická, vodou vymytá skála. Pod stěnou se pasou ovce, které začal Viktor hned prohánět – stejně prý za všechno můžou.

Nadržení na lezení míříme na osvědčenou Rocchetu Altu di Bosconero. S Hopem hodinu sprintujeme k chatě pod stěnou, kde nás čeká divadlo. Nevím jak dlouho, ale bydlí tu vrána. A ne ledajaká, ochocená a pěkně oprsklá. Nejdříve mě klove do nohy, pak zkouší přazku z báglu. Už kvůli ní stálo za to sem jít. Jestli jste někdy pozorovali kosáky, tak víte, o čem je řeč. Někde stojí, najednou se přikrčí a peláší, aby se znovu zastavila, zaujala aerodynamickou pozici a mazala dál. Řeknete – no a co! Ale stejně je to zajímavé. Nejen lezením je odvážný horolezec živ, že ano.

Druhý den měníme sestavy. Kluci chtějí jít Stobela a mně nezbude než se zase celý den zlobit s filozofem Stoupou. Jdeme zkusit cestu z r. 1970 – KLF. První volný přelez se mění na jedno z mnoha opakování hezké volné cesty, tak za sedm. Ve stěně je výstupová kniha a zjišťujeme, že jsme tu první Češi – ani Slováky jsme nenašli. Celkem divně – na čimách je hafo lidí, kteří ší šlapou po hlavách na Comicim nebo v „malém Cassinovi“ – a tady je pohoda a příjemná změna. Závěrečné délky jsou trochu oškubané od skob, tak na ty zbylé dávejte pozor, aby nevyběhly právě s vámi.

Na vrcholu se setkáváme s Hopem a Viktorem, je nás víc, nemusíme se bát vlka nic, a protože zítřka nám začíná v Teplicích festival, sestoupíme stylem „vrchol – auto“, z čehož má Viktor obrovskou radost.

Jinak – víte, jaký je rozdíl mezi starým a mladým drozdem?

No vidíte, já také ne!

P.S. Děkuji firmě La Sportiva za jejich vychytané lezečky Kendo, které jsem si koupil v krámkě u Hudyho a bez kterých bych to určitě nevyšel. Tak.

Mějme se dobře, bohatěji výšin! Čao!

autor: V. Pavelka
foto: Stoupa

MADAGASKARSKÉ HÁČIKOVÉ BLUES

Relativita plynutia času závisí od výšky vylezených metrov nad posledné istenie. Čím si vyššie, tým plynie pomalšie. Visiac s malou dušičkou v háčiku, nedôverčivo hodnotíš pevnosť žulovej šupiny, meriaš dráhu letu a stále premýšľaš nad možnými následkami pádu na telo. S nalezenými metrami prichádza istota a z mysle sa vytráca tá predstava hrôzostrašnej držky s vrtačkou. A hore ti svitne. Všetko je to v hlave.

Na prvý pohľad sa zdalo, že urobiť prvovýstup na niektorú zo žulových stien, rozosiatych v dĺžke asi šesť kilometrov nad údolím Tsaranoro, nebude až taký problém. Pri detailnejšom pohľade sa však ukázala väčšina výrazných líní obsadená. Do oka nám však hneď padla najvyššia stena oblasti na Tsaranoro Be. Táto magická línia vedúca v spádnicu vrcholu veže neustále priťahovala našu pozornosť. Bola úplne hladká a vyzerala neleziteľná. Po dlhom a úpornom rozhodovaní sme sa jej nakoniec vzdali. A urobili sme dobre. Pilier na susednú, nižšiu vežu Tsaranoro Kely sa totiž neskôr ukázal ako vhodnejšie sústo pre naše lezecké schopnosti i množstvo materiálu.

Už horela, keď som si do nej líhal

Prvá noc pod Tsaranoro nezačína dobre. Pred polnocou otvorím oči a tvár mi obližujú plamene horiacej trávy. Vyskakujem zo spacáku, splašene pobehujúc vykrikujem a snažím sa hasiť. Po chvíli je oheň pod kontrolou a vo vzduchu cítiť spálenú umelú hmotu z deravého spacáku a obhorenej ka-

rimatky. Sme pekní blázni! Kvôli pohode sme si nakládli oheň a zaspali. Vietor zrejme pomohol plameňom na suchú trávu a už to škvrcalo. Po zvyšok noci mi nepokojný spánok prerušujú sny inšpirované príbehmi z čiernych kroník. Horia v nich tí, čo si nechali pri posteli zapnutý ohrievač, či zaspali s cigaretou.

Ráno žumarujeme s prvými lúčmi slnka cez poľskú cestu na slovenský pilier. Pred nami je prvá dvojďňová šichta. Ivanovia vyliezli 3 dĺžky sledujúc hrana výrazného piliera a natiahli fixy. Ďalej sa terén trochu dvíha a obťažnosť prituhuje, no vrtať možno stále z lezeckých pozícií. Nity sa akosi same pýtajú, kam ich dať. Samozrejme to závisí od ťažkostí, možností odsadnutia, ale i subjektívneho pocitu strachu. Niekedy je to osem metrov, inokedy dvanásť. Najotravnejšie je ťahanie vrtačky na dlhé štreky. Asi po dvoch hodinách mám osadené 4 nity a päťdesiat metrov lezenia za sebou. Je nám jasné, že za deň nevylezieme viac ako dve dĺžky a tak sa neponáhľame. Zmena počasia, ktoré je tu rovnaké od marca, nehrozí, dôležitá je pohoda. V ďalšej diere nad štandom lámem vrták. Náhradné nemáme a tak zlaňujeme pod stenu.

Druhý deň pracuje na špici Rado. Prichádzame na rázcestie, kde sa treba rozhodnúť kade. Rovno je to brucho, vpravo previsnutý kút so špárou. Vyhráva vidina bezproblémového istenia. Jediná, asi desať metrová špára v celej ceste je chytavá, s kolík vzdušný, frendy a stopery lezú doňho ako do masla. Po výleze sa mi Rado stráca za hranou z očí. Fučanie striedajú povely: vrtačku, nity, kľúč...!

Čas beží, čo vnímam na predĺžujúcich sa tienoch steny. Vrcholiaca páľava žmýka naše telá, z ktorých kvapká cícerkom pot. Ostrá žula strháva z podmáčaných brušiek prstov nekompromisne kožu a nohy čvachtajúce sa vo vlastnej šťave puchnú. Okolo jednej konečne zachádza slnko a vyhňa, po ktorej sa sunieme nahor, sa pomaly ochladzuje. Naakumulované teplo však z nej bude vyžaro-

vať dlho do noci. Tieň sa stáva chvíľkovým vykúpením, no čoskoro sa dvíha každodenný popoludňajší vietor a začína byť chladno. Rado zafixuje dĺžku. S celou visutou dielňou stúpam o vzdušných niekoľko desiatok metrov vyššie. Natiahneme ešte asi 15 metrov pod centrálnu časť žltozeleného piliera, ktorý je tu kolmý až mierne vyklopený. Usudzujeme, že to bude kľúčová časť výstupu. Spokojní s vylezenými metrami sa spúšťame dole.

Ryžový trip

Oddych predstavujú predovšetkým pôžitky: jedlo, pitie, nikotín, kofeín, ale i nervozita a obhrýzené nechty pri ďalekohľade nasadenom na nose. Čo to tam robia? Prečo lezú doľava? A zase doprava? Čo sa zbláznilo? Prečo sedia na plošine? Došli im nity, baterka, vrtáky? Prečo preboha zlaňujú? Raz zahrnelo (jediný počas pobytu) a už utekajú? Toľko otázok a žiadna odpoveď. Na druhú šichtu nastupujeme za súmraku. Šplhanie potme trvá nekonečne dlho. Po tom dvojdňovom prehnanom pôžitkárení sa cítim ako mucha na jar. Zdá sa mi, že vypustím dušu. O dve hodiny si líhame mokri do spacákov na visutej posteli. Noc je jasná a hviezdy nadosah ruky. Ráno nás zobúdza slnko vychádzajúce priamo spoza náprotivného hrebeňa. Rozpútava sa úžasné svetelné divadlo. Nemáme sa kam náhliť a mlčky vychutnávame tento vzácny okamih. Sunieme sa pomaly na koniec fixov k poslednému štandu, na začiatok dĺžky, z ktorej sa včera vrátil Dosky. Nad štandom bezradne stepoval raz vpravo, raz vľavo, čo bolo vidno i z pozorovateľne v kempu. Nakoniec sa pretlačil úhybným manévrom traverzujúc doprava. Nabral výšku a postupne sa vracal do línie na pilieri. Pokračujem v jeho stopách, lezenie je tak za sedem. V previsnutej hlave piliera sa mi podarí trafiť do logického výlezu, za ktorým nasledujú fantastické metre kolmého ementálu à la Bussard Wand na nemeckých pieskoch. V prvej polovici nasledujúcej dĺžky sa strieďajú bruchá s no-hand restmi ako na takom Tomašáku, ale 500 metrov nad zemou. Zvyšné metre to vyzerá na rajbas. Na jeho začiatok dávam nit. Na konci v problematickom výleze do ľahkého žliabku niet do čoho odsadnúť a tak 15 metrov nad istením bojujem s relatívitou času. Ani neviem po akej dobe sa vraciam do normálnych časopriestorových dimenzií. Štand robím na začiatku kúta, ktorý by nás mal vyviešť pod vrcholovú hlavu. Zdola sa nám to videlo logické pokračovanie. Nemali sme však predstavu, ako ďaleko sa ocitneme od oboch susedných výstupov, nakoľko hore sa plocha steny zmenšuje a cesty sú k sebe bližšie. Napriek tomu sme presvedčení, že náš odhad je správny a cesta nahor otvorená. Večer si líhame s eufóriou vrcholového útoku, ktorou nakazíme aj Kaza. Ten sa odrazu objavuje na fixoch nad previsom s donáškou teplých cestovín z Doulovej kuchyne. Pár minút nám robí spoločnosť, berie nabudiť vybitú batériu a mizne v šere tak rýchlo ako prišiel.

Nový deň nás presvedča o tom, ako hlboko sme sa mylili. Ryža so sójou v trojlitrovom hrnci, ktorú sme vytrepali ako jediný proviant do nášho

orlieho apartmánu, nám akosi nejde dolu krkom. Rado ju vysýpa, odmieta sa ale podriadiť gravitácii, stúpajúci teplý vzduch ju nadnáša a ryžové zrnká poletujú ranným povettrím ako perie. Podobne sa správa moč padajúci oblúkom od steny, ktorý nás vzäpatí sprchuje odkiaľsi zhora.

Optimisticky naladení vidinou vrcholu stúpaime vyššie po fixoch. Štartuje Rado. Najprv bojuje v ťažkom hladkom bruchu, cez ktoré sa snaží pretlačiť nohy, vyššie hromží na rozbitú skalu a zäsobuje ma zásielkami vypreparovaných žulových šupín. Je to zákon schválnosti. V celej stene je len týchto pár metrov mrvenice a aj do tej sa musíme trafiť! Nasledujúci výlez do previsnutého kúta, kam

sme to pôvodne mali namierené, sa nekoná kvôli hline a kaktusom. Ostáva jedine traverz ďalej doprava. Rado mizne za rohom a keď kričí, že je v Piolovej ceste, je mi jasné, že sme to pobabrali. Z eufórie razom triezvieme. Nasleduje bojová porada. Rado navrhuje odbočiť po mohutnej polici niekoľko desiatok metrov vľavo a odtiaľ to doraziť. Mňa takáto predstava vôbec nenadchýňa. Rozumným riešením sa mi vidí návrat na posledný štand a pokus o prerazenie priamo. Mrzí nás tých zbytočne použitých 6 nitov a strata času v tom rozbitom variante. Po polhodinke sme naspäť. Rado akosi stratil chuť do lezenia a mlčí. Vidím, že silne pochybuje o reálnosti môjho návrhu. Snažím sa ho presvedčiť o opak. Už deň predtým som si všimol v placke nad nami jemnú líniu malých škrabiek a v hbení zoradených nad sebou v priamom slede. Cítim, že to pôjde. Nenechá sa dlho prosieť. Prekračuje cez hranu pod malý previs, ktorým vlieza do stienky nad kútom, na istenie dokonca používa nejaké stopery a friend. S poslednými siedmymi nitmi, medzi ktorými sú dlhé odlezy na poriadnu dávku morálu, sa driape po žiletkách. Nohy mu vytáčajú takmer neviditeľné superdrsné kryštáliky a ja čakám, kedy sa odlepí od skaly a pristane mi na chrbte. Je to 50 metrov možno najúžasnejšieho lezenia v ceste. Spokojní zlaňujeme, vrchol je nadosah. Na druhý deň vybojujú po niekoľko hodinovej prácičke so zbytkom nitov posledných 70 metrov Ivanovia spolu s Kazom. My zatiaľ nervózne čumíme v kempu na strieďačku do ďalekohľadu. O tretej poobede nám padá balvan zo srdca.

VYLEZENÉ CESTY

Prvovýstupy:

► **Black Magic Woman**, Lemur Wall, 250 m, VIII-, 50 nitov

(A. Buzinkay, Ivan Doskočil, Vlado Linek, Rado Staruch, Rasťo Šimko, Ivan Štefanský)

► **Všetko je to v hlave**, Tsaranoro Kely, 29.9. – 9.10. 2000

(A. Buzinkay, I. Doskočil, V. Linek, R. Staruch, I. Štefanský), jednoduché RK prelezy 11. a 12.10.2000.

vesené v špárach skalných stien. Najhoršie cesty na svete vyžadujúce si nekonečnú trpezlivosť, všadeprítomná suchá tráva, vyprahnutá krajina čakajúca sedem mesiacov na vodu, nad ktorou sa vznáša prekliato horúci vzduch. Tropické západy a východy slnka, spln mesiaca, veľký Južný kríž, skoré zaspať po ľahkom domácom víne a ešte skoršie rána pri vanilkovom čaji.

Zážitkom z ríše divov boli skalné masívy pozdĺž údolia Tsaranoro, obrovské žulové bochníky vypečené do mimozemských tvarov, farieb, štruktúr a rozmerov. Ich chyty a stupy ničia naše ruky do krvi, akoby sem niekto priniesol z inej planéty.

Zážitkom bola noc v závesnej posteli a zobúdzanie sa v stene s prvými teplými lúčmi slnka. Lemury preháňajúce sa na spodku strmých platní.

Zážitkom bola každá minúta na tomto čudnom ostrove. Vykoľajil moju myseľ tak, že hlavou som zostal v Afrike.

Text a foto: Alexander Buzinkay
(Text nepošiel redakčnú korektúrou.)

RP prelezy:

► **Tsaranoro Kely**, druhý prelez švajčiarskej cesty Norspace, 28.9., 16 dĺžok, VIII

(A. Buzinkay, R. Staruch)

► **Tsaranoro Kely, Out of Africa**, 14 dl., VIII, 18.9.

(A. Buzinkay, R. Staruch a neskôr I. Doskočil, V. Linek a I. Štefanský)

► **Lemur Wall, Ebola**, VIII-, 6 dl., 15.9.

(A. Buzinkay, V. Linek, R. Staruch, R. Šimko, neskôr I. Doskočil a I. Štefanský)

► **Lemur Wall, Pectorine**, VII+, A0, 6 dl., 15.9.

(I. Doskočil, I. Štefanský)

► **Lemur Wall, Ts...Tsa...**, VIII, 6 dl., 20.9.

(V. Linek, I. Štefanský)

► **Vatovarindy, La croix du sud**, VII, 6 dl., 10.10.

(A. Buzinkay, R. Staruch, predtým I. Doskočil, I. Štefanský)

AF prelez:

► **Mitsin Joarivo, Piolova cesta**, VIII+, IX-, 8 dl.

(V. Linek, R. Staruch)

Všetci traja stoja na vrcholovej čiapočke Tsaranoro Kely.

Zážitková terapia

Keď som dostal tesne po návrate domov otázku: čo bol môj najväčší madagaskarský zážitok, ostal som v rozpakoch a nevedel som okamžite odpovedať. Dnes už viem – žiadna civilizácia, žiadne médiá, žiaden okolitý svet. A to všetko päť dlhých týždňov. Ak k tomu navyše prirátam divokú prírodu, perfektné lezenie a milých domorodcov, tak to bol nielen najväčší madagaskarský zážitok, ale i životný. A nekalí mi z neho radosť ani fakt, že po Beňovskom sa na tom ostrove zľahla zem. Nik o ňom nepočul a v tamojších historických análoch sa žiadna takáto postavička nespomína. Zážitky z Madagaskaru ostávajú v mojej pamäti zmesou pestrofarebných obrazov. Jedným z nich je pre Európana nepredstaviteľná chudoba, ale slušní, prirodzene inteligentní, spirituálni a srdeční ľudia. Iným ich zvedavé, pracovité deti, ktoré sa vedeli neskrývané tešiť z akýchkoľvek maličkostí, napríklad z prehrabávania sa v našich odpadkoch.

Ďalšími pamäťovými stopami sú neuveriteľne jasná hviezdna obloha, celkom iná ako u nás, s plastickou mliečnou dráhou akoby z cukrovej vaty. Dlhý let meteoritov so sýto oranžovým svetlom, silné vlny Indického oceánu, farebné kobylky s vrzgajúcimi krídlami, netopiere veľké ako mačky, za-

Zprávy z metodické komise

Rozhodnutím metodické komise byla upravena platnost nově vystavených průkazů Instruktorů ČHS. Důvodem byla kritika, kterou při kontrole (auditu celé registrace) vyslovila místopředsedkyně našeho svazu Ing. Alenka Čepelková při posledním semináři Instruktorů, který se konal 18. 11. 2000 v Praze na Strahově. Původním rozhodnutím bylo ponechat platnost bez omezení s tím, že bude ponechána na každém Instruktorovi rozhodnutí o svém doškolení a tedy získání aktuálních informací z nabídky seminářů, které MK ČHS bude nabízet. Toto kritérium bylo kritizováno a byla žádána změna. Stalo se!

Platnost průkazů se upravuje na základě rozhodnutí metodické, bezpečnostní a zdravotní komise takto:

- Instruktor II. třídy má platnost oprávnění 3 roky od udělení nebo posledního doškolení.
- Instruktor I. třídy má platnost oprávnění 5 let od udělení nebo posledního doškolení.
- Specializované odbornosti: práce s mládeží apod. – budou mít platnost 2 roky

Po uplynutí 65 let věku Instruktora bude platnost ponechána bez omezení! Bude jen na osobním rozhodnutí každého jedince, zda se bude podílet na metodické práci v oddíle a v jakém rozsahu. Pochopitelně na doškolení bude pozván a tím i bude mít v případě účasti tuto potvrzení.

V případě, že se rozhodne Instruktor II. tř. a oddíl mu schválí přihlášku do vyššího stupně nebo odborné školení ve specializovaném oboru (příkl. práce s mládeží), pak se termín doškolení podřídí datu na bytí poslední aprobace.

Doškolení bude probíhat také v novém modelu. Ve výše uvedeném intervalu platnosti průkazu, tedy převážně v průběhu roku 2003 (II. tř.) a roku 2005 (I. tř.), určí metodická komise termíny pro doškolení. Bu-

de určeno místo konání a hlavně témata, která budou přednášena. Podle tohoto plánu se Instruktor rozhodne, kdy a kam bude cestovat a co si de facto vybere z nabídky témat. Přihlásí se na sekretariátu ČHS k vybranému termínu a bude případně informován o dalších podrobnostech. Po absolvování doškolení mu bude potvrzeno do průkazu prodloužení platnosti oprávnění. V praxi to může vypadat i tak, že budou zájemci o některá témata, která budou přednášena v různých termínech. Žádné zle. Přijede tedy i na dvě setkání!

V průběhu roku 2001 bude předložen k auditu Ministerstvu vnitra ČR a příslušné komisi UIAA – podkladový materiál k žádosti o vydání a uznání autorizace školení Instruktorů Českého horolezeckého svazu. Tím se otevře široké pole další působnosti Instruktorům ČHS. Současně s tím se vytvoří i podmínky k definování a uznání právní ochrany při jejich činnosti.

Právní zodpovědnost Instruktorů ČHS:

V souvislosti s předpokládanými změnami stanov ČHS byl projednán při posledním zasedání metodické komise ČHS i námět úpravy stanov z pohledu právní zodpovědnosti Instruktorů ČHS. Při současně platných právních normách (OZ, TZ a pod.) je velmi složitý výklad a stanovení postupu při udělování registrace v oddíle ČHS po ukončení základního horolezeckého výcviku v případě mládeže. (V žádném případě nelze z metodického hlediska ustoupit od tohoto požadavku, který je podmínkou členství v oddíle ČHS, právě tak i platnosti požadavku na min. jednoho vyškoleného Instruktora v každém oddíle, který je registrován v ČHS.)

Výklad i praxe je složitější. Členství je stanovami definováno od 6 let (dítěte). Je to dáno zájmy soutěžního směru aktivit ČHS. Ale registrace v ČHS není z hlediska ukončení základního horolezeckého výcviku v oddíle ještě možná! (Dítě

v tomto věku neumí ještě ani číst a psát, natož aby ukončilo výcvik příkladně v zimě – viz Osnova základního horolezeckého výcviku v oddílech ČHS). Současně s tím nelze tento registrační průkaz – jako úřední doklad – ve věku příkladně 6 – 12 let dítěti ani předat. V tomto věku není k tomuto, z právního pohledu, vedení oddílu oprávněno! Dítě nemusí příkladně nést odpovědnost i za neplnění základní členské povinnosti, tj. platit členské příspěvky, proto z hlediska plnění základních členských povinností, by je měli platit rodiče nebo jeho práv. zástupce. Ale...!

Ve své podstatě toto dítě ani nesmí být z pohledu stanov ČHS a platných právních norem (reg. průkaz) členem! Takže příspěvky jsou děti povinné platit...!?

Ve věku 14 – 15 let (příkladně učňové) přenáší současná legislativa veškerou zodpovědnost na výchovné pracovníky (učitele, mistry a pod.). V našem případě jsou to Instruktoři ČHS.

A zde je další problém – v tomto věku jsou již mladí lezci vysoce výkonní a mohou lézt i velmi těžké cesty. Může tedy příkl. jistit čtrnáctiletý čtrnáctiletého? (Karoušek vylezl Gotickou hranu na Maják právě když mu bylo 14!) A musí být přítomen při těchto výstupech Instruktor ČHS (z oddílu nebo obecně)?

V 15 letech dostává každý mladistvý obč. průkaz a může tedy dostat i reg. průkaz ČHS. Bude-li se ale věnovat výhradně jen lezení na umělých stěnách, pak zákl. horolezecký výcvik je jen planým požadavkem. Ale aby mohl soutěžit, musí být členem ČHS!

Když už zde hovořím o soutěžích a lezení na umělých stěnách, skalách a pod., je nutné se zastavit u právní zodpovědnosti Instruktorů ČHS při těchto aktivitách. Z hlediska metodického a bezpečnostního je to činnost naprosto nepřijatelná. Mnozí se mně snaží namluvit, že umělá stěna je ideální pro výcvik! Snad ano, ale jen částečně. Proč? V prvé řadě se zastavme u mládeže. Na stěnách jsou nastaveny chyty a stupy v určité výsledné obtížnosti. Mladý organismus snad vydrží určité rozumné namáhání, ale horší je to se šlachami a kostmi. Ve věku 6 – 12 let vzniká teprve osifikace skeletu mladého lezce, a tak drobné chyty nebo jedno- či dvou-

prstáky by neměly přicházet v úvahu.

Na stěně z hlediska lezeckého nenajdeme spáry, komíny a ve finále ani neslaňujeme. A zamysleme se z hlediska jistění nad celým jeho praktickým systémem! Sebejistění „jističe“(!) atd. V neposlední řadě je naprosto nepřijatelné podporovat v souladu s bezpečností, metodikou a etikou soutěžní návyky přenesené do prostředí skalních výstupů. Ta myšlenka je prostá – měřit výkon a lezeckou schopnost až místem, ze kterého lezec spadne, by byla na skalách dost podivná!!

Na základě této situace navrhuje MK ČHS tato opatření (včetně úpravy stanov):

- MK ČHS navrhuje zvýšit věkovou hranici min. věku z 6 let na 12 let věku dítěte, což je v souladu se stanovisky lékařů i metodiků ČHS.
- V době výcviku dítěte (mladistvého) v každém případě vystavit protokol o podmíněném přijetí čekatela – podepsaný rodiči nebo právním zástupcem dítěte a příslušným sportovním lékařem, který potvrzuje způsobilost k provozování horolezeckého sportu a zahájení jeho výcviku. Rodiče se současně zavazují doprovázet dítě k výcviku nebo dávají písemnou plnou moc jmenovitě jednomu z Instruktorů mateřského horolezeckého oddílu k zodpovědnosti za prováděný výcvik (pozor na právní ověření podpisů rodičů!).
- Průkaz čekatela legalizuje přístup ČHS k budoucímu členovi (po dobu základního horolezeckého výcviku) z řad zájemců o členství v horolezeckém oddíle ČHS. Toto opatření platí pro osoby starší 15ti let.
- Tiskopis průkazu čekatela zajistí MK ČHS.

Osnovy a metodiku základního horolezeckého výcviku nováčků již MK ČHS oddílům předala a tedy uvedla v platnost. – (Osnova základního horolezeckého výcviku nováčků v oddílech ČHS – viz Internet.)

Návrh je jen dílčí, tedy nikoliv konečným návrhem opatření. V žádném případě neřeší základní problém – definici právní zodpovědnosti Instruktorů ČHS. Ten bude vždy zodpovědný za vše – proto by měla následovat opatření jeho právní ochrany i ze strany stanov ČHS.

Přípravil: Z. Teplý

Školení instruktorů ČHS II. třídy se přesouvá na 7.8.4.2001.

Sebejištění při slaňování

■ prusika NAD nebo POD osmu?

Domnívali jsme se, že sebejištění při slaňování pomocí prusiku pod osmou je u nás již natolik zažitě až samozřejmé, že o jeho užitečnosti a přednostech dnes snad nikdo nepochybuje. Omyl. V poslední době se překvapivě množily dotazy na toto téma. V jednom dopisu byly v tak koncentrované podobě, že považujeme za užitečné jej přetisknout včetně vysvětlení. Dopis v zájmu přehlednosti před tiskem prošel mírnou úpravou. Jeho autorovi děkujeme za „nahrávku na smeč“ – a abychom jej ušetřili případných narážek, uvádíme jej pouze monogramem.

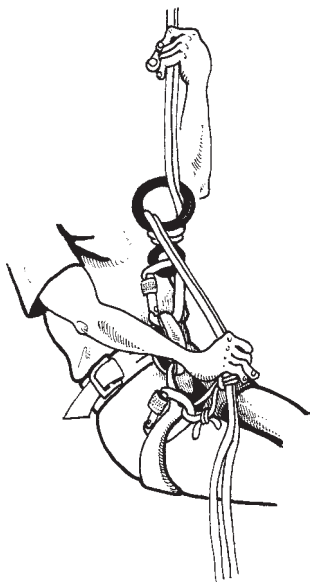
Chroust

Ahoj,
jako frekventant kurzu Instruktorů ČHS II. třídy mám dotazy ohledně Shubertovy poznámky o sebejištění při slaňování na straně 175 jeho knihy. V textu a na obrázku se mluví o prusiku chyceném do nohaviček, který má být dostatečně krátký...

Přemýšlel jsem o tom poměrně dlouho a došel k následujícím závěrům. Pokud je cokoliv z toho nesmysl nebo je jakkoliv divné, prosím, oprav mne. Baval jsem se o tom s jedním z instruktorů od nás z oddílu a ten také říkal, že rozhodně prusika nad osmu (pozn. red.: lektorský sbor MK ČHS preferuje prusika pod osmou, z důvodů uvedených níže).

Pokud je prusik pod osmou:

1) Pokud si dobře pamatují, tak cvakání do nohavičky bylo odsouzeno jako nevhodné.

2) Velká šance, že se prusik dostane do osmy, zvláště u začátečníků, kteří špatně odhadnou velikosti smyce.

3) Možnost držet prusik v té ruce, která jistí lano pod osmou, může způsobit další problémy (přepálení smyce...).

4) Samozřejmě že se musí prusik držet v druhé ruce, ale už vidím ty horoškoláky, jak to dělají, špatně.

5) Možnost toho, že se prusik dostane do osmy – bez dalších pomůcek není prakticky možné ho vyndat.

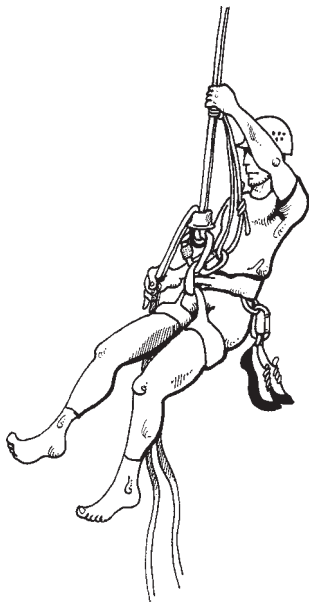
6) Nemožnost cokoliv udělat s osmou v případě, že člověk visí na prusiku.

7) Praktická nepoužitelnost bez prsáku (tak krátký prusik by se vázal hodně špatně).

8) Ještě při zaseknutí prusiku při rychlejší slaňování by mohl vzniknout zajímavý efekt „sklapovačky“ (kromě zakousnutí prusiku), ale tím si nejsem moc jist.

Pokud je prusik nad osmou:

9) Dá se s osmou dělat cokoliv – třeba se dá sundat a zachránit vlasy/vousy – to je poměrně velká výhoda (už jsem měl v osmě třičko a stačilo mi to).

10) Může se použít i když člověk nemá prsák.

11) V nouzi může vést i ze stejné karabiny jako osma.

12) Pokud člověk ruku, kterou drží prusik, položí na horní část osmy, má celou dobu přesnou představu o tom, jestli nejede moc rychle, respektive jaká je teplota osmy...

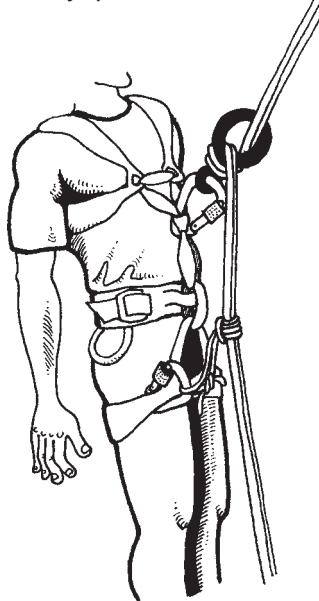
13) Pokud nemá na konci lana uzle a najednou zjistí, že má konec v ruce, stačí jen pustit prusika...

Hore zdar!

J„P“P Praha

VYSVĚTLENÍ

Ad 1) Kým bylo odsouzeno jako nevhodné? O tom nic nevím! Nejde tady o informační šum?! Na kurzu na Frýdštejně (i jinde) jsme odsuzovali navazování na lano přímo do jisticího/slaňovacího oka sedáku... Nohavička na straně brzdící ruky je naopak tím nejpříhodnějším místem k připnutí krátkého „podosmového“ prusika. Nesedím přitom přece v jediné nohavici, ale v obou, jelikož sedím v osmě zapnuté do centrálního jisticího/slaňovacího oka sedáku (nebo do smyčky spojující sedák s prsákem v případě použití této kombinace) – „podosmový“ prusik lano lehce drží.

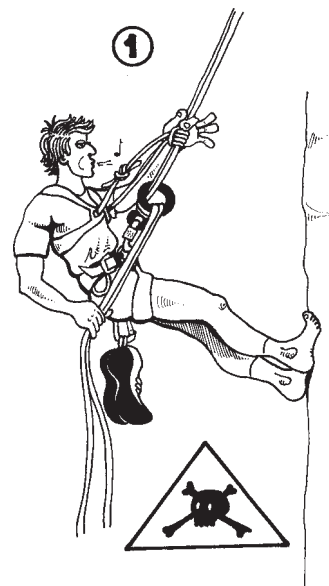

Cvaknout „nadosmového“ prusika do nohavice sedáku je ovšem hovadina – to bych visel za nohu! Ano, „nadosmový“ prusik patří cvaknout do centrálního jisticího oka sedáku!

Ad 2) Neodhadovat, ale vyzkoušet na podlaze! Nejlépe ve visu nad podlahou za dozoru instruktora. Takto „vytrimovaný“ prusik nebo lépe dva (= záloha!) je nutné mít trvale po ruce na úvazu.

Ad 3) Přepálení smyce? Používám to už dlouhé roky, nikdy se nic takového nestalo, za tu dobu měl teprve asi 3. – 4. smyčku. Pochopitelně je nutné ji pravidelně kontrolovat a odrbanou či přismahnutou vyřadit a vzít novou. Pokud jedu takovou rychlostí, abych si nespálil ruku, nepálí se ani prusik. A když to pustím, prusik mne vmžiku zastaví – dříve než se stačí natavit.

Ad 4) Proč by se měl prusik držet ve druhé ruce? Přímo brzdící rukou jde posouvat velmi dobře, dokonce je to nejpřirozenější, co

se s tím dá udělat. Pochopitelně je možná i oboustranní obsluha, kdy jedna ruka brzdí lano a druhá posouvá prusik.

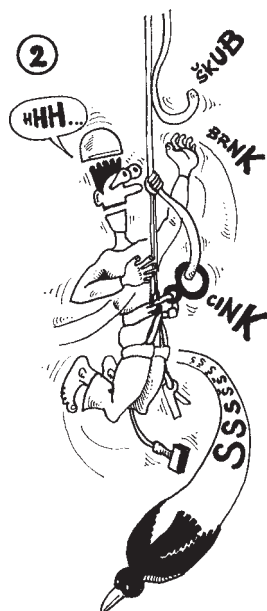
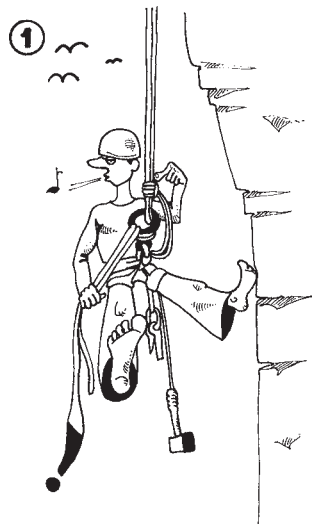
Ad 5) Prusik musí být natolik krátký (a/nebo zavěšení osmy natolik dlouhé), aby se prusik do osmy v žádném případě (noha s přicvaknutým prusikem nahore apod.) nedostal! To se stát nesmí! A pokud se přece stane, každý by měl mít pohotově po ruce malou kudlu, kterou se dá prusik přefíknout (jen prusik, proboha, nic jiného, hlavně opatrně!!!) – ještě předtím ale pod něj nasadit jiného prusika, abychom měli po přefíknutí toho prvního sebejištění! Jinou, nedestruktivní možnost je na lano nad osmou nasadit druhého prusika s delší smyčkou, do ní nastoupat a odlehčit tak osmu. Za odlehčení lze prusika z osmy spolu s lanem povytáhnout a zkrá-

tit, aby podruhé do osmy nezašel. Opětovným nasednutím do slánění se odlehčí stoupací prusik, který se sundá – a jedu!

Ad 6) Nevisím na prusiku, ale stále v osmě, prusik jen „drží“ lano místo ruky. A možnost manipulací tu samozřejmě opět je! Stejně jako v předchozím případě (ad 5) si snadno nasadím druhého prusika nad osmu (vždyť k tomu mam obě ruce volné!) a po nastoupení do horního prusika můžu libovolně „machrovat“ se spodním i osmou.

Ad 7) Absolutní nesmysl! Praktickou použitelnost na sobě vyzkoušely snad statisíce členů Alpenvereinu + další kvanta spokojených uživatelů našich i odjinud, kteří se prusikem pod osmou při slaňbě jistí už dlouhé roky!!! Ať jsou „oblečení“ jen do sedáku, nebo do kombinace prsák + sedák, nebo do celotělového kompletu! „Tak krátký prusik“ se totiž vůbec neváže špatně.

Ad 8) Tak to nevím, co měl autor na mysli...

Ad 9) Řešitelné i s prusikem pod osmou – viz výše včetně poznámky o kudličce, kterou se dá i vous/vlas přefíknout... Toto není argument proti „podosmovému“ prusiku! Ať mám sebejistího prusika nad nebo pod osmou, na každý pád potřebuju nad osmu nasadit dalšího „náslapného“ prusika, pomocí kterého nadzvednu vlastní tělo za účelem odlehčení osmy a uvolnění vlasu, košile... Vždyť i v případě „nadosmového“ prusika visím za hubu v osmě, když už mi do ní vous vniknul.

Ad 10) I prusik pod osmou se vesele používá jen se sedákem bez prsáku, viz výše (ad 7)!

Ad 11) O jaké nouzi je řeč? Jako že mám jen jednu karabinu? Dejme tomu... Když zapojím hlavu a závěs osmy dostatečně prodloužím třeba masivní smyčkou apod., prusik může být zavěšen v téže karabině jako osma! Kdybych neměl ani tu smyčku, po umístění na lano bych prusika protáhl mezi stehem a popruhem jedné z nohavic sedáku a pak zapnul do karabiny s osmou – tak aby „bral“ stejně, jako by byl připnut přímo k nohavici.

Ad 12) ...a může si kromě špagátu připálit ještě pracky! Jede-li moc rychle a v ten moment pustí brzdící ruku (když do ní třeba dostane bugrem), hrozí spíš přepálení prusiku nad osmou – jelikož ten musí zastavit celou váhu člověka, navíc „dynamicky rozběhnutého“. Prusik pod osmou je na tom líp, ani v nejkritičtější situaci na něj nepůsobí brutální síly a sestup zpravidla zastaví na mnohem kratší dráze (blahodárný brzdny efekt osmy) – hrozí mu (pokud vůbec) pouze povrchové přismahnutí!

Ad 13) ...a je (nejpíš) v pytlí!!! No pozdrav pánbůh... U toho bych bejt nechtěl! Už se stalo, že „bezuzlové pokusníky“ s prusikem pod osmou zastavily flastry na koncích lana, o něž se prusik zadrhnul... Ale to jen pro ilustraci, nezkoušet! Pustit z ruky prusika nad osmou, když už z ní vyklouzlo lano, je proti přirozeným reflexům, proti pudu sebezáchovy! Chtěl bych vidět toho, kdo by se křečovitě nedržel špagátu. Zkrátka, když si někdo neudělá uzel/e na koncích lana, je chytrý jako vůl a patří mu to!

SHRNUTÍ:

Upřednostňujeme prusik pod osmou, neboť výrazně zvyšuje bezpečnost sebejistění! Proč? Jelikož není namáhán velkými silami.

Vždyť jen v nouzových situacích nahrazuje brzdící ruku, vše ostatní visí na pevnostně dostatečně předdimenzované osmě! Proto i relativně „fórový“ prusik pod osmou (ale takový by být neměl, že – to jen pro zvýraznění kontrastu) vytvoří celkem dobré sebejistění, dobrý prusik pod osmou tutově sebejistění!

Prusiku pod osmou hrozí i menší riziko přeseknutí padajícími kamenem, menší riziko přepálení – právě proto, že je relativně málo zatěžován (o našponovaného prusika nad osmou může stačit „brnknutí“ ostrého bugříčku, aby bylo posekáno...).

S prusikem pod osmou se lépe manipuluje poté, co nás zastavil po puštění brzdící ruky – opět totéž: jelikož nikdy není zatěžován plnou vahou těla (to je na osmě), nezakousne se nikdy „na krev“ jako prus nad osmou. Po zastavení se s prusikem pod osmou zase snadno rozjede a pokračuje ve slaňbě – zkuste si s prusikem nad osmou, co je to za tělocvik!

Prusik pod osmou ovšem MUSÍ BÝT co nejkratší – tak, aby NIKDY nemohl vjet do osmy! Při jízdě s prusem pod osmou je nutné

dávat pozor na flastry, kterými bývá označen střed lana (např. svázeme-li pro slaňění dvě lana „jedničky“ s flastrovým značením) – při nepozornosti o flastry prusik zakopne, našponuje se a utáhne, pro další jízdu bývá nutné nastoupit do dalšího prusika a toho zaseklého pod osmou uvolnit. Při troše potřebné pozornosti ovšem „podosmového“ prusika přes flastry snadno přetáhneme (nedělat ale u konců lana, nejsou-li na nich uzly, tam jsou flastry poslední nadějí!!! viz výše...).

Howgh! Zábavnou a především bezpečnou slaňbu vám upřímně přeje

Chroust

● Poslední upozornění!

V návaznosti na jiný velký sportovní podnik konaný v našem regionu (Krkonoská 70) jsem byl okolnostmi donucen ke změně termínu Lezeckých zavodů na umělé stěně v POLICI NAD METUJÍ – oznámení viz mix – Montana 6/00. Přátelé, vězte, že se závod uskuteční o týden později!!!, a tedy **v sobotu 17. 3. 2001!** Podrobnosti k závodu najdete na internetové adrese:

www.hko.zde

Propozice budou rozeslány na všechny umělé stěny a na pražský velín ČHS. Děkujeme za pochopení a těšíme se na Vaši účast na jubilejním X. ročníku polických lezeckých OPEN!

Ahoj! J.H. Škop

● Naše zima bývá o ničem – ani na lezení ani na lyže. Tak hurá někam do větších hor! Zkuste někdy oblast Lungau. Nějak to dotlačte do Lince, pak kolem Salcburku na Eben, Radstadt a Obertauern sjeďte do útulného městečka Mauterndorf. V jeho okolí jsou hned tři lyžařské oblasti – Grosseck a Speiereck, Fanninberg a Eineck, Katschberg a Tschachberg.

neck. Všude si užijete. Kdo chce courat na skialpech po pláních a hřebenech, pro toho je Speiereck jako stvořený. Vyvezete se pod hřeben novou lanovkou (pro klasiku je samozřejmě docela pěkný průsek) a cesta dál už je jen pro vás. Nebo můžete zůstat pod Speiereckem a povozit se na parádních sjezdovkách – od modré proživačky až po černý adreliňák. Nebo si můžete vyjet pár stop neporušenými svahy v kotlech pod Speiereckem, nebo přejít hřebenuku Malého a Velkého Lanschütze, odkud sjedete až dolů do Mauterndorfu.

Kolem městečka jsou projeté běžecské stopy hluboko do bočních údolí, kde si vychutnáte atmosféru horského klidu.

Když vyvezete do hor i děcka, postarají se o ně v lyžařské školce, když máte sílu na večerní pivko, můžete si vybrat z řady příjemných stylových hospůdek, kam nemusíte vstupovat se strachem z útraty.

Skipasy slouží i jako jízdenka na bezplatnou dopravu do jednotlivých oblastí. Jejich cena je (jako všude) tím výhodnější, čím víc dní si předplatíte. Ale není problém si koupit skipas na odpoledne, dopoledne, na dvě hodiny – zkrátka podle chuti. Pro skupiny a děti jsou 10% slevy.

Ubytování najdete v Mauterndorfu od 160 ATS (apartmány), kolem 250 ATS v pensíoních se snídaní až po hotelové pokoje s polopenzí za 500 ATS.

Rubrika Kýbl vznikla v dobrém úmyslu dát čtenářům možnost uveřejnit jakékoliv názory. A to bez redakčního zasahování do textu, zkrátka „Pište si, je to vaše!“ Nepředpokládám však, že netolerantnost některých pisatelů je až tak velká, že budou používat ve svých příspěvcích žalovatelných invectiv a slovníku vhodného úplně k jiným příležitostem než jsou stránky časopisu. Je to moje chyba – po zveřejnění příspěvku B. H. v č. 6/00 už pro svoji velkorysost nemám omluvu. Pustil jsem do tisku něco, za co se nejen všem omlouvám, ale za co se vrchovatě stydím. Svoboda projevu má své dost ostré hranice, které jsem neměl přehlédnout.

Prosím, přijměte moje předsevzetí, že něco podobného už nikdy nepřipustím.

Jiří Růžička,
šéfredaktor

Ahoj Rostě,

Asi mě neznáš, ale to mi nebrání napsat Ti pár slůvek.

Věnuji se lezení taky už pár let a nejen tomu samotnému vzlínání, ale „bere“ mě všechno, co se týká tohoto „sportu“. Proto si rád přečtu jak o Višňovém, tak třeba i o „treku“ na Sněžku.

Věnuji veškerý svůj volný čas aktivitám kolem lezení a zřejmě i proto mám potřebu napsat do Montany něco na Tvou obhajobu. Než jsem se k tomu dostal, předběhl jsi mne, a to dost dobrým stylem. Myslím, že kdo chce, pochopí a kdo ne, tak to už je jen jeho problém! Nenech se odradit, byla by to ztráta informací pro lidi, kteří se motají kolem sportovního a mládežnického lezení, ale nejen pro ně! To nejsou lichotky, to jsou fakta, protože kritizovat dokáže opravdu snad každý, ale sednout a něco napsat to už je horší! Týká se to asi i trochu mě, ale pokusím se malinko přidat ve své „literární“ činnosti a občas něco se-smolím o našem Prachůvku a písku vůbec. Potřebovali bychom v Čechách taky nějakýho

RT, bohužel, zatím to jsou jen samý silný řeči a sliby!

Tak ať se daří ve stěnách i u PC a klidný rok 2001 VŠEM!

Houmles

Vážená lezecká chátro,

ve chvíli, kdy budete louskat tento výplodek, budu už nejspíš někde zavěšený ve stěně Fortalezi v Patagonii, podporovaný ďábelským počasím. Teď ale sedím u počítače, tři dny před odletem mám drobátko času brouzdat se myšlenkami, jak to asi celé zase dopadne. Zkouším si vzpomenout na chvíle, které jsem již prožil a zřejmě ani tady mě neminou.

Jo, co když právě teď tahám padesátikilovej tahačák. Jako píďalka přes kladku vytahuju vlastní vahou, centimetr po centimetru, tu mrchu k sobě. Jeden bágl, druhý, třetí ... – strašný svině.

Třeba možná lezu a poslední jištění je o dost níž než končí nohy a přitom prsty už naprosto neochvějně zmrzly v necitlivé bambule. Funím jako jelen v říji a pozoruju, jak při každém pohybu vzhůru pomalu vy-padává jištění pode mnou. Cítím pot, jak po zádech stéká mezi pulky.

Nebo večer zavěším postel, náš vzdušnej domov, a každé se začne soukat do zvlhlejch spacáků s pocitem „do hajzlu, co tady dělám“. Naštěstí večerní siesta zažene všechny chmury. Protože jak se říká, když není hlad je houby bída.

Otázka, proč člověk dělá všechny tyto iracionální kroky, je nabíledni. Odpověď je jasná – chci si splnit sen! Chci se pořádně sám v sobě poždímat, překonat vlastní lenost, slabost a vyhrát nad strachem a obavami. Pro ten ješitnej pocit – mám na to!

Takže lezouni, lezkyně a lezčata, plňte si svoje sny a přeji vám v letošním roce, ať se daří každému tlačit tu svoji káru s osudem kosmickou rychlostí před sebou. A sám pro sebe a parťáky Houbu (Tomáše Rinnu), Chobota (Tomáše Sobotku) trochu zalobuju – kdo chcete, tak nám držte v únoru a březnu palce!

Se svazijským pozdravem
SÁLA KACHLE, bouřliváci!
Mára

Italské Alpy (1. část – východ)

Ivo Petr

kroužková vazba, 186 s., 259 Kč
vydalo Mirago, Ostrava

Průvodce zaměřený na turistiku, trekking a cykloturistiku. Úvodní část pojednává o praktických informacích, jako jsou vhodné mapy, doporučená výzbroj, výstroj, možnosti ubytování, nejvhodnější doba k návštěvě atd.

Hlavní část knihy seznamuje čtenáře s nejzajímavějšími oblastmi a vrcholy východně od Lago di Garda, plánován je druhý díl pokrývající západní část italských Alp. Jde zejména o popis nejzajímavějších vrcholů a výstupových tras.

Kniha začíná popisem italské části Julských Alp. Probrány jsou celkem čtyři túry, přičemž čtenáři ovzornost si zaslouží známá „Pší hora“ – Mt. Canin (2.587 m). Dále navazují Karnské Alpy, v nichž autor vybírá sedm treků.

Největší a asi nejpopulárnější popisovanou oblastí jsou Dolomity. Kdo by neznal, alespoň z obrázků, Tre Cime di Lavaredo (2.999 m)? Obdobně popularitě se těší i masív Civetty (3.220 m) nebo Marmolada (3.343 m). Celkem je proto v knize popsáno na 25 tras v oblasti Dolomit. Následují popisy Fleimstálských, Vicentinských a Zillertálských Alp, Rieseferneru a Gardských hor – vždy jedna až tři trasy. Kniha uzavírá rozhod devíti několikadenních dálkových pochodů a dvě krátké kapitoly o cykloturistice a lyžování.

Popis jednotlivých turistických tras, ferrat a výstupů je podrobný, a to jak pro léto, tak pro zimu. Nechybějí ani odkazy na místní webové stránky, nejlepší mapy apod. Kniha je vhodná zejména pro vysokohorské turisty.

blíže informace:
knihy@mirago.cz

FASZINATION BERGE 2001

Velkoformátový nástěnný kalendář EDITION BERGE mnichovského nakladatelství Bergverlag

Rudolf Rother je již třetím v této ediční řadě. Ta každoročně přináší nejen kalendář, ale především

prestižní obrazové publikace čtyř z nejuznávanějších horských fotografů.

Kalendář FASZINATION BERGE 2001 upoutá již nezvyklým, mírně nadčtvercovým formátem 45 x 48 cm (š x v) s „vyšitou“ menší barevnou fotografií v hermelnově bílé ploše obálky. Poněkud rušivě v ní však působí zbytečně hřmotná jména autorů.

Uvnitř na listech dvanácti měsíců najdeme skutečně nádherné snímky od Petera Mathise, Bernada Ritschela, Jürgena Winklera a Heinze Zaka. Co jméno, to pojem, všichni čtyři tvoří stálý tým EDITION BERGE.

Grafička Angelika Zak, manželka téměř již „dvorního“ fotografa Montany, projevila cit a nezapřehovala fotografie do násilných výřezů tvrdého grafického rámce (v němž se leckdy moderní adrenalinová grafici v touze po divné originalitě vyžívají). Její úprava je naopak volná a nevtíravá, velkým obrazům – orientovaným tu na výšku, tu na šířku – dává prostor a nechává tak nerušeně vynít jejich krásu. Kalendářium zde je spíše jen decentním doplňkem, přesto (nebo právě proto?) přehledným a dostatečně funkčním.

Kromě početně převládajících fotografií hor jsou zde též lezecké záběry ze skály i ledu – lezci na jedné z Chamonixkých jehel, v Indian Creek Canyonu a ve stěnách Karwendelu, či ledoborec na vyhlášeném soplu Déjá-vu v Brandnertalu.

Mně osobně však nejvíce mluví z duše fascinující, někdy až krásně kýčovitě (mysleno v dobrém) působící horské „krajinky“, ani človíčkem ni domkem neposkrvněné – Monte Rosa pod dramatickými mraky, pohádkově působící mlžný Salbitschijen, skupina Paine s Lago Pehoe v Patagonii, Jirishanca ve večerním přísvitu, Lofoty ve zlatavě bílém hávu trav a sněhu, či mrazivě modrý Ganesh Himal pod Měsícem v úplňku...

Fotografie barevně saturované a brilantní, tisk na silnějším lesklém křídovém papíru za jejich kvalitou nezaostává, je stejně špičkový. Celoroční lahůdka na zed!

Kalendář Faszination Berge 2001 za 39,80 DEM (resp. 295,00 ATS) plus porto u Bergverlag Rother, Haidgraben 3, D-85521 Otterbrunn, fax 00 49 89 60866969, e-mail: bergverlag@rother.de, www.rother.de.

Vladimír Procházka

DAS ANDERE BILD DER BERGE

Další svazek EDITION BERGE mnichovského nakladatelství Bergverlag Rother, tentokrát od Jürge-

na Winklera. Na téměř půldruhé stovce špičkových barevných fotografií přináší jiný obraz hor, jak praví název. On však vlastně není jiný. Spíše takový, jaký nechceme vidět, před nímž často zavíráme oči a tváříme se jakoby nic.

Zatímco jiné obrazové publikace jsou ódou na neposkrvněnou krásu hor, Winkler ve své poslední knize nastavuje zrcadlo neblahým dopadům lidské civilizace na horskou přírodu. Sám autor ovšem publikaci nepovažuje za „Umweltbuch“. Není to dokumentární „kniha hříchů“, ale brilantní odraz všech nepěkností, od zdánlivě nevinných po ty nejbrutálnější. Záplava sportmenů (...kdo je nejlepší, kdo nejrychlejší? ...potřebujeme vítěze!), záplava aut (stylizovaný plech na pozadí velehor), les konstrukcí vleků, lanovek, a protilavinových zábran (nejdříve odlesnit a pak vybudovat!), bagry, obří železobetonové vyhlídkové terasy a restaurace, dopravní značky (kdo varuje zvířata před lidmi?), reklamní panely, na nichž nechybí všudypřítomný Reinhold s rumem (vybírejte, kupujte, konzumujte!)...

Hluboce pravdivé a mistrovsky odvedené dílo k zamyšlení. Nepříliš povzbudivé, ale provokující. Mělo by se ukazovat těm, co horám nejvíce ubližují? Jistě, ale jde o úhel pohledu a různost vnímání téhož. Zatímco člověk naší krevní skupiny se při pohledu na megalomanské stavby otrěse hnusem, betonová lobby by ty samé snímky jistě se sebeuspokojením použila ve výroční zprávě k dokumentaci a oslavě „všeobecného technologického pokroku a svých ekonomických úspěchů“.

Ať tak nebo tak, DAS ANDERE BILD DER BERGE je publikací důležitou a užitečnou, vybízí nás všechny k zamyšlení nad vlastním vztahem k horám a chování nejen v nich, ale k přírodě vůbec.

Kniha stojí na vynikajících fotografiích. Z výše uvedených důvodů je mi těžko říci krásných, ale vedle obrovské vypovídací síly rozhodně mají i velký estetický účinek. Jürgen Winkler má citlivé oko

V lednu, druhé polovině března a v dubnu se ubytujete bez problému. O Vánocích, v únoru a o Velikonocích je nutné si ubytování dojednat s dostatečným předstihem.

Takže – šťastnou cestu a na shledanou v Mauterndorfu nebo v Lungau! Je to nejen rakouská Sibiř, ale také nejslunečnější oblast v Rakousku. Ale pozor – když prší všude, tak tady také. Ale když nikde není sníh, je tady určitě!

Kontakty:

● Informační středisko

Mauterndorf:

+43 6472 7949

fax: +43 6472 7949-27.

● Bergbahnen Lungau:

+43 06472 8008-0

fax: +43 06472 8008-8.

Překladatelská kancelář paní Ludmily, která si s Vámi povykládá česky: Mgr. Ludmila Oberwandling, A – 5570 Mauterndorf, tel./fax: +06472 7755.

–lo–

● Patrik Kuna nás upozornil, že na Vtáčnicku (Hrádek) je zakázané lezení každoročně od 1. ledna do 31. července. Také lákavá nabídka spaní na louce pod skalami je v rozporu s pravidly hry – je to zakázané.

Prosíme čtenáře i ostatní návštěvníky, aby tato nařízení respektovali.

–šp–

● Lana v Montaně plus

– vysvětlení

V podzimním matrošovém speciálu MONTANA PLUS (listopad 2000) se objevily dva rozpory mezi údaji v článku LANEX – NOVÁ LANA a v inzerátu na protilehlé straně 23. Tentokrát v tom náš „oblíbený“ redakční skřet Zmola Nebezpečný kupodivu nemá prsty.

V článku se praví, že DUO STAR je jediný model kategorie dvojčatých lan „dvojčat“ v nabídce LANEXu, přitom v inzerátu je jako „dvojče“ navíc označeno nové lano ALPIN. K tomuto rozporu došlo tím, že článek byl připravován před uvedením novinky a redaktor Já v chvatu uzávěrky neuhlídal aktualizaci. Čtenářům i firmě LANEX se upřímně omlouvám.

Druhý rozpor je v údajích průměru lana DUO STAR. V článku je to 8,3 mm a v inzerátu 7,9 mm. Oba údaje jsou správné! V testu je totiž stále původní model vyrobený na jaře 1999, v inzerátu inovovaný DUO STAR, u něhož se

mix

výrobci podařilo průměr zmenšit. V tomto případě tedy pouze vysvětlení, neb omlouvat se není za co.

Vladimír Procházka

● **Kalendář Slovenského poháru** ve skialpinismu v r. 2001. Soutěží se v kategorii A a B.

A kategorie je určená pro zkušené a registrované závodníky od 18 let. Je povinná výstroj a výzbroj, závodí se na velmi náročných tratích. Je nutný členský průkaz JAMESu, startují družstva.

B kategorie je určená začínajícím nebo méně zkušeným závodníkům od 15 let. Je povinná výstroj a výzbroj, lékařská prohlídka a u závodníků do 18 let povolení od rodičů. Tratě jsou méně náročné, protože tato kategorie se snaží přiblížit a zpřístupnit skialpinismu širší veřejnosti. Startují jednotlivci. Účastí v této kategorii získáte nejnětější zkušenosti pro pohyb v náročném lyžařském terénu.

● 17.2.2001 – Rallye Červenec. Kontakt: M.Rusina, Bobrovec 563 tel.: 0849-5522522, 5596908.

● 3.3.2001 – Západné Tatry – Žiarska dolina.

Kontakt: T.Novajovský,, 03205 Žiar, tel.: 0849-5596474, 0905-348657.

● 25.3.2001 – Nízke Tatry. Kontakt: M.Leitner, MPČL 9, Brezno, tel.: 0867-6114504, 0903-958041.

● 7. – 8.4.2001 – Vysoké Tatry, Mistrovství Slovenska.

Kontakt: P. Šperka, 062 01 Tatranské Zruby, tel.: 0969-4423474, 0903-310925.

S. Heczko

● **Horoklub Chomutov** pořádá ve výstavní síni chomutovského SKKS výstavu fotografií s horolezeckou tematikou pod názvem **HOROLEZECKÁ ZASTAVENÍ** spojenou s výstavou **DĚJINY HOROLEZECTVÍ NA CHOMUTOVSKU**. Součástí výstavy bude i expozice horolezeckého vybavení dob minulých. Vernisáž výstavy se uskuteční dne 5.3.2001 v 17:00 hodin. Na závěr vernisáže proběhne v malém sále promítání diapositivů a beseda s účastníky „Expedice PERU 98“.

Otevírací doba výstavní síně je: Po až Pá 9 – 17hodin, So 9 – 12 hodin.

Ukončení výstavy je 28.3. 2001. Kontakty: Jiří Šťastný, e-mail: ho-

knihy

i chytrou hlavu. Inu Pan Fotograf. Snímky doplnil svým vlastním krátkým slovem v úvodu jednotlivých kapitol, jakož i výstižnými, často ironicky vtipnými popisky.

Publikace ležatého formátu s jednoduchou úpravou je bezchybně vytištěna na silnějším křídovém papíru. Z pohledu našeho malého trhu je jistě obdivuhodný již záměr knihu tohoto typu vydat (nevím, nevím, zda by si to někdo z našich nakladatelů z ekonomických důvodů troufnul). Důstojný počín k oslavě 80. výročí Bergverlag Rother, založeného 16. 11. 1920 Rudolfem Rotherem seniorem v Mnichově.

DAS ANDERE BILD DER BERGE, Jürgen Winkler, edition Berge, 1. vydání 2000 Bergverlag Rother. 144 stran se 143 barevnými fotografiemi, formát 30,5 x 24,5 cm, tuhá plátěná vazba s matně laminovaným přebalem. Za 68 DEM nebo 496 ATS u Bergverlag Rother, Haidgraben 3, D-85521 Ottobrunn, fax 00 49 89 60866969, e-mail: bergverlag@rother.de, www.rother.de.

Vladimír Procházka

ZE ŽIVOTA CYKLOTREMPA

Jan Vlasák

Horolezec, cykloturista, dobrodruh – a svéráz. To je nejvýstižnější portrét autora, známého mezi „svými“ jako „Džony“. Jeho zážitky z putování po světě na kole jsou vyprávěním nesdělitelné – to se musí číst!. Není to holý popis krajiny a pamětihodností. Džony dobře ví, že všechno je o lidech. A o vztazích mezi nimi. O tom vypovídají i četné dokumentární, nearanžované fotografie. Takže se dozvíte o Islandu, Faerských ostrovech, Sibiři, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Rumunsku a Bajkalu věci, které „normálnímu“ člověku uniknou. Proč ty uvozovky? Protože autor na své cyklistické vandry vyjíždí opravdu z domu. Potkal jsem ho, když se hrnul na Island:

„Kam valíš?“

„Na trajekt do Švédska“, pravil a zvolna stoupal do kuřimské kopce.

Cestovní náklady Vlasákových výletů tvoří snad jen ta jízdenka na trajekt. Že to nechápete? Tak si knížku přečtete a zjistíte, co je to žít.

Formát 21 x 15 cm, 222 stran, barevné fotografie a mapky. Pevná vazba, barevná laminovaná obálka. Vydala CYKLOTURISTIKA v prosinci 2000. Cena: 210 Kč

síťoviny

@ Střední a východní

Evropa se pomalu dostává do popředí zájmu lezeckých časopisů. Webclimbing se rozplývá nad „plachými, ale osobitými“ lezci z východu a připomíná boom

Piotr Golanski, Wszystko na sprzedaz, Jura

odstartovaný polským fenoménem Rafaelem Mouckou (Wszystko na sprzedaz 8c+, Tyranozaurus Rex 8c+). Troška skepse je ovšem stále na místě, naše země je ve zmiňovaném článku přepisována jako „Checz Republic“.

@ Sean McColl z Kanady

nedávno vylezl své první 5.14a (8b+). Na tom není v dnešní době nic zajímavého, kdyby ovšem Seanovi nebylo teprve dvanáct let. Vylezená cesta se jmenuje The Pulse (Cheakamus Canyon). Kromě senzačního výstupu vylezl tento drobný mladík i několik cest jenom o málo lehčích. McColl je přirozeným talentem, na skalách leze teprve druhou sezónu. Při nedávných závodech na umělé stěně nejenže vyhrál svoji věkovou kategorii, ale postupně vylezl OS všechny finálové cesty pro muže až do 19 let. Ti, kteří jej znají, o Seanovi mluví jako o cílevědomém mladém muži. V budoucnu se máme na co těšit.

@ Fred Nicole opět posunul hranici. Ve švýcarském Creasianu vylezl boulder „Dreamline“. Cestu ohodnotil stupněm 8c (V15!). „Dreamline“ vznikla tak, že původní boulder (V12)

nenastoupil ze stoje, ale ze sedu, čímž přidal dalších 10 pohybů. Sám cestu považuje za to nejtěžší, co v životě vylezl. Projekt je dokonce obtížnější než jeho poslední australský boulder Eve Reve (V14). Podle Freda je cesta vyvážená a „každý z jedenadvaceti kroků je velice obtížný“, k čemuž dodává, že klasifikace by měla být ještě potvrzena

Fred Nicole, Karma 8a/V11, Fontainebleau

někým jiným. Vzhledem k neuvěřitelné síle, kterou Mr. Nicole –jak je Fred přezdíván– má, a velice úspěšné letošní sezóně, si ovšem na opakování „Dreamline“ budeme muset asi ještě chvíli počkat.

@ V Americe se jedná o zvýšení poplatků za největší kopce v Severní Americe. Změna se má týkat zejména hojně navštěvovaného Národního parku Denali. V posledních letech Denali navštívilo v průměru ročně asi 1.000 horolezců, kteří museli platit 150 USD za vrchol. Bylo nařízeno podrobné studium vlivu návštěvnosti na park a z kvalitnější lékařského záchranářského týmu. Nové tarify, jejichž konkrétní výše ještě není určena, začnou platit nejdříve od listopadu 2001.

@ Průkopník lezení v Yosemitech, Chuck Pratt

zemřel. Pratt byl v 60. letech považován za jednoho z nejlepších amerických lezců. Své výstupy podnikal zásadně volně. S tehdejšími možnostmi jištění vylezl mnoho cest obtížnosti 5.10, včetně Crack of Doom (1961), vůbec první takto obtížné cesty ve Valley. Pratt se rovněž účastnil legendárního prvního průstupu El Capitana v roce 1964. V posledních letech trávil čas střídavě v USA a v Thajsku.

@ Andrew Boyd přešel volně cestu Šedesát Devět (Murrin Park, Kanada). Tento čtyřicetimetrový převis byl poprvé technicky přešlezen

Andrew Boyd v cestě

v roce 1969 (odtud název). Boyd, spolu s Mikem Mottem, odstranili staré skoby a po chvíli nacvičování přeměnili A4 na 5.13c.

@ Španělská ženská lezecká hvězda Josue Bereziartu vylezla boulder „Berezi“ (Larraona, Španělsko) a ohodnotila jej stupněm V11. Jestliže je klasifikace přiměřená, dostala se tímto Josue do elitního klubu. Boulder obtížnosti V11 zatím zdolaly na světě tři nebo čtyři ženy. Cestu nacvičovala se svým mužem, který na Berezi uspěl nedlouho před ní.

@ Bratři Todd a Chad Perkinsové přešli několikadélkovou, velice obtížnou, cestu „The Power of D“ (St. George, Utah). Jedná se o asi 120metrový převis s délkami 5.14a, 5.13a, 5.12a, 5.13c a 5.5. Oba bratři nastoupili do cesty kvůli stínu až pozdě odpoledne, a tak se celý přelez proměnil v souboj s časem, při kterém moc neodpočívali mezi jednotlivými délkami.

@ Po dlouhém studiu starých vojenských map a roce shánění příslušných povolení se odebrala skupinka amerických horolezců do panenských oblastí severozápadní Číny. Cílem výpravy bylo zdolat dosud nevylezenou „Kótu 5697“. Mike Libecki, Jed a Doug Workmanovi a Jerry Dodrill nakonec vylezli cestu „The Surprise Birthday Party (V 5.10 WI 3+)“ na šestikilometrový kopec, který pokřtili The Grand Poohbah.

Dave Graham trávil závěr lezecké sezóny ve Fontainbleau, kde zůstal asi šest týdnů. Rozlezl se na několika boulderech

obtížnosti V9–11 a poté „dal“ cestu „Fatman V13/8b“. Bez zajímavosti není ani zopakování bouldru „Partenaire Particulier (V11)“, který začíná dlouhým skokem do prvního chytu. Cesta nebyla pro svoji specifičnost přežena posledních 13 let a mnozí místní nevěřili, že ji vůbec lze opakovat.

Jméno: Dave Graham
Věk: 18
Bydliště: Portland, Maine USA
Leze od r.: 1996
Nejtěžší cesta: 5.14d (8c+)
Nejtěžší boulder: V13

V současnosti asi neúspěšnější lezec východu Spojených států.

Několik slov o sobě: O začátcích

S lezením jsem začal před čtyřmi roky v tělocvičně v Main Rock. Přivedl mě k němu jeden starší kamarád.

O motivaci

Když jsem začal, pozoroval jsem lepší lezce a snažil se být tak dobrý jako oni. Dnes je mou největší motivací krásné vypadající linie – a už jsem v ní. Dalším velkým impulzem je pozorovat jiné lezce jak se zlepšují.

O vývoji v lezení

Za dvacet let se budou lézt skutečně „těžký prásky“. Už dnes se lezou stále těžší a těžší věci.

@ O tom, že není lehké být lezeckým fotografem, může vyprávět Wills Young, který fotil Deva při opakování Mandaly (Kalifornie). Graham nastoupil do bouldru, záhy přešel klíčové místo a velice rychle Mandalu dolehl. Young ho přemluvil, aby se znovu vrátil do cesty a započoval v nejtěžším místě. Po dvou minutách odpočinku Graham opět nastoupil, udělal klíčový krok a ...jak sám říká: „Nemohl jsem si pomoci a cestu jsem dolehl.“ Young zůstal stát dole bez jediného kvalitního snímku, navíc uzeměn Davovým: „Omlouvám se, ale znovu už lézt nemohu, strašně mě bolí prsty.“

roklub@s-profess.cz, tel.0396/624068
<http://www.volny.cz/horoklub/vystava/>

● Novinka od firmy Gore

W.L. Gore se svými spolupracovníky přichází s novou látkou. Pojmenovali ji XCR (Extended Comfort Range) a má mít o 20 % až 40 % vyšší propustnost vodních par než „klasický“ Goretex. Látka byla zatím testována v Nepálu a Coloradu, a podle prvních výsledků se osvědčila. Bližší informace se dočtete v jarní Montaně plus.

–bkr–

● 16. prosince 2000 zemřel legendární polský horolezec a autor mnoha horolezeckých průvodců Witold Henryk Paryski. Paryski se narodil v roce 1909 v USA. Ve svých třinácti letech poprvé přijel do vesnice Zakopane v podhůří Vysokých Tater. Záhy zde začal podnikat směle výstupy. Brzo se stává výtečným lezcem jak v horách, tak i na skalách. Účastní se rovněž polské expedice do And. Jako lékař (později i jako šéf) se zapojil do práce Tatranské záchranné služby. V letech 1951–1984 vydává 25dílný průvodce po Vysokých Tatrách, jenž se díky popisu asi 3.900 výstupů stává biblí všech polských horolezců a vysokohorských turistů. Inicialy „WHP“ spolu se tří- či čtyřmístným číslem se stávají někdy neoficiálními názvy populárních cest. Paryski se zajímal i o ohroženou tatranskou faunu a flóru, v roce 1995 vydává se svojí ženou „Velkou tatranskou encyklopedii“. Odchod tohoto výjimečného člověka je pro všechny bolestnou ztátou.

● Transylvania Munti Bihor si Vladeasa pro 2001

Pod tímto podivným názvem se skrývá zajímavý závod. Na trati vedoucí přes rumunské pohoří Bihor (nejvyšší vrchol: 1.836 m) a dlouhé 250 km, změřil své síly člověk na sněžném skútru, na psím spřežení a na lyžích. Všichni účastníci expedice budou po celou dobu závodu bivakovat na sněhu. Psí spřežení šesti Aljašských malamutů povede několika násobný mistr ČR, Jindřich Zelenka. Průměrná teplota v době závodu: –20°C, sněhová vrstva 3 až 4 m. Výprava odjíždí z ČR 12. února 2001. Bližší informace: p. Urban 0602/696188

Bauernpredigtstuhl (2.119 m)

Západní stěna
Výška 160 m
Pohoří: Wilder Kaiser

Wilder Kaiser patří k nejoblíbenějším a horolezci nejnavštěvovanějším oblastem Alp. Částečně je tento fakt ovlivněn blízkostí velkých „horolezeckých“ měst – Mnichova a Innsbrucku. Obliba ale rozhodně souvisí především s obrovskou nabídkou krátkých i mnohadélkových cest v pevné skále, dobrými možnostmi zajištění včetně pevné osa-

Spára „Lucke – Strobl“

zenými kruhy na stanovištích a spity pro meziujištění na nejoblíbenějších cestách. Také pro sestupy, téměř jako na našich pískovcových skalách, existují trasy vybavené slaňovacími kruhy. U nástupů některých nejvyhlášenějších cest stojí tak o víkendech a v letní sezóně fronty čekajících.

Většina svislých a převislých stěn dosahuje výšky 300 – 600 m a primát patří 800 m vysoké SZ stěně vrcholu Kleine Halt.

Ve Wilder Kaiseru se z horolezeckého hlediska odehrála řada významných momentů. Např. v r. 1895 byl dosažen vrchol zdánlivě nedostupného Predigtstuhlu, v letech 1912 a 1913 oslnil Hans Dülfer lezecký svět prvovýstupy ve východní stěně Fleischbanku (V, A0) a v západní stěně Totenkirchlu (V+, A0). Řada dalších významných okamžiků se odehrávala právě na Fleischbanku, např. v r. 1925 prvovýstupem piskaře F. Wiesnera a R. Rossioh v JV stěně (VI+). Velký rozruh způsobil prvo-

výstup cestou Pumpresse na Fleischbankpfeiler, dvojice H. Kiene – R. Karl. Jednalo se o první cestu v Alpách ohodnocenou stupněm obtížnosti VII. Po srovnání a přehodnocení obtížnosti cest z dřívějších dob byl již králem sedmého stupně Mathias Rebitsch ve čtyřicátých letech. Osmý stupeň obtížnosti „vstoupil“ do Wilder Kaiseru cestou Mythomania v r. 1983 (L. Rieser, W. Müller) a devátý od stejných autorů v r. 1984 po prvovýstupu cestou Odyssee, v obou případech ve stěnách Fleischbanku. Konečně první výstup X. stupně realizují v r. 1993 S. Glowacz a neúnavný W. Müller cestou, kterou nazvali „Des Kaisers neue Kleider“ – tzn. „Císařovy nové šaty“.

Střediska:

Hlavními turistickými středisky Wilder Kaiseru jsou Going (05358/2438), Ellmau (05358/2301) a Scheffau (05358/7373). V závorkách jsou uvedena telefonní čísla místních turistických informačních center.

Chaty pro nástup na Bauernpredigtstuhl:

- ▀ Gruttenhütte (1.620 m), tel. 05358/2242 (volací číslo Rakouska 0043), 2,5 hod. z Ellmau, resp. 1–1,5 hod. od parkoviště Wochenbrunner Alm na konci silnice s mýtným.
- ▀ Gaudeamushütte (1.267 m), tel. 05358/2262, 1,5 hod. z Ellmau, 2 hod. z Goingu, nebo 20 – 30 min. od výše uvedeného parkoviště.
- ▀ Wochenbrunner Alm (1.087 m), chata dosažitelná automobilem, nebo pěšky – 1 hod. z Ellmau.

Nástup ke stěně: 1 – 1,5 hod. od chaty Grutten, 1,5 – 2 hod. od chaty Gaudeamus.

Výstupové cesty

1. Severní hřeben

Bögle, Hartmann, 1904

Obtížnost: III, nástup z mohutné strže, ve spodní části částečně lámavá skála, 1 hod.

2. Přímý nástup na severní hřeben

Stiebritz, Jörg, 1974

Obtížnost: V–

3. Severozápadní hrana

Hochfilzer, Schlick, 1967

Obtížnost: V+, A1

4. Spára „Lucke – Strobl“

H. Lucke, H. Strobl, 29. 6. 1947

Obtížnost: VI–, A1, převážně V, A0, RP VII–, exponovaná cesta v pevné skále, krásné spárové lezení, dostatečně zajištěna skobami, eventuální dojištění smyčkami a stoppery. Po dešti zůstává cesta po dlouhou dobu mokrá, celkem 7 lanových délek, převýšení 160 m, 3 – 4 hod.

5. „Mutabaruka“

Ch. Groebner, H. Herl, 24. 8. 1990 po předchozí přípravě shora.

Obtížnost: VIII, výstup ve spodní části stěny po plotnách a převislých stěnách, pevná skála, zajištěno spity, doporučená délka lana 50 m. 3 lanové délky, 80 m, návrat slaněním.

6. „Stará západní stěna“

G. Gotthard, H. Told, 1934

Obtížnost: převážně V, dva úseky VI–, A0, RP

VI+, nádherná cesta v pevné skále, částečně vybavena spity pro mezijistištění a na „standech“. 8 délek, 3 – 4 hod.

7. Diagonální spára

G. Freimann, E. Stiebritz, W. Schmalhofer, 7. 10. 1970

Obtížnost: VI-, A1, RP VI, málo lezená varianta cesty č. 6.

8. Jihozápadní (Rittlerova) hrana

A. Drexel, L. Rittler, 1930

Obtížnost: místy V, A0, RP VI+, nádherný a exponovaný výstup, často lezená cesta v pevné skále, vhodná pro výstup i brzo na jaře a na podzim, stanoviště jsou zajištěna spity. 160 m, 5 lanových délek, 2 – 3 hod.

9. Rebitschova varianta nástupu

M. Rebitsch, Olbrich, Told, 1934

Obtížnost: VI-

10. Spojovací varianta „Gschöpfel“

B. Reinmiedl, H. Bredl, 26. 9. 1985

Obtížnost: VI, varianta spojuje Rebitschův nástup s Rittlerovou hranou, zřídka lezena.

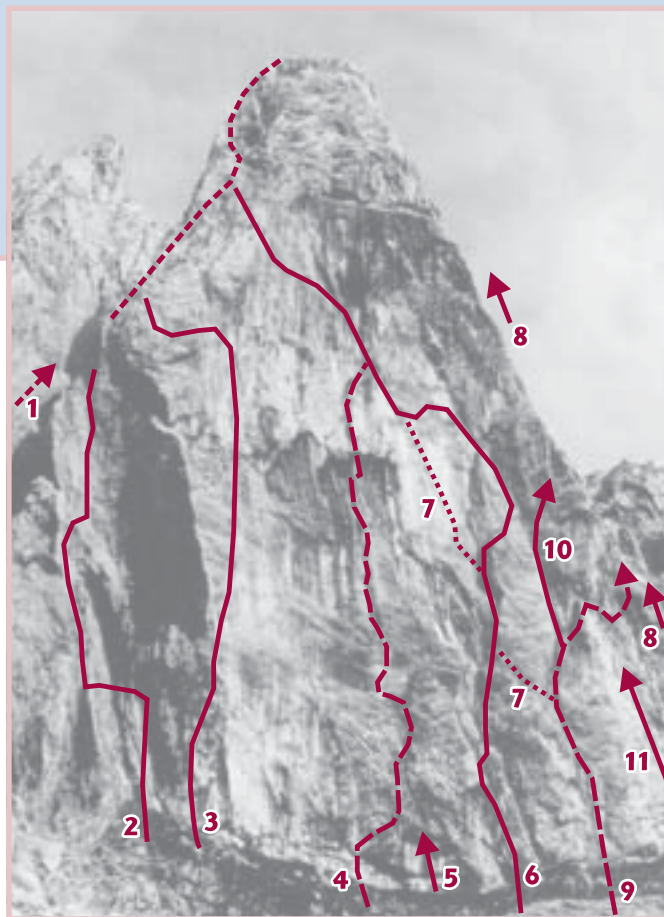
11. Nástupová varianta „Gilden“

Ch. Haidacher, R. Szalay, M. Ober, 8. 9. 1946

Obtížnost: VI-, A1, RP VII-

Sestup:

Sestup směrem na východ k malému sedlu a krátkým výstupem k prvnímu slaňovacímu kruhu na exponovaném hřebeni (místy obtížnost II), po značené trase přechod dále na východ, sestup 5 m (ocelové lano) k slaňovacímu kruhu, 4 slanění 20 m a krátkým sestupem k úpatí stěny, případně posledním slaněním 40 m přímo k úpatí, 3/4 až 1 hod.

Další cíle v přilehlé oblasti :

Törlspitze, Karlspitze, Fleischbank, Predigtstuhl.

► Kaisergerbirge Extrem, Pit Schubert, Bergverlag Rother, München, 2000.

Literatura:

► Wilde Kaiser Topos, Wolfgang Müller, Odyssee Alpinverlag, München, 1988

Mapy:

► Kaisergerbirge, 1 : 25.000. DAV,

► Kufstein – Kaisergerbirge – Kitzbühel, WK 301, 1 : 50.000, Freytag & Berndt.

Zimní odysea 2000

*Cíl cesty: Cima Grande
2.999 m, S. stěna zimní
superdirettissima (Saská cesta)
(Kauschke, Seigert, Uhner,
1963, V+ A2, 12–18 hod.)*

Je pátek 3. března a po dlouhých přípravách vyrážíme ve třech lidech s krámama nacpanýma až po střechu nešťastného fáčka, s dvacetilitrovým kanystrem benzínu pod sedačkou a s nepříliš povzbuzujícími vyhlídkami na dobré počasí, směrem Plzeň–Berlín–Brenner–Misurina do oblasti Tre Cime. Po tradičně ucpané dálnici v Německu přejíždíme italské hranice a po několika hodinách monotónní jízdy konečně dorážíme do vysluněného ráje italských hor.

Když asfaltový koberec střídá koberec uválcovaného sněhu, je čas nasadit řetězy a od Ristorante Genzianella si to vyšňorovat s fešnými návleky až do míst, kde už hraje první housle zase jenom ty zatracené prachy. Jelikož se nám zdá moc zaplatit 25.000 lir na osobu za komfortní svezení na sněženém skútru až pod jižní stěny a ani mohutné smlouvání nepůsobí na Itala-obchodníka, nezbyvá nic jiného, nežli nahodit pohrdavé gesto, popadnout bágly narvaný

k prasknutí a s hrdým výrazem vyšlápnout na pětikilometrový pochod pod „naše“ jižní stěny.

Konečně dorážíme s jazyky někde u pasu na chatu Auronzo. S vědomím, že velké činy si žádají dostatečné načerpání čerstvých sil, usedáme do vylidněné chaty vyšperkované fotografiemi zdejší horolezecké histo-

V neděli se nám z pelechů moc nechce i přes to, že rozpálená celta stanu slibuje azurově nádherný den. Po zběsilé bitce ve sněhu u pasu se prodíráme na ušlapanou lyžařskou stopu a barbarskými kroky v „koflachách“ za sebou zanecháváme náramné oraniště. Pod stěnami volíme strategii útoku a dělíme si úkoly. Kluci probíjejí

rie a s hrdly vyfoukanými od čerstvého horského vzduchu se chystáme protáhnout žíly nefalšovaným italským červeným a nekřesťansky drahým čajem. Nasakujeme teplo z praskajících kamen uprostřed rozlehlé jídelny s panoramatickým výhledem na zasněžené vrcholky okolních věží a snažíme se oddálit odchod do chladného podvečera. V dobré náladě, obdarováni několika plastickými lahvemi pitné vody, se marně snažíme sladit krok se studeným poryvem větru a po slabé hodině dorážíme k zaváté chatě Lavaredo, kde se rozhodujeme pro rozbití noclehárny.

první dvě délky z cesty a já jdu postavit stan na méně větrné místo blíž k severním stěnám. Večer po tmě do sebe ještě soukáme teplé dary našich konzerváren a zjišťujeme, že plastové láhve nabouchané vodou, které jsme pracně vyškemrali na chatě Auronzo, nenávratně cepení v ingot ledu. Před usnutím se ještě marně snažím jednu zmrzlou plastickou láhev roztavit, když si ji vrazím do spacáku.

Druhý den vstáváme něco po páté a vaříme poslední teplé jídlo před odchodem do zimy a tmy. Znepokojuje nás zásoba vody do stěny, která představuje jednu litrovou termosku s teplým čajem, dvoulitrový ingot ledu a půllitrovku rumu pro tři žízňivý savec na dva až tři dny. Jümarujeme délky, které jsme si včera natáhli a prodíráme se stěnou dál v nedohlednu.

Postupujeme částečně podle popisu cesty a podrobného nákresu, který co chvíli máme před sebou. Přesto množství kvalitních skob blízko od sebe nám nedovoluje zabloudit. Je ideální počasí s oblohou bez mraků, dokonce ani v blízkém okolí nejsou vidět čmárance na obloze. Od třetí délky se začíná terén pěkně rovnat. Ruce mrznou pod prochladlou dolomitskou skálou, jen nohy přestávají brnět zimou, když člověk dostane příležitost opustit nepříjemně studený štand. Délky monotónně ubíhají, jen tahací vak, ve kterém vláčíme potřebné nezbytnosti, občas šponuje naše nervy, když se zasekne za nějakým hodně vypečeným ostrým hrotem. Přichází osmá délka a s ní sluneční puchýř nekompromisně zapadá za západní siluetu dolomitských kopců.

Je čas se připravit k noclehu. Tomáš s Tílkem natahují svoje „garden-nocleh-sítě“ a já se za ukrutného zápolení soukám do našeho tahačích vaku, což jsem si způsobil vlastní neschopností nějakou síť sehnat. Zasloužil jsem si to, skrčenecká poloha s koleny u brady je dostatečným výpraskem za lidskou neschopnost. Během dne litrovka čaje zmizela v nenávratnu a teď už jen budeme žíznivě vyhlížet police se sněhem.

Ráno se po částečně probdělé noci dostáváme ze spacáků ještě za tmy a pokračujeme v krasojízdě. Naším cílem bude překonat pravděpodobně nejtěžší místo v cestě – mohutný převis a postupovat co možná nejrychleji k vrcholu. Po několika délkách dolézáme konečně k místu, kde bude potřeba překonat úsek s poměrně převislou stěnou ukončenou stropovým převisem. Očima projíždíme těch několik metrů a v představách navicujeme tato místa čistě. Škoda že není léto, nemáme na sobě o několik vrstev hadrů méně a do dlaní neprýská pot z přehřátých pórů. Malou úlevou je zjiště-

„Já ti na sněhuláka kašlu, mám takovou žízeň, že bych mrtvému vysál voko z hlavy.“

Se slastným šploucháním v našich nasycených trubkách budujeme druhý štand pár délek pod vrcholovou lavicí. Uléháme s pocity vítězství na dosah ruky a těšíme se na zítřejší poslední den ve stěně.

Třetí den už je cítit značná únava, která se projevuje větší frekvencí peprných hlášek na úkor všeho v dosahu několika desítek metrů. Rozrachtaná stěna s ustupujícími obtížemi a kuloárem v dohledu dává tušit finální metry k podvrcholové lavici. Konečně se z konce lana ozývá:

„Zruš, mám lavici!“

Ještě poslední pumelenice kamenem do mé, do té doby jako nové helmy, „tak, šmejdi, úplně zadarmo to nebude“, a už si rovnáme materiál na pohodlném místečku několik desítek metrů pod vrcholem. Výstup bereme za uzavřený, protože zde prakticky končí a dál se napojuje do Comičiho cesty. Navíc slastného pohledu z vrcholu Cima Grande jsme si už užili v létě. Čas nepří-

ní, že stropový převis se překonává vpravo v nejméně převislém místě a vodorovným traversem vlevo je prakticky pokoseno. Tento úsek vyhodnocujeme jako největší lahůdku pro „druholezce-letce“, lačné po mohutných vzdušných „kyvadlech“.

Přicházejí další dálavy bez konce. Tílkýč si začíná stěžovat na šťavnaté puchýře, které mu narostly přímo na bříškách prstů z podchlazených rukou. Střídáme se v čele a dolézáme na konec koutové spáry se spásnou policí sněhu. Připadáme si jak ve frontě na banány. Mačkáme se před tou hromádkou zkrystalizované vody a básníme o tom, jak ten dárek zužitkujeme.

„Nejseš nějakéj divnej, proč do toho sněhu hamtáš těma kopytama?“

„Tady je sněhu, že z něho ještě postavíme sněhuláka.“

jemně tlačí a představa další noci ve stěně nás popohání po podvrcholové dálnici dál doprava, kde už nás čeká pouze sestup klasickou cestou v dostatečně hlubokém sněhu.

Méně zkušenějším horalům doporučujeme: nepodceňujte dostatek tekutin do cesty, v žádném případě se nevyplatí s sebou do stěny tahat plastové lahve, protože je to zbytečná dřina; kvalitní helmu je nejlepší sundat z hlavy až u nejbližší hospody; s nedostatkem zlaťáků v kapse nemá význam pošilhávat po pohodlném dopravním prostředku až pod stěny, protože Ital-obchodník je silné sousto, jen tak se s ním smlouvat nedá. A na závěr, kdo je alergický na zimu, ať si raději počká na letní klima.

Ladla, Zákorys, Tílkýč

Ahoj, Sarano!

Četl jsem si tuhle v Montanách a už mně začaly vadit stále se opakující články, tak jsem to dal najevo (písemně, jak jinak, a ještě jsem se pod to, já blb, podepsal). To by nevadilo, že tam bylo moje jméno, ale on se mi Růžička navíc ještě ozval, jestli bych něco jako nenapsal, třeba o tom táboře pro neslyšící děcka. To taky ještě nevadilo, já jsem středem pozornosti rád (jenom jednou mi to vadilo, to bylo na Stránské, kdy jsem slítnul takovej kousek na skále, kde se toho moc nalítat nedá, vždyť to tam znáš, krásně jsem si zhupsnul a nadělal si..., no co, byla to moje první tlama, tedy spíš tlamka, mí horolezci mi rozumějí, ne?!). Jenže já mu odepsal, že jako jo, že něco napíšu. Ne, to ještě pořád není ono, to furt nevadilo, ale pak jsem mu potvrdil, že to bude brzo. A to už, kurník, hodně vadí. Já to asi jaksi nestihnu. Leda by vyletěl nějaký ten vklínělec nebo skobka a já měl po starostech. Ale v zimě vlastně nelezu. Leda na ledu, na tom horizontálním (s vertikálním totiž nemám zkušenosti, kromě rampouchů, co na Mikulčáku vždycky visely z okapu). Ale letos u nás asi nebude ani ten, co na něm tancují duchodci.

Hm. A to je celé. Takže doufám, že mi píchneš, jako vždycky. Protože jsme ten tábor přece dělali spolu (a taky s dalšíma, včetně Yettiho, že). Já vím, že toho máš sama dost, ale přece bys mě v tom nenechala trčet. Jo, a abych nezapomněl, Jura chtěl, aby tam také bylo, že jsem hluchý jak poleno a ten tábor byl pro neslyšící děti. Já nevím, co je na tom zajímavého, mně osobně to tedy nikdy nijak moc zajímavé ani zvláštní nepřipadalo, a když se koukám třeba na Lucii, jak leze, tak neuvažuju tak, že neslyší, ale jak blbě to ty nohy dává a proč u toho trochu nepřemýšlí. A ty také, mimochodem... Tak co říkáš?

Možná tu ale přece jen bude nějaký ten rozdíl mezi horolezcem, co se na něj dá zařvat a co se na něj zařvat nedá. Mám tři vlastní děti, co jsou na dálkové ovládání. Slyší. Rodič stojí pod skálou a dává dítěti moudré rady typu: tu nohu zvedni výš, ne, tu ne, tu druhou, a co tam děláš s tím lanem, a neřvi a dělej!

Kdyby to dítě ve stěně neslyšelo, mohl by rodič sice taky něco pořádat, už jen tak z pocitu, že tím tak trochu leze sám za toho malého člověka, jenže by nemohl očekávat žádnou reakci. A to zase ten, kdo radí, většinou očekává. Taková dobrá rada pro každého: pokud dítě, které máte k dispozici, není na dálkové ovládání, musíte si ho naprogramovat předem. Má to několik háčeků. Zatímco každá správná mašinka čeká, až ji spustíte, dítě není mašinka a na nic nečeká,

Expedice Himalaya '99

spouští se jaksi samo. Pokud si u dítěte, na které nemůžete zahulákat dodatečně, necháte nějakou klíčovou informaci jako bonbónek na závěr, můžete se vám stát, že najednou (samozřejmě se vzorně oblečeným a zkontrolovaným úvazkem, neboť to je hodné a pečlivé dítě, které chce být dobrým horolezcem) poučovaný jedinec už nedbá dalších pokynů, dobíhá ke skále a rychle nastupuje, aniž by cítil potřebu využít dobrodíní jakéhokoliv lana. A je-li to šikovné dítě (jakože Mates, se kterým nás to potkalo, šikovný byl), brzy vám zmizí z dosahu. To je na Čtyřech palicích v dolní třetince cest hračka. Je v klidu, má přece úvazek, nic se mu nemůže stát. Takže nevylezete-li si dost rychle a dost šikovně nad něho, tak, aby se nic nestalo ani jemu, ani vám, když budete doplňovat tu klíčovou informaci o tom, že bezpečnostním prvkem není sedák sám, ale jen ve spojení s lanem (a lano by měl ještě někdo držet, ne v rukách, ale raději přes háčemesku nebo přes osmu cvaknutý k sobě, to dodávám pro začátečníky), je třeba mít podepsanou smlouvu s andělíčkem strážníčkem.

No vidíš! Hezky se to rozhouplo! Taky si vzpomínám, jak jsme stáli s Peťou na Palicích nahoře, a jak si kdosi v klidu zacvaknul osmu do lana (byl to myslím Michal, taky takovej velkej a rozumnej kluk). Jo, do lana, to je v pořádku, ale do toho, kterým byl jištěný, nikoliv do toho, po kterém měl slaňovat. Chytl lano, které bylo připraveno na slánění a volně bimbalo o skálu, ohlásil „Hotovo!“, otočil se a chtěl slaňovat. No, to by bylo zajímavé slánění, to by kluci, co tam kolem lezli, nestačili koukat, jaké expresní sla-

ňování to děcka učíme. Tímto způsobem by se sestup třeba z Torre Cerro zkrátil na minimum. Blbý na tomto způsobu snad je (to opět dodávám pro začátečníky), že se to většinou nedá pořádně nacvičit a několikrát zopakovat. Jenže myslím, že tohle není vadou sluchu, to je trochu o hlavě. Však se říká, že nejdůležitějším orgánem pro horolezce je mozek (pokud ovšem nějaký mají, říkají jízlivě moji rodiče, protože jim moje lezení vadí), nikoliv jeho hnáty. Ostatně, myslíš, že by slyšící děcka neudělala stejnou kravinu, kdyby se bez jakéhokoliv hlubší předchozí průpravy na skalách dostala na horolezecký tábor?

Dovolím si poznamenat, milí čtenáři, že bezpečnost nebyla v tomto ohledu brána na lehkou váhu, kontrola a záloha všeho byla povinností (nebo také nutností, jak se to vezme a týkalo se to i předchozího případu, takže Michal by nakonec, pokud by udělal „rozhodný krok“, od kterého ho odradil jenom „nějaký vytrěštěný pohled instruktora“, nepřišel o letecký den, šediny nebo noční enurézu a kluci okolo o „zábavu“). Dospělých se ta bezpečnost jaksi moc netýkala, a moje poskakování po skalách bez jištění, nebo Lucčino vylezení jedné čtverkové cesty „free“ přivádělo chudáka Peťu k šílěnosti. Však také trucoval.

Dost lidí bylo na rozpácích, že něco tak děsně nebezpečného, jako je vertikální pohyb, chceme provozovat s dětmi, které neslyší. Jo, ale kupodivu, rodiče ani moc neremcali, asi jsou na naše tábory zvyklí, a možná pomohlo i to, jak jsme je-

li Vltavu v '97. roce, kdy byly povodně. Na Vltavě to tak hrozné jako na Moravě nebylo, ale rodiče si i tak asi užili strachu dost. Všechny svěřence jsme vrátili zdravé a funkční.

Lidi vůbec často soudí, že ti, co mají jakékoliv postižení, by raději měli sedět doma v péči milujícího okolí, aby se jim, proboha, nic nestalo.

To si kdysi myslela i moje máma, pak to ale vzdala, neboť moudře usoudila, že buď moji hyperaktivitu někdo zvládne já sám, nebo položí život ona.

Na druhou stranu asi není možné vzít jen tak někoho a jen tak něco s ním dělat. Ono to přece jen chce nějaké zkušenosti, bohatou představivost plus ty zkušené vedoucí. Hlavní problém při práci s neslyšícími dětmi (a nejen dětmi) není to, že neslyší (pokud se s nimi nechcete věnovat hudbě, je to většinou jen technický problém, který se dá řešit – jak nahradit akustické signály něčím jiným), spíš to, že jsou v mnoha případech omezeny při komunikaci a nemají tudíž vypěstované některé sociální návyky (hu, to už vypadá, že tady děláme odborný speciálně pedagogický seminář, zkuste to rozdejchat, bude líp!). Pokud si teda s nimi někdo nedal tu práci donekonečna jim všechno vysvětlovat a chtít po nich to, co se po každém jiném chce. Co mně připadalo nejhorší? Když se každý staral jen sám o sebe. Já svou helmu mám, to lano není moje, neponesu ho. Úvazek není můj, jen půjčený, proč ho mám uklízet, když není můj? Já teď chci lézt, nebaví mě čekat. Já chci ložit a nebaví mě chodit, chci, aby ta skála byla tady – nepřinesete ji sem? (Nepřineseme. Ale já si ji odvezu do Brna a postavím před barák.) Tak nikam nepůjdu, neumíte se o mě postarat! Mám průkaz ZTP a zaplatil jsem dva tisíce! Kdyby mi tohle udělali nějakí jiní nezletilci, asi by se jim lezení zatrhlo za trest a oni by si to rozmysleli. Tyhle děti by to nejspíš jako trest nevzaly, jen by měly pocit, že jim někdo nechce dát to, co jim náleží. (Vylezu tady ten kopec. Já to umím. Proč pořád dělat to stejné? Chci zábavu! Až na čestné výjimky ostatně stejně na lezení netrvaly. Neslyšících dětí není tolik, abychom mohli očekávat, že všichni, co se přihlásí na tábor s horolezeckou tematikou, budou chtít na sobě makat. Chtěli si to zkusit. Ani to není tak špatné.)

Já jsem ta výjimka! A na lezení jsem trval. Stalo se smyslem mého života (chachacha). A jak jsem se k němu jako neslyšící dostal? Lezl jsem jednou jako malý kluk na táboře na skalách u Barborky v Chříbech, a pak s kamarády na Ostaši a tam mne to asi chytlo. Nahlas jsem tehdy záviděl klukům z party, že mají lano, sedáky, karabiny, a já mám prd. A že nemám nikde blízko ani skály (v Bojkovicích jsem tehdy bydlel, to je kousek od Starého Hrozenkova), vynechám-li starý lom, kde se odehrály mé první pokusy (klasicky – na mámině šňůře na prádlo). Naštěstí bez pádu, neb pádový faktor, rázová síla lana, bezpečnost uzlu zvaného

„mašlička“, atd., mi byly tenkrát pojmy zcela ukrajené. A pak jsem remcal, že nemám s kým lézt. A nemám nikoho, kdo by mne to naučil.

Oni jen: „Hele, lez, jo! A jestli to opravdu budeš chtít dělat, tak to jednou dělat budeš!“

A měli pravdu. První lano, lezečky, sedák, první instruktor sám velký Procházka (sice jen v knižním vydání, ale lepší to než nic – doporučuji každému!), první cesty rovnou zespodu. Ale zpátky k táboru.

Tak, teď něco, co už určitě aspoň trochu o lezení na táboře je.

Leze si takhle holčička, taková docela chytrá a děsně houževnatá, která soudí, že TOHLE zvládne. Když na to koukla zespodu, nepřipadalo jí to nijak těžké (chudák, nemá zkušenosti). Leze si a leze, trošku uhýbá, kam nemá a hlavně se absolutně nikdy ani kousek nevrací, protože se přece nebude vracet dolů, když se chce dostat nahoru. Trošičku problém je, že cesta, kterou si vybrala, končí v takovém útulném koutě, který je sekunty přiveš, ze kterého se ona při svých zkušenostech a krátkých končetinách prostě nahoru dostat nemůže. Dolezla tak, že se málem šprajcla hlavou o strop, a hele! – zjišťuje, že to dál nejde! Co teď? Poleze dál. Nejde to. Musí to jít. Nejde to. Těžké trauma. Po několika minutách neovlivnitelného zápasu (protože to je zrovna jedna z těch, co jí pámbíček dálkové ovládání zapomněl nadělit) v krajním zoufalství, rozčarování a vzteku se na nás dole obrátí s otázkou v očích, kudyže jako si představujeme, že má lézt? Snažíme se jí vysvětlit, že si to představujeme tak, že se kousek vrátí a poleze jinudy. Hmmm. To se na nás raději přestane dívat. Ona chce nahoru. Pak už nechce vůbec nic, jenom nějak tuhle situaci ukončit. Teď hned (pozdne odpolední hodina, pod tím přivešem čučí už asi třicet minut... zatmíme?). Asi tu bude bydlet, dokud pod přivešem nezačne hladem, žízní a vyčerpáním. Nevidí na nás pořádně, nevěří nám, jediný, koho by poslechla, je Saša. Hluchý je stejně jako ona, ale lezení rozumí. Tak a teď si představte, jak ti dva, on nad přivešem, ona pod ním, na sebe mávají a vysvětlují si, co je jediné možné řešení. No jo, udělala chybu, moc si věřila. Když slyšíte a lezete někam, kam nemáte, a někdo na vás zespodu pokřikuje, že tam ne a takhle už vůbec ne, můžete se v duchu vztekat, že vás to nezajímá a že si svou cestu najdete, jenže to slyšíte. A když jste v úzkých, pořádku máte v hlavě uložené, co jste dělat měli. Jo jo. Ti zkušenější (teď mluvím, Sašo, hlavně o tobě) rozhodně komunikaci za zbytečný luxus nepovažují, naopak, snaží se využít všechno, co se dá (a někdy i nedá). Občas to vyžaduje docela slušnou fyzickou kondičku. Příkládám fotku, kdy horolezec visící v přivešu se otáčí tak, aby se mohl aspoň jednou rukou dolů zeptat, kam, proboha, teď dál.

(Já k tomu dodávám, že nešlo o žádné „proboha“, jak to na fotce vypadá, ale situace byla v realu jiná. Já se jen ptal Peti, jestli si myslí, že se to dá vylézt přímo, protože se mi zdálo zbytečné o metr v přivešu uhnout, když by to mohla být o ten metr logičtější linie. Bylo to, tuším, v cestě „Schody do nebe“, Peťa to už lezl, tak proto jsem se ptal – stálo mi jeho kývnutí hlavou. Stejně jsem to nako-

Už zase svištím v levém pruhu silnice do Žiliny. Brzy jsem si osvojil ten slovenský způsob jízdy – předjíždění s dálkovými světlý, když v protisměru jedou auta. Jeden řidič džípu zaspal a bylo z toho kvílení brzd a blesková vlásenka. Nestačil jsem se ani zpotit, jen jsem pevněji svíral volant. Víc nešlo dělat, vpravo jsem měl kamion. Lezci se rádi zabíjejí v autě. Já bych rád umlčel vlastní vášně smysluplnějším způsobem. Do té doby budu své slabosti snášet. Zvláště lezení. A na skály to musí svištět, nikdo mě nezastaví, nezdrží, všechno ve mě vře. Jo, i řve, bublá, křičí, pohání vpřed. Zpátky, to už můžu jet devadesát, šedesát, to už můžu i pěšky...

Dávám úvodní drsný boulder a už vím, že to zase pohnu až nahoru, až na hranu střechy a tam spadnu. Je to kruté, cvakám už jedenáctou expresku. Cítím se dobře, a vím, že všechno teprve přijde. Ve velké díře ve stropě visím za špičky nohou a kameny mě nemilosrdně tlačí do nártu. Krev se mi tlačí do hlavy, musím nahoru a vůbec se mi nechce. Hned další kroky z díry jsou zničující. První skok, druhý skok a už je to v pytli, už mi teče. Boj o založení paty. Podářilo se. Odvařil jsem se. Už jen zoufalý skok na stisk. Teč jako na závodech. Aby se neřeklo. A dlouhý nekonečný pád dolů. Zem se přibližuje úžasně rychle, avšak ještě rychlejší je příjemný pocit – lano mě bere. Jeden chyt od vrcholu, jeden chyt od madla.

Horečka a zase domů. Načerpám vůbec ještě nějaké síly? Pořád jakési infekční viry, nové odběry, nálezy. – Dej odpoči-

Anakonda

nout tělu! – Jak můžu? Cíl není splněn!

Týden odpočinku. Cítím se líp, vyrážím. A zase domů. Měsíc to takhle točím. Zdraví se zlepšuje jen pomalu. Od Havířova, kde jsem měl super formu, hrozivý strmý pád dolů. Konečně snižuji rekonvalescenci na dva tři dny a hned to vypadá jinak. Dvacátého července jede poprvé celá rodina i s babičkou. Jsem pěkně nervózní. A úvodní boul-

der dávám staticky. Další dvě dynamy a cítím se čerstvý. Tak na tenhle pocit jsem tak dlouho čekal. Čtyřicet kroků a jsem na hraně střechy. Jistota v každém pohybu. To je ono. Visím na patě a držím stisk. Rezerva. Vypouštím nohy a přehazuji je do protisměru. Síly mizí jako vzduch z propíchnutého kola a na záda se mi přilepuje čísi batoh. Hlavou mi proběhne film, jak tady padá Repčík. Nesmím. Zoufale

se odraším celým tělem a nekonečně dlouho letím směrem k římsě. Mám ji. Tea křičí: „Abadžikráá“. A já mám mžítky před očima. Ve stresu dolézám ke sláňáku. „ÁÁBÁDŽÍKRÁÁ!“ A rázem mi bleskne hlavou, že to všechno trápení mělo smysl. Strašlivá euforie se dere z duše ven a nenechá mě v klidu, dokud se cele neosvobodí. Opět jsem dokázal překonat sama sebe. A stálo mě to zase o něco více dřiny.

Cíl je rychle zapomenut a vynořují se nové. Nejbližších deset dní stoupám svahem do jeskyně se dvěma batohy, taškou a vrtačkou. Ve skále se zvolna rodí dvě nové linie opojné jako ranní květy. Každá o čtrnácti jištěních a více než šedesáti krocích. Dokončím, doladím a odevzdám lezcům. Právě teď může přijít odpočinek. Odjízďím do Céúze. Tisíc šest set kilometrů je tak akorát, abych zapomenul a osvobodil tak své vědomí z pout ctižádosti.

HAREMHEB!

Rostislav Tomanec Zico
foto: Petr Piechovicz

Asi před rokem jsem na Grossglockneru zaslechl debatu dvou horských vlků – našinců. Jeden z nich, muž lehce přes „ideální himálajský věk“, tvrdil, že v Tatrách se dá najít úplně všechno, přičemž chybějící ledovec mu vůbec nevadí.

Nemusíte s oním mužem souhlasit, ostatně po většinu svého života do jiných (vele)hor ani nemohl. Pravdou ale je, že celé generace našich horolezců ve Vysokých Tatrách začínaly a stále se sem vrací. Tak například Vašek Pátek, ten co vloni na podzim vystoupal na Cho Oyu, vzpomíná na své lezecké začátky tak, že „vylezl na Gerlach a zjistil, že mu to nestačí“.

Oblíbený scénář – ve čtvrtek (ti šťastnější už ve středu) v noci do Popradu nebo do Štrby, „mlasknout“ něco cest, v neděli večer potom v bufetu na nádraží něco piv a v pondělí ráno zase do práce – se moc nemění. Novinkou je snad jenom nutnost vyměnit peníze a stále častější, protože levnější, cestování autem.

malé ale milé

A tak jsem zjišťoval aktuální „kde, co a za kolik“ na několika tatranských chatách. Uváděné ceny jsou minimální a ve slovenských korunách. V závorce je potom cena po slevě pro členy ČHS. Na větších chatách si můžete vybrat z několika možností ubytování. Stále ovšem platí, že nejlevnější jsou „turistické izby“.

Krátký popis oblasti nemá nahradit horolezeckého průvodce. Spíše by měl „náznavit“ ty později narozené a snad i trochu rozhýbat ty, kteří pozapomněli.

Chata pri Zelenom plese

(1.551 m)
nocleh: 210,- (105,-)
pivo: 35,-
guláš: 79,-
čaj: 15,-

Adresa:

Chata pri Zelenom Plese 058 60
Tatranská Lomnica
tel.: 0969/ 446 74 20

Pokud je mi známo, tak obšťastňuje Máca vždy po svém příjezdu zdejší personál moravskou slivovicí. Moravákům se proto možná může hodit utrousit, odkud že přijeli.

Chata v dolině Zeleného plesa, nad níž se přímo tyčí Jastrabia veža (2.137 m) – několik výstupů VI. stupně, exponovaná je zejména cesta přes plotny v JV stěně. Řada výstupů IV. a V. stupně vede v JV stěnách Kolového (2.418 m), Malého Kolového a Kopiniaků nebo v J stěně Čierneho štítu (2.434 m). Puškášův

pilier (IV) i jeho vyrovnávací variant (V) na Čierny štít byly nedávno přejistěny. Pro snadný nástup je populární Malý Kežmarský štít (2.513 m). Ve spodní části stěny najdete několik cest různého stupně obtížnosti. K sestupu lze použít Německý žebřík. Za optimálního počasí se dá ve Zmrzlých Dolinách najít několik menších ledopádů. No a když se počasí nevydáří, můžete si třeba se ženou udělat procházku na Jahňací štít (2.229 m).

Téryho chata

(2.015 m)
nocleh: 390,- (330,-)
s polopenzí
pivo: 40,-
guláš: 80,-
čaj: 15,-

Adresa:

Téryho chata,
Starý Smokovec, P.O.Box 6,
062 01 tel.: 0969/ 442 52 45

Dnes nejvýše položená fungující chata ve Vysokých Tatrách. Asi nejlepší čaj, i když Starobrnó na Popradském...

Chata v horní části Malé Studené doliny, u Pěti Spišských ples. Výchozí bod k Z stěně Lomnického štítu (2.632 m), kde najdete mimo jiné i několik pěkných cest V. stupně. Přímo nad chatou se tyčí Žlutá stěna (2.169 m), středem S stěny vede několik náročných výstupů, za Žlutou stěnou dále na Z se vypíná Prostredný hrot (2.440 m), v jehož SV stěně je pár těžších cest,

z nichž je asi nejpobulárnější Gagašikův pilier (V). Na severním konci doliny, v Dolince pod Sedielkom, lze doporučit Cestu k Slnku na Malý Ladový štít (IV – nedávno přejistěno).

Zamkovského chata

(1.475 m)
nocleh: 220,-
(+ jednorázově
„za bielizen“ 40,-)
guláš: 90,-
pivo: 38,-
čaj: 20,-

Adresa:

Zamkovského chata
Starý Smokovec, 062 01
tel.: 0969/4422636

Nic proti Zamkovskému, ale mé dětské duši zněl název „Chata kapitána Nálepku“ mnohem romantičtější...

Chata stojí na začátku Malé Studené doliny. Pro horolezce nemá právě nejideálnější polohu, vzhledem k dlouhým nástupům. Mnohem praktičtější je spát na „Teryně“. Chatu využijete pro nocleh při cestě po Magistrále, případně na výstupy ve Skalnaté dolině, a to zejména na

dvě dominanty: Kežmarský štít (2.558 m) s výstupy od IV. stupně obtížnosti a JV stěnu Lomnického štítu (2.632 m). Zde zkuste Gálfyho nebo Slámovu cestu (obě V).

Zbojnícka chata

(1.960 m)
nocleh: 180,- (90,-)
pivo: 38,-
guláš: 70,-
čaj: 15,-

Adresa:

Zbojnícka chata, Starý Smokovec 062 01
tel.: 0903/ 619 000

Stojí za zmínku, že součástí společné ložnice je i kuchyňka s možností vaření, takže cenná úspora plynu pro nás „klasiky“.
Pěkně opraveno.

Chata stojí v horní části Velkej Studenej doliny, zakrytá Zbojníckym chrbtom, blízko několika ples. Lze odtud přes Prielom a Poľský hřeben dojít do Velické doliny a naopak přes Priecne sedlo do Malej Studenej doliny. Chata v červnu 1998 kompletně vyhořela, dnes je již v provozu.

Pro pevnou skálu je ve Velké Studené dolině oblíbená J stěna Široké veže (2.461 m), na níž lze doporučit klasickou cestu v levé polovině stěny (IV) nebo přejištěnou Motykovou cestu (V-). Populární je rovněž Ostrý štít (2.360 m), kde vede pilířem J stěny Motykova cesta (IV), Těžší, JZ stěnu, protíná cesta od téhož klasika, ovšem těžší (V). Pěkná, exponovaná linie se zlehčující variantou vedoucí komínem.

Sliezsky dom

(1.670 m)

nocleh: 400,- (260,-)
- turistická izba
pivo: 30,-
guláš: 80,-
čaj: 20,-

Adresa:

Hotel Sliezsky dom, Tatranská Polianka 059 82
tel.: 0969/ 442 52 61, 442 52 02

Při poslední návštěvě nám čaj zpřijemňovala televize a v ní reklama na Kozmodisk. Zázračný kus plastu na léčení „bolavého chrbtu“. Pak jsme vzali bágly na záda a odešli...

Hotel stojí u Velického plesa ve stejnojmenné dolině, pod Gerlachovským štítem (2.655 m). Ideální pro výstupy na tento štít, jakož i pro cesty v hřebeni Granátových věží.

Pěknou cestou (IV) je výstup pravým žebrem Granátové stěny (2.245 m). V levé části stěny potom najdete výstupy těžší (V-VI).

Na protilehlé straně doliny stojí impozantní Čertova veža, jejíž pravou hranou vede pěkná „čtverka“. Kdo se cítí, může to vzít středem (VI, A2). Z Velické doliny se nastupuje rovněž do V stěny Gerlachovského štítu. Spodní suťovisko střídá kompaktní skála, v níž stojí za zdůraznění Kupczykova (V) a Kuchařova (VI) cesta. Poněkud pohodověji se lze na vrchol dostat ze Sliezského domu po „turistické“ cestě přes Sedielko nad Kotlom, kterým projdete na druhou stranu Gerlachovského hřebene a můžete vyjít až na vrchol (I) – poprvé vylezeno v roce 1874.

Ze Sliezského domu je to asi hodina po Magistrále do Batišovské doliny. Zde se nabízí JZ stěna Gerlachovského štítu (několik „pětek“) a rozlehlá J stěna Batizovského štítu. V ní najdete několik pěkných cest (okolo V. stupně). Pěkná, exponovaná a nedávno přejištěná je Kuttova cesta (VI).

Chata pri Popradskom plese

(1.494 m)

nocleh: 120,- (100,-)
170,- (130,-)
pivo: 29,-
guláš: 50,-
čaj: 20,-

Adresa:

Chata pri Popradskom plese
059 85 Štrbské Pleso tel.: 0969/
449 21 77

Jestli budete mít chvíli času, zajděte si na Cintorín, ať se, řečeno s klasikem, kouknete, do čeho jdete.

Chata je postavena na začátku Mengušovské doliny a Doliny zlomisk. Obě stojí za procházku. Na konci Doliny zlomisk si zaslouží pozornost Východní štít nad Železnou branou (2.340 m) s několika cestami V. – VI. stupně. Výrazným štítem je Veký Ganek (2.459 m) jehož direktissima je skutečně pro náročné (VI, A2). Bez zajímavosti ovšem není ani Puškášova cesta Z pilířem (V). Dalším vděčným cílem s řadou cest jsou Ošarpance („Puškáš VI“ a „Plšek V“ byly přejištěny). Cesta JV hřebenem (III) na Veký Ošarpanec (2.364 m) má tolik variant, že snad ani nelze lézt dvakrát stejně.

V Mengušovské dolině – nejdelší dolině ve Vysokých Tatrách – se toho dá nalézt opravdu hodně. Zkuste levý pilíř (V) JV stěny na Zadní Baštu (2.380 m). Vděčným cílem lezců je Volia veža (2.355 m) v hlavním hřebeni, s cestami v rozmezí III – VI. Dvě „čtverky“ a jednu „šestku“ tu loňní přejištěli.

O přejištěných cestách více: Montana 4/2000

Takže tolik ve stručnosti a „Hore zdar!“

Tomáš Roubal

Foto: J. Kírů, L. Vidlák, D. Pavlík

Houmles

Že si někdo vyleze občas sólika – proč ne, všechny nás to někdy popadlo. Že si vybere staré dobré klasiky v Příhrázích a na Hrubici, to už je na pováženou. Písek není beton ani vápno. A když mně Houmles poslal do poslední loňské Montany článek „Šediny II“, sedl jsem do popelnice a vydal se hledat vísku Dětenice, abych „to“ poznal osobně.

„Ahoj, já su Jura“, „ahojky, já Vláška. Ale jestli chceš o mně napsat, tak musíš něco utrousit i o sobě. Jinak ani ťuk“.

Tak to mě dostal. Dvě stě kilometrů a vrátit se bez článku?

„Tak jo.“

Hned na začátku jsem se dostal tvrdě do reálu. Znáte to, takové ty úvodní řečičky, kdy kdo začal lézt, kdy si dal první sólo – a už to bylo.

I vzpomínal jsem na jedno časné sólo na Obelisku v Prachově. „K prvnímu to šlo s lanem na zádech, pak ve mně trochu hrklo, navázal jsem se na kšandy, volný konec provlékl kruhem, odhadl metry ke druhému, zkrátil, připnul karabinou na prsák a hurá! Že jsem to odměřil blbě, jsem zjistil asi metr pod kruhem. Hluboce jsem se zamyslel, pak zpocenou rukou vycvakl karabinu, sucho v krku, a už jsem seděl u kruhu. Hm, nic moc.“

„Kdy to bylo, Juro?“

„Na podzim 1962.“

„Jéje, to už jsem taky lezl – po kobercí!“

„Ale já přijel kvůli tobě, ne abych vzpomínal. Lezeš dlouho?“

„Co je to dlouho? Asi tak dvacet let. Hodně na Hrubici, tam mě mamča přivedla k lezení. Já tam jezdil jen tak, na horolezce jsem se díval s obdivem a nechápal, o co jim jde. Pak mě to popadlo a na skalách jsme byli každý víkend. Ročně nastoupám kolem dvou set padesáti cest. Už z toho vidíš, že nepohrdám lehčími cestami. Ani náhodou! Mně jde o pocity. A ty si odnesu odkudkoliv.“

„Těch musí být!“

„Od toho jsme tu, ne? Baví mě to, mamču zrovna tak a mladej už bez lezení také nemůže být. Lezeme všichni. Tedy, až na Giru, ta má teprve pět let.“

„Jak teprve, na psa je to dost, ne?“

„Ale ona je furt ještě blbá.“

„A neříkají si to o tobě ostatní také? Otec rodiny, celkem dospělý... Poslechni, ty nechodíš do práce, že ti říkají Houmles?“

„Co blbneš, makat se musí. Dělal jsem vejskovky a teď jsem se zazimoval v Baumaxu. K přezdívce jsem přišel při jednom kouzelném výpadu do Tater, kdy někteří přišli už na jičínské nádraží s hlavami na ježka a vyvedení v barvách. Jen já, stará konzerva, jsem dorazil s dlouhým mastným vlasem. Vidíš, ne? Tak jsem se stal bezdomovcem. A protože se cpeme do Unie, tak homelessem. A bylo to.

Ovšem z pardubické nádražky vyhodili je, já prošel na peron bez ztráty kytičky.

A proč tobě říkají Šerpa? To jako že jsi nosil na Terynku? Moc o tom nevím, jenom z doslechu. Věkový rozdíl, chápeš.“

„Já to nechtyl na nádraží, ale v obchodě na Štrbském. Byl jsem bez peněz, takže Olda zalepil útratu, nasypal mně pytle vložek a štryclu chleba do kletru, pomohl s ním na záda a jako správný sahib mě hnal za sebou až do Zlomisk.“

A Terynka, ta byla až později. Tam už jsem vydělával, byl členem personálu, ve šmekcu' mě dali v cukrárně i na dluh, prostě domácí. To byl život! Na zádech krosnu, v hlavě představu dalšího dobrodružství a na chatě zázemí. Ráno pro vynášku, odpoledne lézt. Dvoufázový trénink snů, ani jsi o něm nevěděl!

Ale jinak jsou to pomluvy, žádné až tak velké éro jsem nebyl. Tehdejší hity, kterým se tenkrát kluci v Tatrách divili, se dnes chodí na rozlezení nebo vůbec ne. A na písku jakbysmet. Bylo nás pár, drby se šíří rychle i dnes... A vyčníval jsem tam asi hlavně jako exot z vápna. Že jsem začal v osmapadesátém normálkou na Kobylí věž...“

„To bylo snad hned po válce, ne?“

„Pch! To už existovaly i opravdové horolezecké karabiny!“

Jo, tak k té Kobylí... To nebyla zpupnost ani bůhvíjaká převaha, pouze fakt, že tam byly kruhy dost hustě. A ten konopný ‚lütznér‘ uvázaný přes prsa moc dlouhou tlamu nepřipouštěl. Za rok jsem nastoupal na písku tak kolem padesátky cest – asi tolik, jako tvoje Věrka když byla na mateřské... Holt, tenkrát bylo tenkrát, ten věkový rozdíl, chápeš.“

„A co tenkrát sólika v Tatrách, byla?“

„Odjakživa. Jenom se o tom nesměl nikdo dozvědět. To pak bylo tóčo! Vyloučení z ČSTV, z mančaftu, zákaz výjezdů a tak. Takovému Pavoukovi (Pavel Pochylý) to bylo všechno vždycky šumafuk. Jednoho slunného odpoledne oblékl bílou košilkou (on byl vždycky frajer) a během pár hodin přešel všechny klasiky v západní Lomnici. Včetně Hokejky, samozřejmě. A to se tenkrát (1965) neslaňovalo, pěkně jsi musel seběhnout z vrcholu dolů. Ale černou ovčí pro funkcionáře byl už před tím.“

Teď chystáme v redakci takovou knížku o sólolezení. První známé sólo Weberovky má na kontě Arno Puškáš. Bylo to v r. 1954 a nepodařilo se to ututlat. Arno mně poslal dopisy, co dostal z tehdejšího ČSTV. To si počteš!“

„Co tě to napadlo dělat knížku o sólolezení?“

„A proč ne? Léta to bylo tabu, ale stejně se to dělalo. Tím, že se o tom bude mlčet, lidé sólo lézt nepřestanou. Na druhé straně, odhodlávám se k tomu tak dlouho proto, že mám strach, aby to nevyznělo jako návod k něčemu, co je strašně fajn a kde o nic nejde. Je to tak – když kdokoli popisuje své sólo, nenajdeš tam obyčejně nic negativního, žádný strach nebo problém. Pochopitelně! Ten, kdo se pro sólo rozhodne, tak na ně má a jde je s obrovskou převahou. Jak fyzickou, tak psychickou. Podcenění té převahy má pak strašně násled-

ky. A představa, že si někdo počte o dobrodružství, a pak se zmrzáčí nebo zabije, je hodně zlá. A vůbec, proč se tobě líbí lézt sólo?“

„Líbí – nevím, jestli je to správná otázka. Rozhodně to není nějaké dokazování si, jak jsem dober. Nebo neúcta k prvovýstupcům nebo cestě. Spíš naopak. Já beru šutry opravdu dost vážně. Jsem asi trochu jetej, ale slušně pozdravím, když přijdu do skal nebo pod nástup v Tatrách. Fakt! Také mě až tak nebere technická obtížnost cesty, spíš ta psychická náročnost sólolezení. Proto nepoužívám žádné sebejistění. A také proto, že chuť vylézt si něco ‚jen tak‘ mě přepadne bez varování. Ne že si v pondělí řeknu ‚v sobotu jdeš, Vládó, na Kobylu‘. To už by mě něco nutilo, byl by v tom jakýsi imperativ, jako že musím. A to je asi ten nejhorší důvod k sólolezení. Dost mě vyděsilo, když jsem zjistil, že někdo opakuje svoje dost těžká sóla jen proto, že se napoprvé třeba nepovedly fotky. Jako sportovní výkon je to super, ale jinak je to ten ‚mus‘ a podle mě už trošku o hubu.“

„To zní divně od chlapíčka, co si potmě šoupane Českou Kobylu. To není o hubu?“

„Já ti nevím, až tolik asi ne. Rozhodnu se, ale nemusím! Pod tu kobylku jsem přišel, ani jsem ji nechtěl lézt. Najednou kouknu nahoru, posvítím si a úplně podvědomě jsem se ustrojil a šel. A vůbec jsem nepochyboval. Kdybych cítil jen trochu nejistoty, vykašlu se na to. To není chvástání, to je jakýsi stav mysli nebo co. Prostě najednou cítíš, že to půjde a víc nepřemýšlíš. A také se mně často stane, že přijdu, kouknu a rychle valím pryč, není ta správná chvíle. Tečka. Žádné přesvědčování se. V hospodě je taky dobře, že?“

„Ba, je to asi tak. Já tomu říkám ‚vítězství blbosti nad zdravým rozumem‘. Rozumíš, ne že je to celé pitomost. Jde o ten okamžik, kdy to v palici cvakne a nedá se s tím nic dělat. A bez toho cvaknutí ani omylem.“

„Moje řeč. I proto lezu rád na Hrubici. Je to taková ‚srdeční‘ oblast, to cvaknutí tam na mě přijde častěji než jinde. Vždyť tam jsme se s mamčou (Věra, 1959) poznali. Začala s kámošskou jezdít na koni a nějak se přes čundry dostala až k lezení. To jí bylo patnáct, lezla v babské dvojce a fest. Byly na tom asi podobně jak ty – neměly průvodce, takže se kolikrát až na vrcholu divily, cože to vyprávěly. Vylezly i Českou Kobylu a tu tenkrát v oddíle nemělo ani moc chlapů. Vidíš, ta kobylka, to je takové naše rodové znamení nebo osud.“

Od r. 1979 jsem začal jezdit s nimi, mamča chodila většinu cest na prvním. Jak to tak už bývá, dala si po čase dva roky totální pauzičku. Ale už zase stoupá, takových 70 kousků ročně. Občas se trochu brání, ale když se zadaří, tak do takové VIIIb to má na háku.

Takže to je jeden důvod pro Hrubici. A pak je tam také spousta cest, u kterých je jedno, jestli je jdeš s lanem nebo bez něj. Když si dáš sólo normálku na Taktovku a pak na prvním Sochorovu ‚Super cestu‘, tak pocity jsou úplně stejné. A to je ten pravý písek, ta pravá Hrubice. Když ses mě

ptal, jak trénuji, tak asi právě takhle. Ve Skaláku je spousta morálových cest, kde si zvykneš na to, že spadnout se v nich dá jenom jednou. A když jich máš pár za sebou (a přežiješ), můžeš si říct, že máš ‚natrénováno‘.

Jinak chodím v zimě na osobní stěnku na půdu, na místní překlížku ve vsi a teď ještě navíc dělám něco jako správce jičínské stěny. A ta je už po-

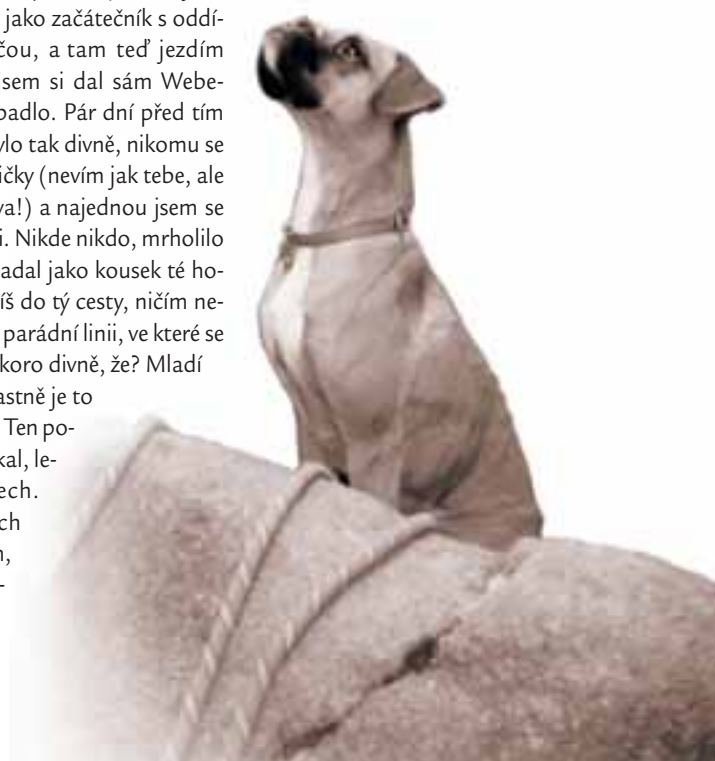

řádna, viděl si sám. Takže zatím pohodlnost nehrozí.“

„Teď je moderní se ptát na motivaci. Co ještě může tak, řekněme, dospělého horolezce motivovat?“

„To je jednoduché, přece nemůžu být horší než náš mladej! (Pavel 1984) Ten je doslova odkojený pískem, v deseti už lezl na vážno, ve čtrnácti si v Tatrách vyvedl Hokejku a direkku na Žlutku, ví, co jsou to omrzlé prsty, a hrne to dál dost směle. To je na motivaci ažaž!“

Ale vážně. Mě to lezení pořád baví. A když se při tom nechci trápit, musím pro to něco dělat, ne? Také mám ještě spoustu nápadů, co si vylézt třeba v Tatrách. K těm mám podobný vztah jako k Hrubici. Tam jsem jezdil jako začátečník s oddílem, potom leta s mamčou, a tam teď jezdím i s mladým. Před rokem jsem si dal sám Weberovku. Taky mě to tak napadlo. Pár dní před tím jsem ji šel s Pavlem, pak bylo tak divně, nikomu se nechtělo od karet a borovičky (nevím jak tebe, ale mě po ní strašně bolí hlava!) a najednou jsem se přistihl v nástupovém kotli. Nikde nikdo, mrholilo a já jsem si najednou připadal jako kousek té hory, jako bych byl z ní. Patříš do té cesty, ničím nerušíš ten okolní klídek a tu parádní linii, ve které se snažíš pohybovat. Zní to skoro divně, že? Mladí by asi řekli, že jsou ‚in‘. Vlastně je to jedno, jak se to pojmenuje. Ten pocit tady je. A jak už jsem říkal, lezení je pro mě o pocitech. Krásných, dobrých i těch horších. Ale bez nich nevím, asi by to nebylo ono. Určitě ne.“

Randa 8a+, Massone, foto: R. Tomanec

Tvrdá práce v tréninku, kterou od dětství svým dvěma synům ordinoval jejich otec Petr Solanský starší, bývalý atletický desetibojař, dnes začíná přinášet sladké ovoce: 3. místo na Mistrovství republiky, 2. v závodech Českého poháru v Havířově a čtvrté v Českém Poháru celkově, vše letos mezi muži. 6. místo v celkovém pořadí Evropského poháru juniorů 2000, 6 titulů mistra ČR a ČSR, sedm vítězství Československého (později Českého) poháru a bezpočet dalších medailových umístění v jednotlivých závodech juniorů a žáků. Ze skal v Massone si přivezl PIETRU MURATU 8B+ (10+), FUEGO a RANDU, 8a+ (10-), vše PP a LA CUCINU 7c+, flash. To už není skromný výčet úspěchů neznámého mladíka, nýbrž v šestnácti letech již adepta mužské špičky.

OSOBNÍ ÚDAJE

Výška 166 cm, váha 55 kg. Narozen 5.8. 1984 ve Vsetíně. Bydliště Rožnov pod Radhoštěm. Bratr Pavel, 13 let, rovněž talentovaný a úspěšný závodník. Petr leze sedm let.

FUEGO, RANDA A PIETRA MURATA

Jsem překvapený, že to šlo tak hladce. Konečně jsem dokázal nebát se těch zvčných jmen a výšky klasifikace. Pocítil jsem, že člověk ani nemusí být tak silný, ale musí mít vůli tu cestu vylézt. Možná mi i pomohli ti diváci, kteří v Massone během rokmástru pobývali. Byli jsme ve společnosti takových osobností jako Hirayama, Lynn Hill, Rusové, Bindhammerové a další. Nakonec se mi ty cesty ani nezdály tak těžké. Na jaře, když jsem lezl ta sedmčecčka v Massone, tak se mi to zdálo téměř stejně těžké. Každopádně je to krásný pocit.

Petr Solanský mladý pardál

Foto: P. Piechowicz

PŘÍPRAVA

V předminulém roce jsem měl zraněné prsty a půl roku jsem netrénoval. Pak jsem začal znovu, i když už ne tolik jako v mládí (...) a forma měla přijít na Mistrovství světa juniorů v září v Amsterdamu. Teď vidím, že byla, akorát tam nebyla dobrá stěna, jenom kolmá, což mi nevyhovuje. (Petr obsadil patnácté místo.) Tedy vím, že mám stále co dohánět.

POTŘEBUJI ZLEPŠIT TECHNIKU

Chci se vylézt na skalách, protože většinu roku trávím na umělých stěnách a závodech, a pak... nevím. Myslím, že všechno se dá zlepšit, počínaje vytrvalostí, přes sílu v prstech až po techniku.

CHTĚL BYCH SE DOSTAT NA ROCK MASTER

Byli jsme v Arcu na rok mástru, tak bych se chtěl dostat až tam. Ale Rock Master nebude to hlavní, chci taky vylézt nějaké těžké cesty, nějaká osmččeka a jezdit na svěťáky, protože jinak se na rok mástr nedostanu. Všechno ale závisí na zdraví.

TO BYS CHTĚL STARTOVAT V DUELU?

A víš, že i jo? Je, myslím si, jedno, jestli tam jsi první nebo druhý, všem se jedná hlavně o prestiž. V Duelu se zase ukáže vytrvalost. Ovšem jako v samostatné disciplíně. Dát Duel jako finále je, slušně řečeno, studní.

ZÁVODY NEBO SKÁLÝ

Závodím sedmým rokem, takže zatím mají závody přednost, ale když bude čas, tak mě určitě budou motivovat. Furt lézt na umělé stěně nějaká osmččeka taky není žádná slast. V přírodě si člověk oddychne od práce v nějaké stodole (vlastní velká stěna u dědy na zahradě) nebo v posilovně.

NEJBLIŽŠÍ CÍLE

Dostat se na špicí v Českém poháru mužů, podívat se na Světový pohár, a když už jsem dokázal překonat tu překážku v klasifikaci, tak se podívat dál, na vyšší čísla na skalách. No, a pak škola. Studuju gymnázium a chtěl bych na vysokou školu, protože lezení se sice dá žít, ale ne pořád. Možná bych chtěl být učitel, jiného mě nic nenapadá. Učitel má dost dlouhou prázdninu. Taky bych se chtěl co nejdéle žít lezením, i když nevím, v jaké formě.

BRÁCHA

Brášin je na všechno talent, on tolik nemusí trénovat. Třeba dodnes dělá shyb na ruce s gumou a maximálku má tak na padesát procent. S tím by měl vylézt podle našich

tabulek tak 8/8+ a vyleze 9/9+. Tak i ve škole. Pavel měl jedničku z fyziky i chemie a neučil se vůbec, nevěděl ani co to je síran draselný. Učitelku vždycky ukecá. Ten je tak drzý, ale má úspěch. Vždycky. A tak je to i v tréninku. Třeba v životě neudělal dvacet shybů, pak se tata našel, zakázal mu televizi a on jich najednou udělal čtyřicet jedna!

HARD TRÉNINK

Od doktora jsem měl doporučeno lézt na vytrvalost po velkých chytech, i když jsem lezl i po menších, protože na závodech nemá jen velké. Snažil jsem se trénovat tak, jak mě naučil otec. Tři dny trénuji a jeden den odpočívám. Pak zase tři dny trénink. Když jedu do Havířova, tak mám vždycky předtím den volno, protože tam lezu i pět hodin, tam je to nejideálnější, co můžu trénovat. Ideální chyty, profily, pro mě je to výborné i na Evropský pohár. Trénovat někde v Ostravě je sice pěkné, ale... V Havířově se snažím lézt těžké cesty po malých a oblých chytech zdola a na závěr vytrvalost. Snažím se, abych pořádkem lezl, i když má člověk natečeno, musí. Minimálně deset minut vkuse lezu. Myslím, že i tento trénink mi v těchto cestách v Arcu hodně pomohl. Nějakou přesnou posloupnost chytů ale nemám. Kolik síly máš, takový chyt bereš. Doma je to to samé ve zkrácené formě. Večer, když se mi chce – a tata mě do toho honí – posiluji. Visy, přehmaty a nakonec si dávám shyby na vytrvalost.

POSILOVÁNÍ

Posiluji 1x denně a minimálně 2x týdně. Celý leden maximálka a vytrvalost posilováním. V únoru začíná posilování vyvažovat lezení a v březnu převažuje lezení. Dělam to tak už sedm let. Na začátku června už je ta síla menší, a proto o prázdninách zase posiluji a střídám to s lezením na skalách.

Vloni jsem měl za úkol udělat 300 shybů na 8 nástupů a jen 5 minut pauza mezi nimi. A to je maso, to nikomu nedoporučuju. Ale už jsem to udělal. Dvakrát týdně dělám maximální sílu. Ze začátku si dávám na sebe závaží a dělám pyramidy shybů: 5 – 4 – 3 – 2 – 1 a 1 – 3 – 5. Čím méně shybů, tím větší závaží a mezi shyby 4 min. pauza. A když udělám jeden shyb, tak se 45 kily, to znamená na 80 % své váhy. Rekord mám 89 %. Dělam též shyby na jedné ruce. Dřív jsem si pomáhal gumou, a když jsem udělal tři shyby a víc, tak jsem zmenšil počet otáček gumy, abych zase udělal jen tři shyby, protože nad tři už roste svalová hmota. Ale rok už shybují bez gumy. Dělat ale deset shybů na jedné ruce v tréninku je, myslím, zbytečné. Jednorázově je to možná dobré, ale ne víc. Udělám dva shyby, a pak se už jen tak houpu nahoru a dolů tak dlouho, dokud vydržím. Druhým rokem jsem začal dělat přehmaty. Na hraně

stropu tam – dva a půl metru a stropem zpátky – dva metry. Shyb na chytech – přehmat ve shybu – povolení – shyb – přiskočení druhou rukou – povolení do visu a zase shyb a krok dál. POSILOVÁNÍ BRÍCHA: Povším se na velké chyty ve stropu stěny, ruce v pravém úhlu, na nohách mám pásek s 3 kg závaží a nohy zvedám až do stropu přesně ještě o metr výš. 5 nástupů po 20 opakováních. ZÁDA: Položím se pasem na hranu postele, brášin mi sedne na nohy a zvedám se. 5 nástupů po 20 s krátkou přestávkou. VYTRVALOST: Visy se závaží. 3 polohy: s bradou nad hrazdou, ruce 90 st. a 120 st. Závaží volím tak, abych visel max. 1 minutu. 3 opakování, mezi každým 1 min. pauza a 3 min. pauza po každé rundě. Cvičím 5 rund, tzn. 15 nástupů. SHYBY: Cvičím se závaží a dělám víc než 15 shybů, kolem 20 a bez závaží kolem 30 na nástup. Cvičím 8 nástupů a mezi každým 3 – 4 min. přestávka bez závaží a 4 min., pokud shybují se závaží.

TRÉNINKOVÝ TÝDEN

LEDEN/ÚNOR: Posilování, bouldrování na malické stěnce, trénink 5krát až 6krát týdně. 1 – 2 fáze, 2 – 3 hodiny. 3 dny trénink – den oddech – 2 trénink – 1 oddech. Někdy 2 – 1 – 2 – 1 – 1. Nedělám to přesně, vždycky je to hlavně podle pocitů. BŘEZEN: 2 až 3krát týdně posilování, 3krát týdně lezení. DNY VOLNA: Uvolňování, protahování, strečink, běh. Běhám hlavně v létě. Nemá cenu běhat po rovince, to se nezadýchám, musel bych běhat hodně rychle. Nechce se mi běhat někde z Rožnova do Valmezu (15 km), radši běhám na Radhošť (730 m převýšení) a do Vsetínských vrchů. Krátké prudké kopce, strmý výběh, a pak pokračuji po hřebeni a dolů. Běžím do dvou hodin. Do kopců máš lepší tepovou frekvenci. PŘED ZÁVODY: Před každým závodem se snažím jezdit do Havířova nebo na jinou velkou stěnu. Lezu ve středu a sobotu. Neděli, čtvrtek a pátek odpočívám. Pondělí trénuji doma. Poslední trénink dávám dva dny před závodem.

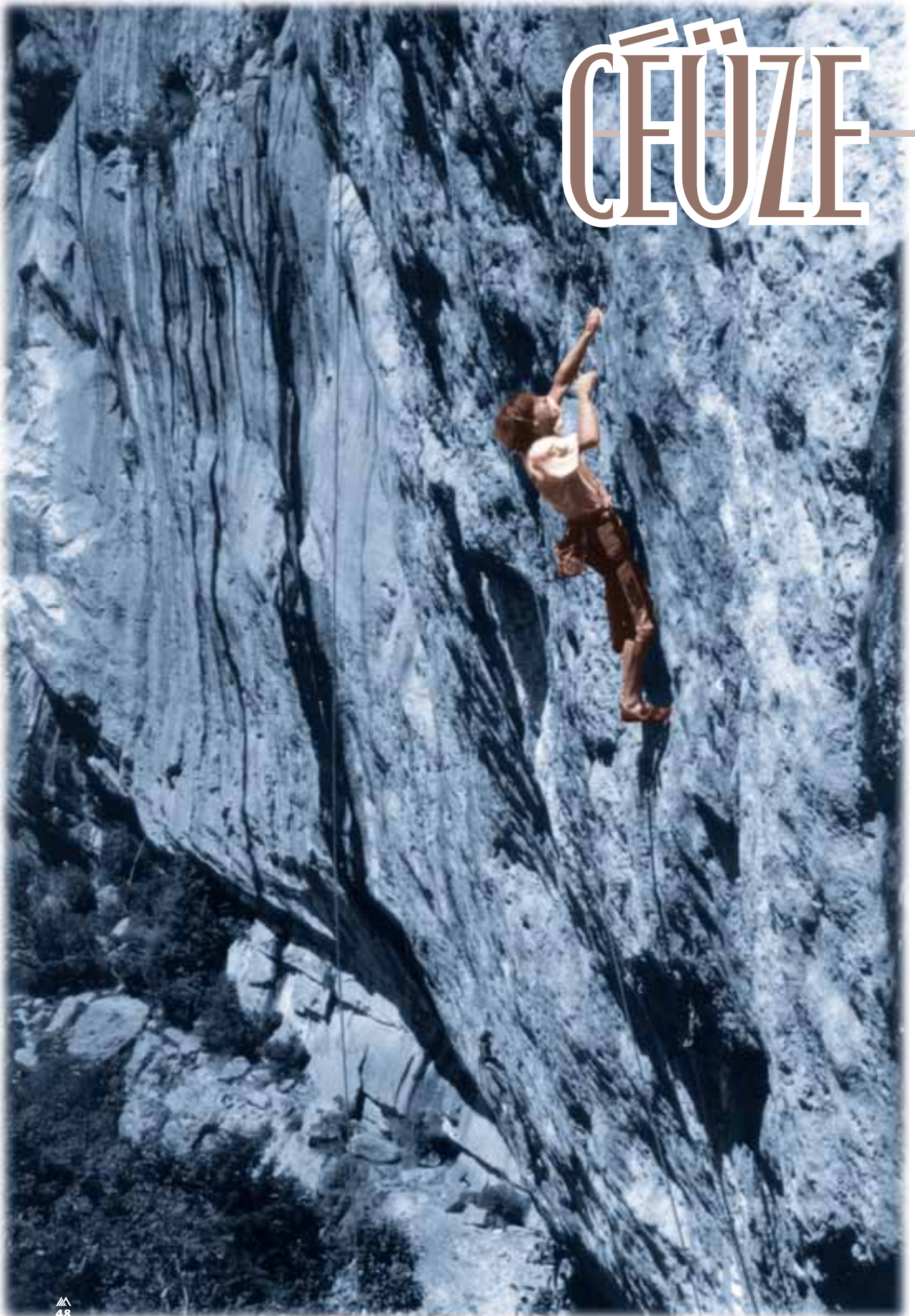
SPONZOŘI

Letos jsme s bráchou změnili výrobce lezeček za TRIOP a druhým naším sponzorem je firma APRI Rožnov, která vyrábí palubní počítače a elektronickou výbavu do automobilů.

Bratři Solanští jsou velkou nadějí našeho sportu. V portrétu staršího z nich jsem se zaměřil především na trénink a výkony, protože takové otázky dostávám od sportovních lezců nejčastěji. Poznámky v závorce patří autorovi.

Rostě Tomanec Zico

CEÜZE

skalní trůn bohů

„Kdo přijel pěstovat turistiku, bude spokojen. Kdo přijel cvičit jógu a meditovat, bude spokojen, ba nadšen. Kdo přijel sportovně lézt, musí zatnout zuby.“

To byly moje první mírně zkrleslé dojmy – zkrleslé touhou nalézt spoustu metrů v „dachu“. Jenomže ty tady byly možná před šesti lety, od té doby se pohled na to, co je střecha, notně změnil. Ovšem, kdo má rád lezení, o to víc, když se nejprve zpotí pořádným výšlapem, kdo miluje spaní ve skalách, ranní i večerní sprchu ve vodopádu a pobyt, vzdálený ruchu civilizace, ten tady najde ráj pro svoji romantickou duši. Bude okouzlován každodenním divadlem úchvatných západů slunce, kdy se v potměšlém údolí rozsvěčují zlaté řetězky lamp a rudý závoj halí vápencem kované vzdálené vrcholky hor. Bude dojmán magickými večery s velkým oranžovožlutým měsícem na temné paletě nebe – měsíc se ponenáhlu vyloupne z hřebene na východě a bledým stříbrným světlem začne bloudit po hladkých skalních plotnách. Budete příjemně probouzeni zářivým ranním sluncem, jež si rozbaluje svůj zlatý koberec na stráních a horských loukách a pozlatí špičky hor. A lezení vám bude chutnat jako kafičko při hudbě Mozarta.

Ovšem první den nás přivítal déšť. Zastihl nás pochopitelně nepřipravené – Jak by ne, když ještě před hodinou bylo naprosté azuro – a nálada byla opačná. Po skále stékala voda jako skluzavkou a my jsme marně hledali pověstné převisy. Lézt se brzy dala jenom asi čtvrtina cest. Ze sektoru Berlin jsme byli vyhnáni, v Biographie se na každou ze čtyř lehčích cest čekala fronta. V Demi lune se lezly jen krátké cesty pod velkým převisem a tři „osmáčka“ a ve dvou příkrých střeších byla rovněž obsazena. Kaskády jsme v té době ještě neznali a naše bohatýrské představy o nalezených metrech se počaly rozplývat jako dým večerních ohňů. V biváčku, který byl nesporně komfortní a bezvadně chráněný jak proti větru a dešti, tak proti slunci, vládla pochmurná nálada.

„Kde jsou bílé miský?“ ptal se nekompromisně Mladý a svou otázku mířil na Kay, která k nám přinesla nadšené komentáře mladého Martina.

Brzo ráno ležela v údolí ještě mlha, kterou propichovaly růžové vrcholky hor. Slunce bylo mazlivé a vzduch průzračně modrý, jak jej malují děti. Níže na skále cvičil jogín z Nového Zélandu tai-či. Připadal jsem si jako na jiné planetě. Nedočkávkou jsem spěchal

směrem na západ k vodopádu. Po patnácti minutách se pode mnou objevila krásná převislá stěna, začínající nafouklým břichem. V oranžovožluté skále s tmavými modrými a černými pruhy se bělaly velké díry a miský. „Martin nelhal,“ pomyslel jsem si.

Jakmile jsem sestoupil pod stěnu, neubráníl jsem se ovšem jistému zklamání. Hrozně málo cest, které končily zbytečně nízko – po pětadvaceti metrech, pod dalšími krásnými břichy – a příliš velké chyty. Na dolním konci sektoru stříkal z mechu v nevelké výšce malý vodopád, který vytvořil pod skalou křišťálové jezírko. Radostná zpráva: nebudeme muset chodit do údolí pro vodu.

„Tak co, spatřils bílé miský?“ Neminula mě po návratu otázka. „Spatřil. Ovšem. Kdo přijel pěstovat turistiku, bude spokojen. Kdo přijel cvičit jógu a meditovat, bude spokojen, ba nadšen. Kdo přijel sportovně lézt, musí zatnout zuby. Málo cest, malé převisy, moc chození.“

Céúze (čti sejžůz – něrušímyj) je skalní hradba, položená vysoko na jedné hoře a táhnoucí se dva kilometry od východu na západ. Vede k ní prudký hodinový výšlap. Zahnuje čtrnáct sektorů, ve kterých jasně převažují vertikály pro většinu příznivé obtížnosti 6a až 7a. Lezení po dobrých miskách a dírách v kompaktním našedlém vápenci. Dobře si zalezou i sportovci hledající 7b+ a 7c. Osmáček je už méně. Ještě těžších cest pak je jen pár.

KASKÁDY: Nejlepší sportovní sektor. Lezení od rána do druhé odpoledne ve stínu. Měkká klasifikace. Krásná sedmcéčka vedou přes břicho úplně dole, názvy jsou na skále: TENERE 7c+, těžké. MIRAGE 7c+, krásné, lehčí, věčně obsazené. VAGABONDO D' OCCIDENTI 7c, lehčí, delší tahy, pěkně dlou-

hé vytrvalostní lezení. Vpravo od CORRESPONDANCE IMAGINAIRE vede nádherné vytrvalostní 7b+. Výše začíná malým převiskem LE PRIVILEGE DU SERPENT 7c, nejlepší tréninková cesta v Kaskádách, dlouhé silové tahy gradují pod řetězem. Parádní lezení po velkých dírách s bouldry nahoře přináší dvě 7b, začínající traverzem zleva, vpravo od Privilege. SUPER MICKEY a KEKET BLUE. Zcela vpravo za křovinami se schovávají tři lehčí a velmi pěkné silové cesty. Dvě vedou po hlubokých dírách a třetí – nejtěžší – je vytrvalostní pecka po malých lištách a kapsách: ANANDA 6c+, MEDECINE DOUCE 6c a WOMEN 7a+. Je na ně nutné vyrazit ráno, později tam už visí lana celý den.

BERLIN: Méně převislý, zato cesta vedle cesty. Nejlepší stěna na „východě“. Kilometr od Kaskád. Dlouhé vytrvalostní „dardy“ na prsty. Lepší klasifikace, ale i tady poměrně kolísavá. Druhá zleva, BLOCAGE VIOLENT 7b+, snad nejhezčí, co jsme lezli. Vytrvalostní tahy po lištách odspodu až nahoru. Ruce tuhnou zvláště při zapínání slušně vzdálených nýtů. QUEUEDE RAT 7b+, se vyrovnalo „sedmcéčkám“, stále vydatné lezení po malých chyttech, bez bouldrů. Michal velmi doporučoval. LA PETITE ILLUSION 7a+, velmi lehké, zato krásné a dlouhé lezení. Pěkná sedmcéčka, LA CHOSE a BERLIN. V Berlíně a dalších oblastech na východě se dá lézt v létě až od tří hodin odpoledne. Na jaře a na podzim to bude asi naopak.

BIOGRAPHIE: Mohutná převislá deska s minimem cest. Čtyři lehčí cesty od 6c+ do 7b stojí za to lézt jedině za deště. Všechny začínají bouldrem kolem prvního jištění. Pa-

▲ Tahle stěna mě přitáhla do Céúze. Leží pod ní pás perfektních bivaků, ale žádná cesta!

rádní linie LES COLONETTES 7c+ , prý nástup hákováním anebo bouldrem, který zvyšuje klasifikaci na 8a, nelezli jsme. V levé části vedou těžké prásky: 8c+ BIOGRAPHIE (Arnaud Petite), 8b+ LA CADRE a 8c CHRONIQUE DE LA HAINE.

Sektor DEMI LUNE: Množství vertikál za 6b až 7b. Dvě na pohled atraktivní 8a, CARTE BLANCHE a MOI ET LUI, nastupují

Krásně děrovaná skála v kaskádách, Michal leze nové 7b+ vpravo od Correspondance

ve velkých dírách v malé střeše. V menším vytrvalém převisu v tmavomodré děrované skále vede známá cesta LA FEMME BLANCHE 8a+, která se odděluje směrem doleva od přímé linie za 7c LA FEMME NOIRE.

UN PONT: Stěny kolem výrazné střešky dále na východ. Pěkné kratší linie za 6b až 7a+ začínají malým převisem. Ve střeše vede jediná, zato fantastická akrobatická cesta s magneticky přitažlivým a vyzývavým názvem BOURINATOR 8a. Ve stěně vlevo za kamenem vedou tři dlouhé mírně převislé a neměně přitažlivé cesty (7a+, 7b+), které vás přimějí lépe se soustředit na nohy a pošimrají morál.

Zcela na horizontu vyčnívá výrazná střeška s jedinou cestou za 7b+. Za rohem pak vedou třídílkové cesty kolem 6a, 6b.

Nedočkavě jsme vyrazili do Kaskád. Nahoře dvě kolmé 6b na rozlezení, a pak honem do převisu: 6c+ ANANDA, hezké rozhýbání, WOMEN 7a+, to už byl boj o on-sight a řešení technických kroků a konečně silovější cesty. 7b, Keket blue, si chci dát s druhou délkou za 7a+. Jeden traverz dole, druhý nahoře a už stojím v rajbasu čtyřicet metrů nad zemí a oběma rukama tahám lano, abych se zapl. Pak lezu až k řetězu tak, že si

nejprve natahám lano do zubů a postupně ho pouštím, jinak bych ho neutáh. No a slaněním začíná divadýlko. Naše klasické. Ein Horror. Lano se tře, takže ke štandu sešplhám. Ale ten byl nějak víc hluboko, lano postupně ztratilo tření, zrychlilo – a už se houpu za ruce tři metry od skály, třicet nad zemí.

Ruce se mi začaly potit a jaksi tuhnout. Mladý dole bezradně pozoroval, jak konec lana opouští expresky. Lidé dole, aby se podívali, jak to dopadne. Omotal jsem si lano kolem nohy, visel za ni a kývavými pohyby se rozhoupal, až jsem rukama dosáhl na chyty, došplhal k nýtu, a pak už to byla rutina. Posléze se vytrápím ještě v děsných bouldrech za dvourstvé dírky v ROSANNĚ 8a a CORRESPONDANCE 7c+. Už mi je jasné, proč jsou tyhle dvě linie volné. Potěší mě až VAGABONDO 7c, které dávám OS. Michal leze krásnou cestu PRIVILILEGE. Pod vrchem se trošku zachvěje a nám už je jasné, že to nebude lehké. Taky jeho hodnocení 7b+ je poměrně vysoké. Vzápětí mě oslovil trenér francouzské mládeže: „Tvůj kamarád vylezl on-sight 7c+, to je dobré.“ Michal sice neustále nadává: „Kurník, pravá ruka mi furt natéká, do prčic!“ (ovšem citoslovce o „oktávu“ výš), ale neodsedne ani při OS těžkého TENERE 7c+. Za celý týden vůbec odsedne asi jen dvakrát. Odpolední horko vítáme koupelí a vyrazíme na východ.

Michalovi se zalíbilo v Berlíně a dává on-sight téměř všechna 7c: BERLIN, MAKACH WALOU 7c+, LA CHOSE i QUEUEDE RAT. Vypadá přitom jako na vycházce. Pořád u toho komunikuje s námi nebo s přítelkyní, která ho jistí: „To si dej, Káčo, to není těžké, tu je taková malá lišta a tu spoďák, ale to uděláš, to není tak těžké.“ A my už s Mladým víme, o co jde a mizíme z dosahu Michalových železobetonových prstů. Já hledám dachy a definitivně končím u Bourinátora, 8a. To je konečně lezení, nohy nad hlavou, silové spoďáky, dynamické skoky a lištový dolez. Jsem nadšený. Škoda že tu nevede deset takových cest. Člověk tu za den nachodí od jedné sportovní cesty ke druhé kilometry. Ale Bourinátor stál za pokus. Dvakrát jsem si večer přešel kroky a druhý den odpoledne jsem ho zvládl napoprvé i s visem za nohy hlavou dolů. Miluji tuhle gymnastiku ve skále, když mohu využít obratnost celého těla. Mladý zase vybírá nějaké dlouhé 7a+, kde balancuje v rajbasu čtyři metry nad nýtem, potom vlně jako prapor za dvourstvé dírky v převisu, dvě letky hodí zpod řetězu než najde správný směr a po spuštění mu oči září nadšením. Vybojoval. Proč ne. PURQUIS PAS.

Pěkné Céúze, rozložitě, kolosální, divoké, panenské. V rest day přátelé vyrazí do jezera a pro víno do Gapu, já zůstávám, rozhodnut neopouštět horskou samotou. Neodolám

pokoušení vyběhnout viú ferratu na východním rohu. Sandály Triop hladce zvládají všechny túry. Třicet metrů nad zemí v převisu silně pociťuji, že sólový lezec ze mě nebude, že bych ani možná neměl čas se jím stát. Ovšem nahoře mě čeká mystická odměna. Ocítl jsem se v oddělené realitě. Vítr ustal. Měkký a hustý travnatý koberec ještě vyzařoval teplo, ačkoli ohnivý kotouč na západě se již pokládal do temně rudého moře. Na kraji louky vyčníval bledě modrý vápencový útes. Vyšplhal jsem nahoru a posadil se na vyhrátou skálu. Výše seděly v řadách kavky a ve vzduchu poletovaly poštolky. Na obloze kroužil orel s mohutně rozepjatými křídly. Rozprostíral se zde božský klid. Slyšel jsem mírný vnitřní hlas: „Hledej to ticho a dávej ho druhým.“

Večer víno, červené bordeaux, jak říkal Mladý „s ocasem“ a bylinný čajík z levandule a máty vodní, které tady hojně rostou a pronikavě voní – taky s ocasem a lepším než to víno. Noc plná hvězd, vyprávění a přehánění.

Dny plynuly v záplavě slunce a lezení a ubíhaly stále rychleji. Družní Poláci, kteří houfně dorazili stopem, spoluvytvářeli výbornou náladu. Společnost ve skalách byla stále pestřejší. Od Austrálie po Jižní Ameriku. Spřátelili jsme se ještě s Rakušáky, kteří nás zvali do Areny, na Čínskou zeď, do Semmeringu a Schleieru. Zvykli jsme si na romantický život v horské přírodě a odjezd se stával čím dál těžším. Lezlo se pochopitelně čím dál líp. Michal by se rád pustil do nějakých vydatných osmáček on-sight a já bych se asi podíval do něčeho těžšího v Biographie.

Takže, poslední sprcha, smutný pohled na skály (a nahé dívky ve vodopádu) a náročný patnáctikilogramový sestup lesní buší přímo k autu. Ve stínu jehličnanů jsme se na chvíli zastavili a ohledli za masivním namodralým pásem skal.

„No, skalní trůn Bohů. Taková Malá Fatra je to,“ pronesl Mladý. „No, je,“ shodli jsme se, „ale nebudeme to nikomu říkat. Martin nám to taky neřekl. Pořád jenom: 'Bílé misky'.“ Říkám: „Kdo přijel pěstovat turistiku, bude spokojen.“ Mladý: „Kdo přijel zhubnout, bude dvakrát spokojen.“ Michal: „A kdo nepřijel vůbec, bude taky spokojen.“ A Kay: „Já jsem spokojená...“

Auto v lesíku naproti hotelu spokojeně odpočívalo. Tady v horách je bezpečno. Zamávali jsme z okna pasoucím se koním a bílým krávám, neboť sami Francouzi jsou vždycky schovaní za zavřenými okenicemi, a přes vesnici Sigoyer, města Gap, Grenoble, Bourg, Besancon, Belfort, Mulhouse a v Německu Karlsruhe, Heilbronn a Norimberg uháníme k domovu. A v hlavě neseme Céúze. Trůn Bohů anebo Malá Fatra?

text a foto: Rostě Tomanec

Tak se zase rok s rokem sešel a je na čase zase tak trochu zrekapitulovat, co se loni v horských terénech vylezlo. V některých oblastech horského lezení to bylo lepší než v sezonách minulých, v některých oblastech tomu bylo naopak. To jak hodnotit sezonu 2000 celkově, necháme na vašem úsudku.

Tento výčet je sestaven z informací dostupných Komisi výkonostního lezení ČHS a naší redakci. Pokud tedy mezi výběrem nenaleznete váš výstup, tak se na nás nezlujte, ale pokud není nikde uveden, tak naše ucho není v každé hospodě.

Sezona 2000

SKALNÍ CESTY VE STŘEDNÍCH VELEHORÁCH

Vysoké Tatry

► Jastrabia Veža – J stěna

„Jet stream“ – 6+/A3+, první opakování

D. Janák, R. Jurečka

„Maďarská cesta“ – 6+/7-/A2-,

druhé opakování, první sólo

R. Lienerth

► Batizovský štít – J stěna

prvovýstup „Černobílé sokolíky“ – 6+ RP

R. Babička, A. Michálková, V. Malý

Dolomity

► Marmolada – J stěna Sloní pilíř 7.8.2000

prvovýstup „VIA KOKOTLER“ 9/9+ AF

V. Šatava stř. Tomáš Zákora stř. Roman Tiliňák

„Cesta přes rybu“ – 7+/A0 (originál klas.)

A. Fejta, M. Drašar, S. Štěpánek, P. Kořán

„Moderní časy“ – 8- RP

D. Janák, P. Kryze, R. Jurečka, J. Novák

► Torre Venezia – JZ stěna

„Direttissima“ – 6/A3, volné

přezení 8+ AF

D. Janák, V. Pavelka

► Cima Ovest – Severní stěna

„Švýcarská direttissima“ – 6+/A3

V. a V. Prášil

BIGWALOVÉ LEZENÍ

Grónsko

► Ulamertorsuaqu

„Geneva diedre 6b, A4“

B. Mrozek, P. Trefil

Bergell

► Val Qualido – V stěna

prvovýstup „Time to leave“ – 9- RP

V. Dvořák, R. Lienerth

„Mellodrama“ – 7+/A3-, druhé opakování

V. Dvořák, R. Lienerth

„The Stare gate“ – 9- RP

V. Dvořák, R. Lienerth

EXPEDIČNÍ HOROLEZECTVÍ

Mosambik

► Malemo 3

„African light“ – 8/8+ RP *?*

F. Šilhan, D. Šťastný, M. Mason

Patagonie

► Tores del Paine – Central – Východní stěna

prvovýstup „Macaroni – Poridge junction“ – 8/A3+

F. Šilhan, M. Holeček, D.

Šťastný

► Tores del Paine – Nord

Monzini c. 6+, A0-A1

Bob Mrózek, Pavel Trefil

Nepál

► Cho Oyu 8.201 m

„Normální cesta“

V. Pátek, J. Kalousek a V. Smrž (sjel z vrcholu na lyžích)

► Mera Peak – kóta 6.200 m

výška 18. 10. až 23. 10. 2000 prvovýstup „SZ pilíř“ kl. VII-, led 70 stupňů

T. Rinn, M. Bruner, J. Švejda

► Kongde Ri Lho 6.187 m

prvovýstup JZ pilířem „Everybody's smoking marihuana“ – V/700

J. Doudlebský, R. Lienerth,

R. Kašpárek

prvovýstup Z stěnou „Ramri Keti“ – M5+/900

V. Dvořák, R. Kašpárek

► Kongde Ri Shar 6.086

1.opakování „Extra blue sky“ – M6/850, pouze na hřeben, bez dosažení vrcholu

J. Doudlebský, R. Kašpárek

Kazachstán

► Chan Tengri 7.010 m, n.c.

P. Čelechovský a druhové:

Čuřil, Pavel, Pivrnec a Michal.

Peru

► Alpamayo 5.947 m

Ferrariho cesta, AD+

J. Vesták, T. Měrka, P. Malý

► Huascarán Sur 6.768 m

n.c.

J. Vesták, J. Hanzlíková,

T. Měrka, P. Malý

Takže před sebou máte takovou malou kostku. Je velmi zestručněná a údaje o cestách by také mohly být podrobnější, jenže jak bychom pak postupovali u cest, u nichž nám ty doplňující údaje chybí, že ano.

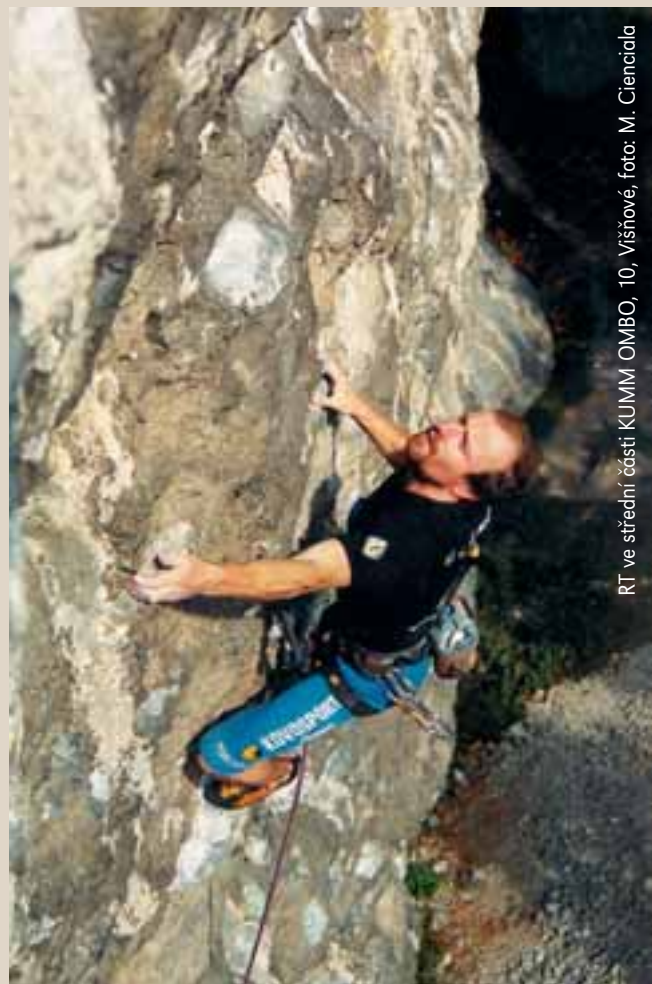
Pokuste se nám do redakce napsat, jaké hodnocení se vám zamlouvá víc. Jestli takto stručné, nebo takové, v němž se dovíte i kdo kde co zkusil a třeba se nezadařilo. Takové hodnocení, kde bychom mohli cesty víc přiblížit. Ale bohužel se člověk s takovým přehledem a ochotou takové hodnocení vytvořit ještě nenašel. A že to není všechno, to je jasné.

Redakce a výkonostní komise ČHS
Kresba: Vojtěch Dvořák

Dobrá sezóna

Navzdory potíží koncem jara se mi sezóna slušně rozběhla a na podzim tentokrát padly i dva moje nové projekty ve Višňovém. V září na ně proběhl dobrý trénink v Massone, kde se mi ve slušném stylu poddaly cesty RANDA a FUEGO, obě 8a+ (10-). Vrátil jsem se v dobré kondici. Na konci září se mi po čtyřech dnech poštěstilo spojit pětáctýřicet klíčových kroků prvního projektu. Vychutnal jsem si krásnou vrcholovou vertikálu i pohledy z nejvyššího vrcholku do hlubokého údolí. Novou cestu jsem nazval KUMM OMBO, podle magického chrámu v Egyptě. Třicet tři metrů vysoká šňůra nýtů lákala také ostatní lezce a domácí fenomén Marek Repčík ji v říjnu zopakoval. Potvrdil obtížnost 10 a pochvaloval si vytrvalostní charakter.

Na konci října se mi podařilo zdolat i druhý, pro mě dost krutý, projekt HAREMHEB, 10/10+. Zabral mi osm dní pokusů

RT ve střední části KUMM OMBO, 10, Višňové, foto: M. Cienciala

v příšerném větru. Znovu naprosto vytrvalostní lezení bez odpočívání, avšak s podstatně silovějšími i dynamickými kroky a tvrdým závěrem na malých lištách. Začátkem listopadu jsem dobrou sérii ukončil rychlým zopakováním Pialovy velmi hezké gymnastické JOGOBELLY, 10-/10, čtvrté přeizení.

Začal krásný listopad a 12. i 14. jsme trávili v Súlově. Je tady spousta nových krásných cest pod hradem i na Bradě, většinou kolem sedmičky a mě potěšilo, že zde zůstává ještě mnohem více možností. Procházet se v tomto chladném ročním období po měkkém tlustém koberci navátého listí rudohnědé barvy, sloupořadím mohutných holých buků a šplhat po bílých slepencových stěnách nad romantickými roklemi, přináší povznášející pocity.

Rostá Tomanec Zico

Hirayamův play list

Přináším seznam těžkých cest, které Yuji Hirayama přešel do září letošního roku, kdy jsem s ním v Massone vedl rozhovory.

UNDERGROUND, 8c+/9a, 1. přelez, Massone.

ZOBBLE, 8c+, Jurassic park.

NOIA, 8c+, Andono.

TECHNO METAL, 8c+, 1. přelez, Tende.

SUPER CROIX, 8b+, on-sight, nejmenovaná oblast u Monaka.

6 až 7 dalších 8c v Evropě.

O působení Japonců v cestě Freda Rouhlinga AKIRA, údajně 9b, jsem se zatím nedozvěděl nic. Yuji mi pouze na adresu Rouhlinga, o kterém dřív vládly ve Francii pochybnosti řekl: „Měl jsem s ním krátký rozhovor. Je to příjemný kluk a měl jsem z něho velmi dobrý pocit. O tom, zda vylezl či nevylezl Akiru, však nemůžu říci nic.“

RT

Nový objev v Súlově

■ Zuzana Bušfyová

V Súlovských skalách se „zčistajasna“ objevila výrazná slovenská skálolezkyně, která svou jemnou technikou a elegantním stylem lezení na sebe strhává pozornost. Jmenuje se Zuzana Bušfyová a bydlí přímo pod skalami ve vesničce Súlov. Při její výšce sto padesát centimetrů nabývají její výkony ještě vyšší kvalitu. Leze čtyři roky a vloni její forma vygradovala. Publicitu si získala přeizením známé HRANY 1624, klas. 9, morálové cesty z roku 1987 Rudolfa Tefelnera. K ní pak přidala BRUNHILDU 9-/9 a KAMENOLOM 9- a dlouhý let ukázala zpod slaňáku v morálovém BYTČANSKÉM LEŽÁKU 9-.

RT

Rok 2000 našich mladých závodních lezců

Kalendář závodů v roce 2001

Finálový závod českého poháru

Světový pohár 2000 v kranji

EXTREM CUP, BOULDERING

Světový pohár v lezení na rychlost

Silvestrovské Hejnice

Rok 2000 našich mladých závodních lezců

V roce 2000 jsme ve spolupráci s rodiči uspořádali 5 závodů Českého poháru mládeže (Orlová, Jeseník, Liberec, Police n.M. a MMČR v Chocni). Těchto závodů se zúčastnilo celkem 117 našich mladých lezců ve věku 7 – 17 let. Protože je Český pohár open, pravidelně zvyšovali konkurenci mladí lezci z Polska, Slovenska, Maďarska a Itálie..

Celkovými vítězi Českého poháru mládeže 2000 se v jednotlivých kategoriích stali:

► Dívky kat.

- A (89 a ml.) Tereza Čermáková, Univ. Brno
 B (87 – 88) Silvie Rajfová Triop, Univ. Brno
 C (83 – 86) Lucie Rajfová Triop, Univ. Brno

► Hoši kat.

- A (89 a ml.) Martin Stráník, OSL Choceň
 B (87 – 88) Pavel Solanský Saltic, Apri Rožnov
 C (85 – 86) Jan Zbranek, Jeseník
 D (83 – 84) Petr Solanský Saltic, Apri Rožnov

Ve všech pěti závodech dokázali zvítězit jen Martin Stráník a Petr Solanský.

Výbornou úroveň našich žáků potvrdilo i neoficiální ME žáků v italské Raveně, kde jsme obhájili postavení nejúspěšnějšího reprezentačního družstva. Absolutními mistry Evropy ve svých věkových kategoriích se staly Anna Čermáková a Lucie Rajfová – obě závodnice z Brna. Na stupních vítězů v jednotlivých věkových kategoriích v lezení na obtížnost, rychlost a bouldru stáli naši nejmladší reprezentanti celkem 21x, z toho 8x na stupni nejvyšším.

Z děvčát vystoupily na stupně vítězů ještě Tereza Čermáková, Silvie Rajfová a Lucie Hrozová, z chlapců pak Martin Stráník, Štěpán Stráník, Pavel Solanský a Jan Zbranek. Myslím, že k těmto výsledkům již není třeba co do dávat.

Výrazná změna k lepšímu byla zaznamenána u juniorské reprezentace, která se zúčastnila všech závodů Evropského poháru juniorů (Imst, L'Aprica a Kranj) i Mistrovství světa juniorů v Amsterdamu. Jestliže v roce 1999 obsadili dva naši nejúspěšnější junioři v celkovém pořadí 7. a 8.

místo, tak v roce 2000 se do 6. místa v jednotlivých kategoriích dostalo hned šest našich juniorů. Navíc se Tomáš Mrázek stal celkovým vítězem v nejstarší věkové kategorii a Lucie Rajfová obsadila v nejmladší kategorii dívek druhé místo.

Umístění našich juniorů v celkovém pořadí EP 2000:

► Dívky (14 – 15 let)

2. Lucie Rajfová Triop, Univ. Brno
 13. Kateřina Kupílková, Vertical sport, Makak
 14. Petra Melicharová HO Hejnice

(16 – 17 let)

9. Soňa Hnzdilová, Triop

(18 – 19 let)

5. Martina Kadlecová, HKO Police

► Hoši (14 – 15 let)

4. Jan Zbranek, Jeseník

(16 – 17 let)

6. Petr Solanský Saltic, Apri Rožnov
 18. Jaroslav Petečel, OSL Choceň

(18 – 19 let)

1. Tomáš Mrázek Rock Pillar, Singing Rock
 4. Jakub Hlaváček Triop, Ruzyně

Mohu se vám přiznat, že pohár za třetí nejúspěšnější juniorský tým Evropy jsem přebíral značně rozčervěn a dojat.

Když k tomu všemu připočteme, že na MMČR v listopadu v Ruzyni stáli na stupních vítězů v kategorii mužů 3 naši nejúspěšnější junioři a většinu finalistek kategorie žen tvořily rovněž juniorky, tak je opravdu vidět, že se v juniorských kategoriích „ledy hnuly“. Hlavním důvodem tohoto zlepšení bude zřejmě (kromě maximální péče rodičů a činnosti vedení juniorské reprezentace) stále větší zapojování se starších zkušených lezců do tréninkového procesu juniorů. Tím se nám pomalu daří smazávat náš handicap oproti přípravě našich západních soupeřů.

Jediným negativem loňské sezóny tak zůstává ne zcela vydařené vystoupení na MSJ v Amsterdamu. Vždyť 5., 6. a 9. místo v závodě na rychlost a 8., 12., 14. a 15. místo v závodě na obtížnost neodpovídalo našim možnostem. Hlavním důvodem tohoto neúspěchu byla zřejmě neznalost atypické lezecké stěny v Amsterdamu. Abychom se vyvarovali podobné situace, chceme se kro-

mě zabezpečení všech závodů Českého poháru mládeže 2001 a účasti na závodech EPJ 2001,

speciálně zaměřit právě na MSJ, které se bude konat v červnu v rakouském Imstu.

Kalendář závodů v roce 2001

10.3.	Police n. Metují (ČP dospělí)
24.3.	Otrokovice (ČP mládež)
31.3. – 1.4.	Lomnice n. Popelkou (ČP dospělí)
21. – 22.4.	Choceň (ČP dospělí)
29.4.	Jeseník (ČP mládež)
12.5.	Orlová (ČP mládež)
19. – 20.5.	Pardubice nebo Jičín (ČP dospělí)
8. – 10.6.	Imst (EPJ)
21. – 24.6.	Imst (MSJ)
29.6. – 1.7.	Ravena (neof. ME žáků)
říjen	L'Aprica (EPJ) Brumlovka nebo Ruzyně (ČP dospělí) Choceň (ČP mládež)
listopad	Brumlovka nebo Ruzyně (M ČR dospělí) Jičín (M ČR mládež)
7. – 9.12.	Birmingham (EPJ)

Termíny podzimních závodů budou upřesněny až po oficiální termínovce ICC. Mohou se případně měnit i termíny již dané, proto pravidelně sledujte: www.horosvaz.cz

Hodně zdraví a úspěchů v roce 2001 přeje

Petr Solanský st.
předseda komise mládeže

Finálový závod Českého poháru Petrol Plzeň ve sportovním lezení Mistrovství ČR – Ruzyně, 25.–26.11. '00

► **Boj o mužský titul patřil juniorům. Mrázek byl nepřekonatelný**

► **Slovenka Katka Čintalová potrápila novou mistryni Věru Kotasovou**

Vašek Malina, správce ruzynské stěny a ředitel závodu, se zasloužil o to, aby se Mistrovství republiky po pěti letech opět konalo zde. Znovu to bylo ve skvělé atmosféře, kterou vytvářelo na tři sta diváků, pouze to koření světových hvězd tentokrát chybělo. (V 1993 tady startovali Luca Zardini a Christian Brenna, 1994 další Italové Christian Core a Luca Giupponi a na posledním mistrovství na Ruzyni 1995 bratři Bindhammerové a vždy samozřejmě Salavat Rachmetov, Serik Kazbekov, Žeňa Krivošejcev...) I tak měl závod vysokou úroveň a k vidění byly vynikající výkony české i slovenské špičky na dlouhých a velmi zajímavých tratích Andreje Chrastiny (SOKOL Žilina/A9). Rekord posledních pěti let dosáhl počet startujících mužů: sedmdesát jeden! Žen se přihlásilo devatenáct. Díky manažerské práci trenéra reprezentace Sláv-

ka Vomáčky proběhl po delší době podruhé za sebou pětidílný seriál Českého poháru. Sponzoři MČR: ČHS, ELIS Praha, MLO, TATRANKY OPAVIA, ROCK PILLARS, MAMMUT, HUDY SPORT, KAMENY-PILKA a další.

Semifinále mužů byla nejdelší linie, skoro šedesát kroků. Atraktivní lezení s nároky na obratnost, techniku, sílu i přemýšlení. Třináctiletý Pavlík Solanský (SALTIC) skončil krok od finále, devátý. S noblesou znovu postupoval Rudo TUFÍ Tefelner z populárního brněnského týmu LOS BRŇOS, který se téměř po deseti letech znovu vrací mezi závodní elitu! Pět borců dalo bezpečně TOP: Petr Solanský (SALTIC), Pavel Kořan (ELIASS/TRIOP), Marek Havlík (ALPINUS/REEBOK), Jakub Hlaváček (TRIOP) a samozřejmě Tomáš Mrázek (ROCK PILLARS/MLO).

Ženské finále bylo dlouhé a velmi náročné. Největší favoritka Věra Kotasová (HUDY SPORT/ROCK PILLARS) měla dvakrát neobyčejné problémy se zapnutím expresky a brilantní technička Katka Čintalová (ŠKMK Modra) její výkon dokázala vyrovnat, takže si obě musely počkat na superfinále. Konalo se na upravené mužské finálovce, na jejichž silových krocích Věra jasně dominovala. V souboji o třetí místo byla úspěšnější Lenka Trnková (SPOLTRADE GROUP/USK SLAVIE Ústí n/L), neboť Jitku Kuhn-Gaberovou (SALTIC/SINGING ROCK) potkaly s expreskami stejné potíže jako Věru. Ostatní děvčata (do finále se dostalo šest juniorek!) nepřežila silové místo v polovině cesty a skončila se značným odstupem. Pouze jedenáctiletá Silvie Rajfová (TRIOP/UNIVERZITA Brno) spuštěná do nižšího převisu zvládla a útočila na vynikající umístění, ale přehlédnutí expresky ji vrátilo až na sedmé místo. Díky tomu se na páté vyhoupla její stejně talentovaná,

o tři roky starší sestra Lucie Rajfová (TRIOP/UNIVERZITA Brno) a o desetinu bodu předstihla na druhé příčce v Českém poháru 2000 Lenku Trnkovou. Až šestá tentokrát skončila Zuzana Čintalová (ŠKMK Modra). Velkým povzbuzením jsou jistě finálová umístění pro dvanáctiletou Terku Kysilkovou (HUDY SPORT Brno, 8.m) i čtrnáctiletou Katku Kupilíkovou (VERTIKAL SPORT, 9.m).

Na zlatý hřeb večera – finále chlapů – se muselo čekat až do šesté hodiny, ale dramatická podívaná trpělivost odměnila. Linie kopírovala velká břicha v pravé části a pokračovala stropem až do pravého horního rohu stěny, kde na oblých stiskách vygradovala. Brňáci hlasitým skandováním přivítali Tufiho, ale tomu se nešťastně smekla ruka při odpočívání už pod prvním břichem. Jeho brněnský kamarád Radek Souček spadl v přelezu z převisu do stropu a byl sedmý. Skvělý finiš rozjel Žilijan Marek Repčák (ANATOMIC) a zastavil ho až těžký závěr stropu, čímž zopakoval páté

Věra Kotasová, 1. místo

Mistrovství ČR, Ruzyně:

Muži:

1. Tomáš Mrázek ROCK PILLARS/SINGING ROCK/MLO
2. Jakub Hlaváček TRIOP/TJ Ruzyně
- 3.-4. Petr Solanský SALTIC
- 3.-4. Marek Havlík ALPINUS/REEBOK/OCÚN
5. Marek Repčák SLK, ANATOMIC
6. Pavel Kořan ELIASS/TRIOP/TOP-KLIMA
7. Radovan Souček BRNO
8. Rudo TUFI Tefelner LOS BRŇOS
9. Pavel Solanský SALTIC

Ženy:

1. Věra Kotasová HUDY SPORT/ROCK PILLARS/PART
2. Katka Čintalová SLK, ŠKMK Modra
3. Lenka Trnková SPOLTRADE GROUP/USK SLAVIE Ústí n/L
4. Jitka Kuhn-Gaberová SALTIC/SINGING ROCK
5. Lucie Rajfová TRIOP/UNIVERZITA BRNO
6. Zuzana Čintalová SLK, ŠKMK Modra
7. Silvie Rajfová TRIOP/UNIVERZITA BRNO
8. Tereza Kysilková HUDY SPORT BRNO
9. Katka Kupilíková VERTIKAL SPORT

ČESKÝ POHÁR 2000

Muži:

1. Tomáš Mrázek
2. Jakub Hlaváček
3. Marek Havlík
4. Petr Solanský
5. Radovan Souček
6. Jiří Oliva

Ženy:

1. Věra Kotasová
2. Lucie Rajfová
3. Lenka Trnková
4. Jitka Kuhn-Gaberová
5. Silvie Rajfová
6. Helena Lipenská

místo z Brumlovky. Marek Havlík měl problémy už ve druhém břichu, ale v nálezu do stropu překvapil pohotovým no-handem a vrátil se do hry. Ovšem ani mistrná technika mu nepomohla na víc než bronz. Boj o titul patřil juniorům. Petr Solanský lezl opět velmi zkušeně, jen na konci střechy nepřehodil nohy proti spodáku a to ho zastavilo. O bezvadné třetí místo se podělil s Havlíkem. Pavouk Hlaváček je virtuozem ve stropech a dokázal to i tady. Tečoval další stisk a jak na mistrovství, tak v Poháru získal poprvé

Tomáš Mrázek, 1. místo

Foto: Petr Piechowicz

závody

symbolické stříbro. Poslední vkročil do rozbouřené arény Tomáš Mrázek. Lezl od počátku se silou lva a závěrečné oblé stisky doslo-

va předřtil. Top všechny tři cesty. Nádherné vítězství na Mistrovství i v Poháru.

Rostá Tomanec

Světový pohár 2000 v Kranji

► 15.–17.11., poslední kolo.

► Tomáš Mrázek i Věra Kotasová v první desítce!!!

Vynikajícího úspěchu dosáhla česká reprezentace pod vedením trenéra Slávka Vomáčky a pod patronací sponzora HIMALAYA 8000 na Světovém poháru ve slovinském městě Kranj. Po dvou letech jsme se opět dočkali devátého místa a budeme čekat na vysněné finále. Naposledy v roce 1998 Michal Cienciala obsadil 9. místo v Miláně, nyní Tomáš Mrázek dosáhl stejného výsledku v Kranji. Navíc Věra Kotasová udělala, pokud se nemýlím,

nejlepší výsledek z našich žen na SP na obtížnost dosud – 10. místo. Oba aktéři popsali svůj úspěch vlastními slovy. Závod vyhráli Yuji Hirayama a Liv Sansoz. Do semifinále postoupily také Jitka Kuhn-Gaberová, která tady udělala svůj nejlepší výsledek letos – 22. místo a Lenka Trnková, 24. místo. Jakub Hlaváček se zlepšil na 36. místo, ale na semifinále to zatím nestačí. Havlíkovi šla forma na podzim, bohužel, dolů.

Vypráví Tomáš Mrázek:

KVALIFIKACE

Kvalifikaci jsem zalezl jako čtyři nejlepší, dal jsem top, na mé cestě bylo jen pět topů. Už jen postoupit je čím dál těžší, konkurence je velká, to je vidět na tom, že nikdo od nás na podzim nepostoupil (do semifinále).

SEMIFINÁLE

Mně jenom stačilo, že mi neustřelila noha, že mi nateklo a zašlehl jsem na maximum. Pak jsem viděl, jak i další padají, takže spokojenost – i s cestama. Semifinále byla super cesta, vytrvalostní, silová. Cesta, která gradovala. Spadl jsem pět chytů od konce, kde se rozřadili nejlepší. Finalisté byli na posledních pár chytech. Totálně jsem byl spokojen a bylo mně jedno, který budu. Já jsem byl šťastný, že jsem konečně zalezl na to, na co mám.

VIDÍM, ŽE TO JDE

Před Mistrovstvím republiky jsem si říkal, že by bylo krásný završení ho vyhrát. Chtěl jsem na Ruzyňi potvrdit, že jsem nejlepší u nás. Před sezonou jsem si řekl, že pojedou na všechny závody, abych nasbíral zkušenosti. Nestanovoval jsem si nějaké cíle, takže jsem ani nebyl nervózní. Sezona byla rozhozená. Základ byl, že se mi uzdravil prst, pak už to šlo nahoru. Teď vidím, že se moje výkonnost nezastavila, že je pořád kam se posouvat, a že to prostě jde.

TRÉNINK

Byl dobře podpořený odpočinkem na závodech. Každý víkend byly závody, kde jsem si odpočinul (?),

vrátil se a zase mohl naplno trénovat. Nebylo to stereotypní a šlo to i na skalách. Vylezl jsem MISSINK LINK, 8b+, PANTERA, 8b+, PIETRU MURATU, 8b+, LOS BRÑOS, 11-, 8a on-sight ve Francii (MACAO v Claret).

Trénoval jsem u Tufiho a na Kotelně, hlavně na Kotelně. Pomohla mi podpora lidí v Brně. Já ti neřeknu, jak přesně trénuji, ale trénuji tolik, kolik jde a ještě něco navíc a neznám nikoho, kdo by trénoval tak hodně, jako já. Trénuji jeden den a jeden den odpočívám. Začnu ráno a končím v osm večer. 2 hod. ráno, pak pauza, 1 hod. jiný trénink, pauza, 2 hod. večerní trénink, někdy víc. Dřív jsem trénoval šest dní v týdnu a pět hodin denně, ale to jsem změnil. Víc odpočívám. Teď mezi závody jsem lezl na vytrvalost, ovšem mezitím jsem aktivoval sílu v prstech na liště, protože chyty udržet – to je základ. Po závodech si dám čtrnáct dní přestávku, ale dva dny v týdnu budu alespoň posilovat. Bez tréninku nebudu, to vydržím den! Teď budu posilovat pořádně dva měsíce – prosinec, leden. Trénink síly, bouldering, shyby, maximum na desce i v posilovně. Pak vytrvalost. Dlouhé vytrvalostní cesty – projekty na bouldrovc, systematické lezení na čas, visení na čas na liště, lezení na vytrvalost na skále. Bez těch skal to nejde, to vidíš i ve světě. Trénuji čtyřikrát až pětikrát týdně. Odpočinkový den si jdu zaběhat nebo dělám jiný sport, abych se zpotil, zamakal.

CÍLE

Když jsem říkal před rokem, že chci být profesionálem, tak se mi li-

di smáli, ale dokázal jsem to. Nevím, co bude příští rok. Každopádně mě to lezení pořád baví. Jsem zvědavý, jestli se to někde zastaví anebo to půjde dál. Dával jsem si předsevzetí, že první rok chci patřit k nejlepším v Brně, druhý patřit mezi českou špičku, třetí mezi světovou – a to bych chtěl příští rok. To znamená dostat se do finále Světové-

Věra Kotasová:

SEMIFINÁLE

Na začátku byl boulder, kde holky hodně padaly, pak už to bylo lezitelnější, zato technické. Tady zase některé začaly špekulovat a kazily. Já jsem chytila takový nějaký tah a lezla, co to šlo.

POCITY

Nijak mi to nepřišlo, že jsem desátá. Jela jsem do Kranje s tím, že chci být do patnáctého místa, ale nebyla jsem tak strašně šťastná, že jsem desátá, spíš se naše soustředění upnul na Mrázu, který to prožíval dramatictěji.

TRÉNINK

Od Evropy (ME), když jsem si dala do pořádku rameno a přebrala si věci v hlavě, protože obtížnost je docela jiný lezení než bouldering,

Světový pohár, Kranj:

Muži:

1. Yuji Hirayama Jap
2. Christian Brenna Ita
3. Andreas Bindhammer Ger
9. Tomáš Mrázek
36. Jakub Hlaváček
39. Marek Havlík
47. Radek Souček

Ženy:

1. Liv Sansoz FRA
2. Martina Cufar SLO
3. Stephanie Bodet FRA
10. Věra Kotasová
22. Jitka Kuhn-Gaberová
24. Lenka Trnková

ho poháru, být juniorským mistrem světa a vylézt REINI'S VIBES, 8c/c+.

OSOBNÍ ÚDAJE

175 cm, 60 kg, 18 let. Narozen 24.8.1982.

SPONZOŘI

ROCK PILLARS – lezečky, SINGING ROCK – sedáky, karabiny, MLO – sportovní výživa.

začala jsem myslet na vytrvalost a zlepšovat se. U Tufiho jsem lezla kolečka – desetiminutovky. 10 minut lezení, 10 minut odpočívání, pětikrát za sebou. Několikrát jsem byla trénovat v Praze. Ale hlavně jsem už neměla ty bouldry v hlavě.

SPONZOŘI

HUDY SPORT, NUTREND – sportovní výživa, PART.CZ – internetový magazín a ROCK PILLARS.

(poznámky v závorkách autor)

R. Tomanec

SP 2000, obtížnost:

1. Yuji Hirayama JAP 410 bodů
2. Alexander Chabot FRA 333 b
3. Christian Brenna ITA 257 b
23. Tomáš Mrázek 50 b
43. Andrej Chrastina SLK 13 b
53. Marek Havlík 5 b

1. Liv Sansoz FRA 445 b
2. Muriel Sarkany BEL 361 b
3. Stephanie Bodet FRA 350 b
21. Věra Kotasová 56 b
28. Lenka Trnková 37 b
44. Jitka Kuhn-Gaberová 9 b
54. Sylvie Nagypová 2 b

SP 2000, rychlost, ženy:

1. Elena Repko UKR 300 b
2. Olga Zacharova UKR 211 b
3. Zosia Podgorbounskish RUS 195 b
10. Lenka Trnková 65 b
20. Věra Kotasová 20 b

EXTREM CUP, BOULDERING

► Žilina, 9.12. '00

Po mnoha letech se konečně v Žilíně podařilo postavit pořádnou stěnu, alespoň bouldrovou. Zasloužili se o to bratři Repčíkové, zejména Marek, kteří zde také krátce po otevření uspořádali špičkové závody. Čtyřicet jeden muž a sedm žen lezlo kvalitní bouldry po velkých oblych chytech – silové, technické, náročné na obratnost i hlavu. V kvalifikaci člověk čtyři minuty lezl a čtyři odpočíval, na obrazovce běžel velkými číslicemi čas, chyty se bodovaly jako na obtížnost. Lezly se tři

bouldry a dva ve finále. Ve finále bylo pět minut na cestu a osm finalistů nastupovalo nejprve na první kolo, a po jeho skončení teprve na druhé. Atmosféra houstla jako obláčky magnézia. Téměř stovka diváků se tisnila na matracích přímo pod bouldry. Vítězem se stal junior Peter Doležaj z mladého banskobystrického týmu CCC Bocianik, který vznikl kolem obrovské bouldrové komnaty Jiřího Švuba a v budoucnu o jeho členech jistě ještě budeme slyšet. Druhý skončil zkušený

matador Peter Kmoško (Tatranec Dubnica) a třetí malý Bucher Martin Eckert (ŠKMK Modra/TRIOP), jenž znovu obdivuhodným způsobem nahrazoval chybějící centimetry výšky silou a obratností. Až čtvrté místo obsadil po sezoně už jistě unavený Andrej Chrastina (SOKOL ŽILINA/A9). Ženy vyhrála podle předpokladů nejsilnější Slovenka Zu-

zana Čintalová (ŠKMK Modra) před Petrou Tomanovou (HK Zlaté Moravce) a překvapivě Janou Ozimou z VERTIKALU Patrónka. Čtvrté Katce Čintalové (ŠKMK Modra) totiž nevyšel druhý finálový boulder. SPONZOŘI: ANATOMIC, ALPINUS, Rádio ŽILINA, EXTREM CLUB Žilina a ALGIDA.

R. Tomanec

Zahajovací závod Českého i Slovenského poháru v boulderingu: Třinec

► BOULDER CUP 2001. Víkend 10.–11. února.

So: 13,00 kvalifikace, Ne: 9,30 Finále. Informace: tel.: 0659/348012, letáky na stěnách, internet: www.climbweb.cz, www.sportovninoviny.cz/horolezectvi/ ZICO e-mail: rtomanec@email.cz

6.1.2001

proběhl na Gymnáziu v Teplících v Č. 2. ročník závodů v boulderingu. Závodů se zúčastnilo 54 lezců, z toho 8 žen a několik obdivuhodných dětí. Po kvalifikaci, složené ze čtyř cest, následovalo finále pro 11 mužů a 4 dámy.

Ceny poskytl Hudy Sport Teplice.

Jako organizátoři děkujeme všem závodníkům za skvělé zápění a všem účastníkům za příjemnou a přátelskou atmosféru. Příští rok se těšíme na shledanou.

Mejcup

V půlce provincie bývají v brněnském Freesportu, tedy „fritáku“, „největší závod na nejmenší stěně“. Název Mejcup je z doby, kdy se závody ani jinak než nějaký Cup jmenovat nemohly. Protože pánům Chýškoví a Zajícovi se zdálo poněkud žinantní pořádat jenom mejdan na závěr sezony, zastřesili prolínající se činnosti jedním názvem. V realu se však pochopitelně nejdříve závodí v bouldrování (cup). Tratě jsou vedeny tak, aby se všichni vyrádili a hrábli si skutečně až na dno. Závodů mají spád, žádná hluchá místa, některé až neskutečně krokové variace jsou odměňovány potleskem, jako by to bylo na „svěťáku“, žádné protesty, žádné dohadování. Prima zážitek. Někteří diváci si ke konci už dávají rozjezdové pívko, aby v druhé části akce neměli „raketový start“. Všichni totiž vědí, že teprve v nedaleké Kaverně (už z názvu je jasné, že ji nevlastní mafie, ale lezec Fidži – shodou okolností jeden z realizátorů fritáku) se ukáže pravda a výdrž.

Kapela Remedy prozíravě nastoupila až po roznesení prvních rund, a pak to rozjela. A kdože to

Více se dozvíte během několika týdnů na www.lezec.cz, včetně digitálních fotografií.

J. Maršík a J. Kouřimský

Nejlepší ženy:

1. Lenka Trnková
2. Běla Bedáňová
3. Lucie Hrozová

Nejlepší muži:

1. Dan Kadlec
2. Rosta Štefánek
3. Jiří Šimandl

mezi prvními nastoupil na plac? Nikdo jiný než RT, jehož dýdžejeová minulost najednou probublala nánosy lezení s takovou silou, že leckoho zmatla.

U baru se řešily problémy, došlo na Montanu („Jste perfektní humoristický časopis, rád se vašim informacím zasměju“) i na články Rosti Tomance:

„Je to vůl, já to vůbec nečtu.“
„Je“, souhlasil vedle se vlnící Rosta, „divím se, že to někdo čte, já to vynechávám.“

A zpátky mezi lidi, ruce nahoru, vyzdvihli Rudyho Kovandu až ke stropu, aby ukázal, že „ustojí“ i cihlovou klenbu.... dobrý, do bicích nepadl.

„Tý vole, tys mu to dal!“
„Komu?“
„No Rostovi!“

„To byl von? Já to tak nemyslel...“
Muzika nemá chybu, v koutě drží při sobě jediní tři „přes padesát“ (Šerpa, Kyslík, Drobek), podléhají vzpomínkovému optimismu a rvou to na parketě jako za mlada.

A to už se blíží jedenáctá, strip-terka se chystá, nejdříve má pocit, že sehraje nacvičené představení,

ale to se fakt nedá, i ona podléhá atmosféře a řehťá se „při tom“ na celé kolo.

Další zprávy už jsou z druhé ruky, kusé a těžko ověřitelné. Proslýchá se, že pánský striptér to měl ješ-

Světový pohár v lezení na rychlost

Stejně jako probíhají závody Světového poháru v obtížnosti a boulderingu, konají se i závody Světového poháru v lezení na rychlost. Tato zdánlivě okrajová disciplína pravidelně zpestřuje program některých závodů na obtížnost a nutno dodat, že se setkává s ohromným diváckým zájmem. Je to disciplína, která nemá s obtížnostním lezením moc společného, přesto má svá kouzla. Cesty na rychlost nejsou příliš obtížné, ale i tak dokáží vyčerpat. Bývají dlouhé a často značně převislé. Na asi 12 metrových cestách se časy u mužů často dostávají i pod deset sekund. V kvalifikaci se lezou dvě cesty, které mohou být i identické. Časy se sečtou a z výsledků se sestaví výsledkový pavouk. Dále se již leze vyřazovacím systémem.

Silvestrovské Hejnice pojednácťé

Posledním závodem lezců v roce 2000 byly Silvestrovské závody v Hejnicích. Ve čtyřech kategoriích bylo k vidění více než 70 závodníků a spousta pěkných výkonů. Mládež a ženy lezly jednokolově, z mužské kategorie postoupilo z kvalifikace 12 nejlepších do finále. Obtížnost kvalifikace i finálové cesty gradovala, o pořadí rozhodovaly doslova centimetry. V chlapcích přešel všechny své soupeře Libor Hroza z Děčína (Singing Rock, Saltic), mezi dívkami se totéž povedlo domácí Petře Melicharové (Triop). Petra dominovala i v ženské kategorii, své soupeřky přešla o několik metrů. Muži měli trať o několik chytů chudší, silový závěr zvládlo jen 8 ze 44 startujících. Ve finále měl nejvíce sil Honza Kareš (HO 3000), dosáhl o tři chyty dále než jinak ve velké pohodě lezoucí Kairat Rachmetov. Třetí místo získal Radim Nosek velice těsně před J. Rajským, Z. Lankem a M. Zedkem.

Pořadatelé chtějí touto cestou poděkovat sponzorům, kteří věnovali pro nejlepší hodnotné ceny: SALEWA Semily, MAKAK Jablonec, RED POINT Teplice n. M., SALTIC Zlín, LANEX Bolatice, TREKKING SPORT Mn. Hradiště, ALPINE DIRECT Liberec, HUDY Sport Liberec, MAMMUT Štáva.

J. Kašpar

tě horší a k ránu se opékaly v krbu špekáčky. Ale o tom už nic nevím.

A ještě něco! Vyhráli: Marek Repčík a Helena Lipenská.

A MAUCTA!

–šp–

Specialisty na rychlost jsou zejména Ukrajinci, Rusové a Poláci. I my máme v rychlosti své zastoupení. Dnes, bohužel, jen mezi ženami. „Osobně jsem se vloni zúčastnila všech závodů, které se konaly při SP na obtížnost (tj. všech kromě jednoho). Celkově z toho vyšlo dvanácté místo ve světovém rankingu a desáté ve Světovém poháru za rok 2000. Pro mě je tato disciplína nesmírně zajímavá. Stresy a nervy zde nemají místo. Líbí se mi silové cesty, kde se ukáže síla. Můj nejlepší výsledek jsem dosáhla vloni v Chamonix, kde jsem skončila šestá,“ řekla naše nejúspěšnější závodnice v lezení na rychlost Lenka Trnková.

–šp–

Přehled nejlepších:

Chlapci do 15 let:

1. Libor Hroza, Děčín (Singing Rock, Saltic)
2. Zdeněk Melichar, Hejnice
3. Jakub Hya, Hejnice

Dívky do 15 let:

1. Petra Melicharová, Hejnice (Triop)
2. Lucie Hrozová, Děčín (Saltic, Singing Rock)
3. Kateřina Kupilíková, Jablonec (Vertical Sport)

Ženy:

1. Petra Melicharová, Hejnice (Triop)
2. Lucie Hrozová, Děčín (Saltic, Singing Rock)
3. Lucie Loudová, Liberec

Muži:

1. Jan Kareš, HO 3000
2. Kairat Rachmetov
3. Radim Nosek, Liberec
4. Jiří Rajský, Liberec
5. Zdeněk Lank, Liberec

Ötztalské Alpy, sobota 13. ledna. Sněhovou plání pod Wildspitze sjíždí tři lyžaři. Je krásný slunečný den, sníh tak akorát, pohoda. Po pár stech metrech se vždycky zastaví. A najednou zůstávají jenom dva. Okamžitě se vrací k místu, kde končí stopy. Trhlina! Vmžiku je udělaný štand a už jeden slaňuje na celou čtyřcítku. Lano je krátké. Dobrých deset metrů níže leží nehybné tělo. Kamarádi volají vrtulník, přilétá za pár minut. Všechno marné, smrt nastala okamžitě. Filipovi už nikdo a nic nepomůže.

Kdysi dávno, snad před deseti lety, došel do redakce dopis: „Vážená redakce! Je mně dvaadvacet let, zajímám se o lezení a chtěl bych se stát redaktorem vašeho časopisu. (...) Řekněte mi co, a já to budu dělat. S pozdravem Filip Šilhan“.

Když jsem nemastně – neslaně odpovídal (nebylo tenkrát na něj, natož na redaktora), netušil jsem, jak nádherné přátelství mám na dosah.

A potom, po dost dlouhém čase, přišlo „Čágo kámo“ (Montana 4/94). Neotřelé a krutě pravdivé vyprávění o ročním pobytu v Americe. O „výletu“, kde nešlo jen o to vylézt, ale hlavně vyžít z dolaru a půl na osobu a den včetně benzínu. Ta upřímnost tenkrát popudila spoustu lidí. Že jako chození po Armádách spásy a hledání jídla na odpočívadlech na dálnicích... Já tenkrát pochopil, že být mladší a být tam s ním, nechoval bych se jinak. Tak z toho článku trčela radost ze života a chuť se s ním prát. A Filek tam asi zjistil, že dělat se dá všechno, když se chce. Rok potom pracoval jako redaktor nedělní přílohy deníku Slovo. („Jíro, to je škola. I fotit musím!“)

Mezi tím stačil závodit na překližce a lézt na skalách. Všechno na plný plyn a dokonale. Lajdáctví mu bylo cizí. A najednou se ocitl v Tatrách, pak v Kyrgyzstánu – a už tu bylo „Velké himálajské nic“, kvůli kterému odešel z práce, co ho fakt hodně bavila. Svoji cestičku k lezení v opravdových horách neměl zrovna umetenou. Ale moc dobře věděl, že po ní chce jít, a ještě lépe věděl, proč právě tudy. Řekl to jasně v jednom ze svých článků: „Lezení pro mě nikdy nebylo, není a nebude jen ve smyslu nahoru a dolů. To, čemu říkám horolezectví nebo lezení, je o pocitech. Takže kdo chce hodnotit výkon, nemusí číst dál.“

Lepší důkaz svého tvrzení než loňskou „Africkou misi“ s Davidem na neznámý kopec ve střední Africe nám už nikdy nedá.

Filipe, palici bych si urazil za to, že jsem nikdy neměl čas si s tebou něco vylézt. Cokoli, sebemenší skalku a sebelehčí cestu – ty pocity by tam byly, to vím. A já je tak chtěl! Takhle musím vystačit se vzpomínkami na klábosení „U zavěšeného kafe“ nebo na balkoně v Holešovicích. I za to dík. A hlavně pak za těch šest let nádherné spolupráce.

Takže, Filku, jak ses se mnou vždycky loučil: Parde, zase někdy a někde! Čágo!

–šp–

hovory z montany

Takhle jsme si vykročení do nového tisíciletí nepředstavovali. Těžko lze vymyslet horší začátek. Po Filkovi zůstává strašlivá díra. Ta redakční se zacelí těžko, ta druhá – hm, to bude mnohem horší. Ale musíme to ustát a vy s námi. Za to vám jménem celé redakce děkuji.

Montana jednadvacátého století bude trochu jiná. Snad i lepší. Nejde jen o formu (na té už zapracovala Martina), ale i o obsah. Věřím, že bude pestřejší, aktuálnější a informace v ní seriózní. Budeme rádi, když k tomu svými texty a nápady přispějete.

Po letech mého redakčně-úřednického sóla opravdu nastoupil na brněnské pracoviště Tom Roubal, který se se mnou více než rozdělí o náplň vašeho časopisu. Zastihnete ho na telefonu 05 – 41 24 33 33, kam mu můžete poslat i fax. Jeho elektronická adresa je: roubal@montana.cz. Samozřejmě můžete posílat majlíky i na montana@montana.cz, ale to je schránka, kam chodí veškerá pošta včetně Horokupectví, takže je na ni trochu nepřehled. Obě schránky snesou zaslání i hodně velkých souborů. Můžete-li, pošlete texty i obrázky touto cestou. Pokud si nebudete jisti vhodným formátem posílaného souboru, poradte se předem. A také se nezapomeňte za text (poslaný jako přílohu, ne jako součást zprávy!) podepsat. Nestane se vám pak to, co Richardu Jurečkovi, kterého za EXTREM KRIMINÁL (M6/00) „nemá rád“ Jakub Novák. Od Jakuba totiž přišel text podepsaný „ahoj“ (nebo tak něco) a Říša donesl svoje fotky. Podepsané. A už se stal autorem všeho. Samozřejmě uvítáme i příspěvky zasláné klasickou formou.

Nakonec obvyklá prosba: nadává-li někdo z vašich známých, že si Montanu předplatil a nedostal ji, dejte mu naše kontakty, ať se ozve. Rádi nedostatky v doručování napravíme.

Slovenským předplatitelům se pak omlouváme za nedoručení dárku – podzimní Montany Plus. Už jsme udělali všechno proto, aby se všechny Montany dostávaly na Slovensko bez problémů.

Mějte se pěkně.

ČASOPIS PRO HOROLEZCE
SKIALPINISTY
SKALKÁŘE
VODÁKY
A PARAALPINISTY

2/01

ročník XII
(Hotejl XXXV)

Vydavatelství a redakce:
Moravské náměstí 13, 602 00 Brno

Šéfredaktor a vedoucí redaktor:
tel./fax: 05-41243333

Sekretariát:
tel: 05-41321238, kl. 206

fax: 05-41211188

Redakce má připojení na Internet
přes pevnou linku. Větší soubory
můžete zasílat e-mailem na
adresu: montana@montana.cz
nebo: roubal@montana.cz

www.montana.cz
www.horokupectvi.cz

Vydavatel a šéfredaktor:
Jiří Růžička

Vedoucí redaktor:
Tomáš Roubal

Sekretariát:
Eva Výrubková

Redaktoři:
Vladimír Procházka
Vzdůná 10, 460 01 Liberec 1

Rostislav Tomanec
739 58 Oldřichovice 522
tel.: 0659 – 348012
0608 427 639

Stájový fotograf:
Petr Piechowicz
Čáslavská 971, 735 81 Bohumín
tel.: 069 – 6011789

Jazyková korektura:
Pavel Bubla

Grafická úprava a sazba:
Martina Petrová
petrova@infos.cz

© autoři článků

Autorem nevyžádané rukopisy
a fotografie nevracíme

Tisk: Moravská typografie Brno

Vychází 6x ročně
cena výtisku 40 Kč
roční předplatné 250 Kč

ISSN 1212-7957

Bankovní spojení:
ČS, a.s. č.ú. 1345370319
kód banky: 0800
název účtu: Jiří Růžička

Distribuce na Slovensku:
ABOPRESS, s.r.o.
Radlinského 27
811 07 Bratislava
tel.: 07 – 5244979, 52444980,
fax: 07 – 52444981
e-mail: abopress@napri.sk

Příští číslo vyjde
11.4.2001

Redakční
uzávěrka
č. 2/01
je 9.3.2001